

Fransız gazetelerinin bir Alman Generaline atfettikleri ifşaat

Roma ile Berlinin 1939 programları

Almanya, İtalyaya Tunusu verecek, İtalya da Almanyanın Silezya ve Koridoru almasına, müstakil bir Leh Ukranyası vücude getirmesine yardım edecekmiş

Almanlar, kendi emellerinin tahakkukundan evvel İtalyanın arzularına kavuşmasını istemiyorlarmış

Fransız muharriri Georges Oudar bir kaç gün evvel Illustration mecmuasında çıkan bir makalesinde Almanyanın 1939 yılında takib edeceği programın ne olduğunu bildiğini iddia etmektedir.

Muharrir diyor ki: Birincitegrin başlarında Alman ordusunun en büyük şeflerinden biri erkânıharb zabitlerinin önünde şu fikirleri ileri sürmüştü:

— Şimdi Çekoslovakya'da bulunan Rus topraklarından başlayarak, milletlerin kendi mukadderatlarına hâkim olmaları düsturuna tebaan bütün Lehistan Ukranyasını, yani şarki Galıçyayı, Volhıniyi, Polsi'yi istiklâl istemiye teşvik edeceğiz.

Kaynaşma son haddine vardığı zaman Varşovaya yollanacak bir Alman tebliği yukarı Silezya ile Koridorun geri verilmesini, birdenbire istiyecektir. Bu mü-nasebetle Çeko-Slovakya'ya, kendileri — (Devamı 14 üncü sayfada)

Hitler ve Mussolini

Macar Başvekili ceddinin Yahudi olduğunu söyledi ve istifanamesini verdi

Budapeşte 15 (Hususi) — Başvekil İmredi, bugün bütün kabine azasile birlikte istifa etmiştir

İmredi, istifasının sebebi hakkında kendisine sorulan bir suale cevaben, ceddinin Napoleon zamanında Fransadan hicret eden bir Yahudi olduğunu ve memlekette Yahudi aleyhtarlığının hüküm sürdüğü bir sırada kendisinin iktidar mevkiinde durmasının doğru olmayacağını söylemiştir

Filhaktika muhalif partiler, son zamanlarda İmredi aleyhinde şiddetli hücumlara başlamışlardı.

Yeni kabinenin teşekkülünden sonra, hükümet memurları arasında da geniş mikyasta tensikat yapılacağı tahmin edilmektedir.

Eski maarif nazırı Kont Telaky'nin yeni kabineyi kurmağa memur edilmesi muhtemeldir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Ekrem König hakkında resmî malûmat yok...

Mefkûreden ailesine gelen mektublar iade edildi

Ankara 15 (Hususi) — Tayyare kaçaklığı işinden suçlu Ekrem König'in Amsterdamda görüldüğü hakkında hariciyede resmî malûmat yoktur.

Mefkûreden ve Ekremden Mefkûrenin ailesine gelen mektublar Ankara müdâremliğinde tetkik edilmiştir. Mektublar, muhteviyatında istifadeye şayen bir şey görülmediğinden, sahiblerine iade edilmiştir.

★ Evvelce de yazdığımız gibi Bayan Mefkûrenin Amerikada tahsilde bulunduğu, kendisinin Ekrem Königle alakası olmadığını ısrarla söylemektedir. Ekrem König'in yanında görülen kızıl saçlı kadının başka bir kadın olması ihtimali de mevcuttur.

Bayan Mefkûrenin Niste çekilmiş bir resmi

İnönünün kabul resmi

Ankara 15 (Hususi) — Cümhuriyetin sayın İsmet İnönü ve Bayan İnönü bugün Çankaya köşkünde ordu erkânı ve refikaları şerefine bir kabul resmi tertib etmişlerdir.

Bu kabul resminde, aileleri ile birlikte askerî rical ve ayrıca gene aileleri ile birlikte, B. M. Meclisi Reisi, Başvekil, Mareşal ve Vekiller de hazır bulunmuştur.

14,000 altın lira ne oldu?

Tramvay Şirketi kasa-larında altınlar yok

Tramvay ve Tünel şirketlerinin devir ve teslim muamelesine dün de devam olunmuştur. Tramvay ve Tünel şirket - (Devamı 11 inci sayfada)

Naşid, öldüğü hakkında çıkarılan şayiaları tekzib ediyor

San'atkâr: "Birşey değil, 40 defa söylenen şey olurda ondan korkuyorum.. diyor

Naşid

(Yazısı 11 inci sayfada)

Çekler de Müstemleke İstiyorlar

Prag 15 (Hususi) — Çeko-Slovak millî iktisadî konseyin toplantıları sona ermiştir.

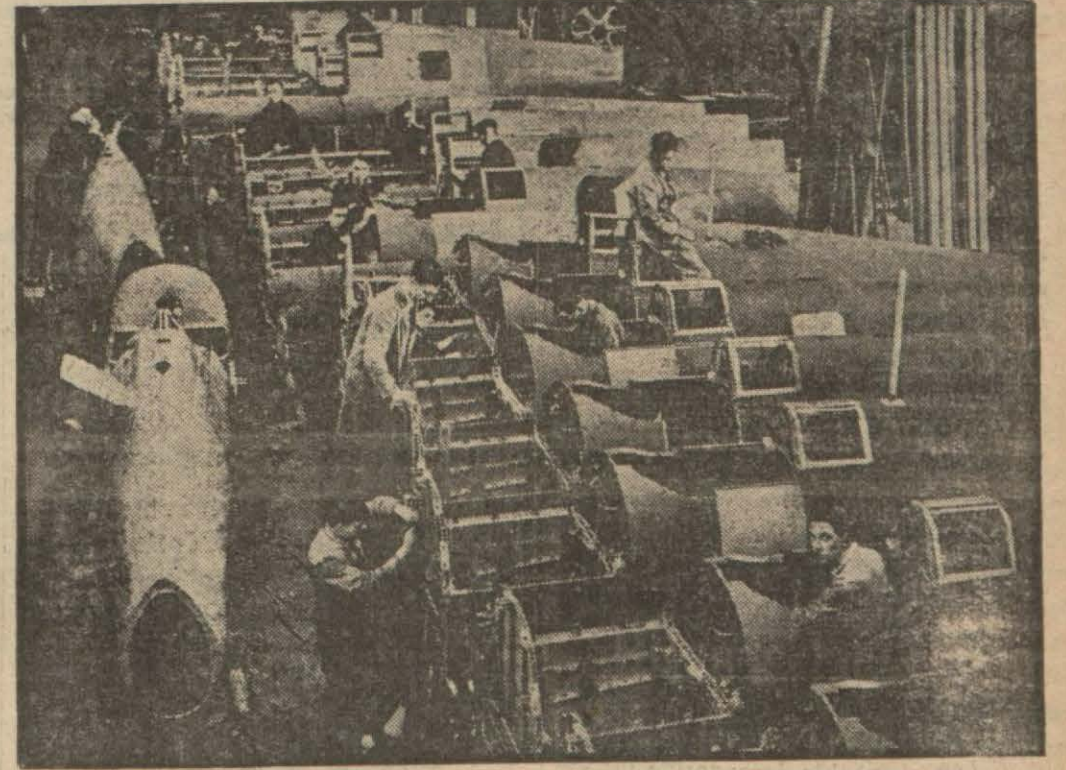
Konsey, büyük devletlere bildirilmek üzere, ittifakla bir karar sureti kabul etmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

İngilterede silâhlanma tahsisatı 2 misli artırılıyor

Teslihat için yalnız bu sene içinde 780 milyon İngiliz lirası sarfedilecek

İtalyanın Trablusta 70 bin asker tahşid ettiği söyleniyor, İngiltere Romada teşebbüslerde bulundu

İngiliz tayyare fabrikalarından birinde hummalı faaliyetten bir görünüş

Londra 15 (Hususi) — Hükümet, beş senelik müdafaa programına ve bu programın tahakkuku için lâzım gelen — (Devamı 11 inci sayfada)

Türk Hava Kurumu 15 yaşına bastı

Türk milleti, memlekete çok faydalı olan kuruma karşı alâkasını gittikçe artırıyor, şimdiye kadar verdiği paranın yekûnu (70.000.000) lirayı geçti

1925 senesi Şubatının on altıncı günü şına basmış bulunuyor. Memleketin en büyük ihtiyacını kar - (Devamı 11 inci sayfada)

9 senedenberi süt ve meyveyle yaşıyan genç

Şimdi Uludağda bulunan Bay Zeki: "Et ve sebze yiyenlerden fazla kuvvetliyim, üstelik bütün ihtirasların, bütün fenalıkların sebebi olan mide meselesini de hallettim.. diyor

Midesine dokuz yıldanberi süt, yoğurt ve meyveden başka hiç bir şey düşmeyen, ebedî perhize girmiş delikanlıyı 2700 metre irtifada, Uludağın tepesinde gördüm. Müdhiş bir tipinin elinden yakanızı kurtarıp çatısı altına sığındığımız kayakevinin misafirleri arasında en şayanı dikkat bir tip olarak onu gösteriyorlardı. İki gün arkadaşlık edeceğimiz oda komşularımızı bize tanıtırırken onun için:

— Bay Zeki, dünyanın en garib insanlarından biridir, dediler.

Yakışıklı, kardan ve güneşten kavrulmuş esmerce yüzlü bir gençti. Henüz talebe bulunuyordu. Göze batar hiç bir garib tarafı yoktu.

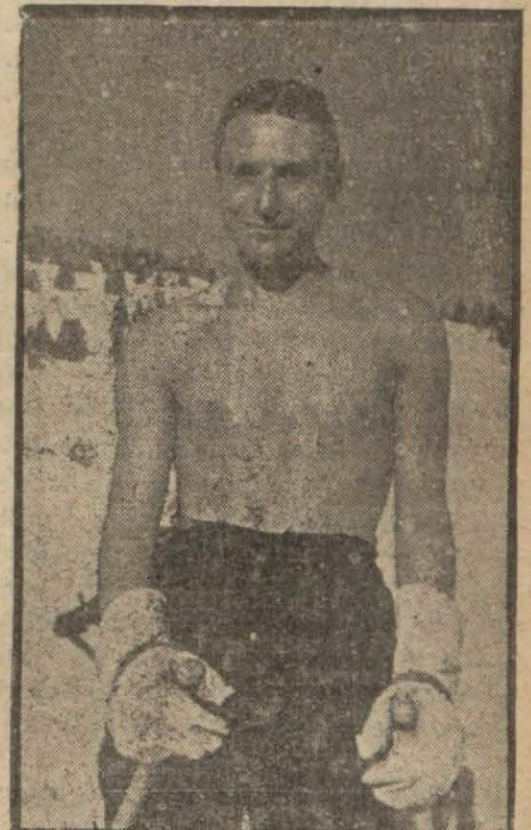
İzah ettiler

(Devamı 11 inci sayfada)

Uludağda bir Pazar günü nasıl geçer?

«Son Posta» foto muhabininin gördükleri

[9 uncu sayfamıza bakınız!]

Bay Zeki Uludağda karlar arasında spor yaparken

Hergün

Dünya mücadelesi
Arasında Türkiye

Yazan: Muhittin Birgen

Her gün gazete sütunlarını okuyan insanlar pek güzel görürler ki dünya pek büyük bir mücadele için dedir. Bu mücadele, ne bugünün, ne de dünün işidir, ezeldir. Ezelden beri görüyoruz ki arz üzerinde oturan milletlerin tek bir gayeleri var: Birbirlerine hâkim olmaya çalışmak. Yavuz Sultan Selime atfedilen «Bu dünya bir padişaha bile kâfi gelmez!» sözü, bundan beş yüz sene evvel ne kadar doğru idi; bilmem; fakat, üstünde eski masalların hayali kuşlarında bile bulunmayan bir süratle uçup gittiğimiz bu dünyaya, eğer bugün de aynı changirlik hırslarıyla bakacak olursak, onun, bir milletin hâkimiyet hırslarını tatmin edebilecek bir yüs'at sahibi olmadığımızı göreceğimize muhakkaktır. Milletlerin dünyaya hâkimiyet hırsları ne kadar büyüdüyse, tekniğin büyük terakileri karşısında dünya da o kadar küçüldü. Bir taraftan büyüyen bu hırs, öte taraftan da küçülen dünya arasındaki nisbetlerin bu tekâmülü, nihayet milletlerin mücadele heyecanlarını arttırmaya sebep oldu ve neticeyi gözlerimizin önünde görüyoruz: Dünya, tepeden turnağa kadar bir silâh fabrikası ve dinamit deposu haline geldi.

En büyüğünden ve en kuvvetlisinden, en küçüğüne ve en zayıfına kadar, bütün milletler arasında derece derece, bu hırs hâkimdir ve bu dünyanın her köşesinde bunlar birbirleriyle mücadele halinde bulunuyorlar. Geçen gün eski Roma imparatorluğunun haritası üzerine bir takım sözler söylendi. Bu harita, o mücadelenin demagojik bir tezahüründen başka bir şey değildir. Hakikatte her milletin cebinde böyle gizli bir harita bulunur ve her demagojik hareket bu gizli haritayı, ya gene gizli gizli elden ele dolaştırır, yahud da, daha açık bir demagojiye ihtiyaç hissettiği zaman, onu böylece meydana kor. Bir Türk vatandaşının tam Türk olarak söylemeğe mecbur olduğu hakikat te budur. Yalnız filân veya falan milletin değil, yer üstünde «milletim!» diye bir iddia taşıyan her cemiyet kütesinin e- linde böyle bir harita vardır. Bunu böylece bilmek, dünya mücadelesi içinde yaşamaya hak kazanma iddiasını birinci şarttır.

Bu sütunlarda daima tekrar ettim ki, Türkiye, hayatının selâmetini ve gelecek Türk neslinin emniyetini filân veya falan milletin az veya çok güzel, az veya çok fena ideolojisinde veya siyasi ahlâkında, dostluğunda veya düşmanlığında değil, sadece kendi millî kuvvetlerinde arıyacaktır.

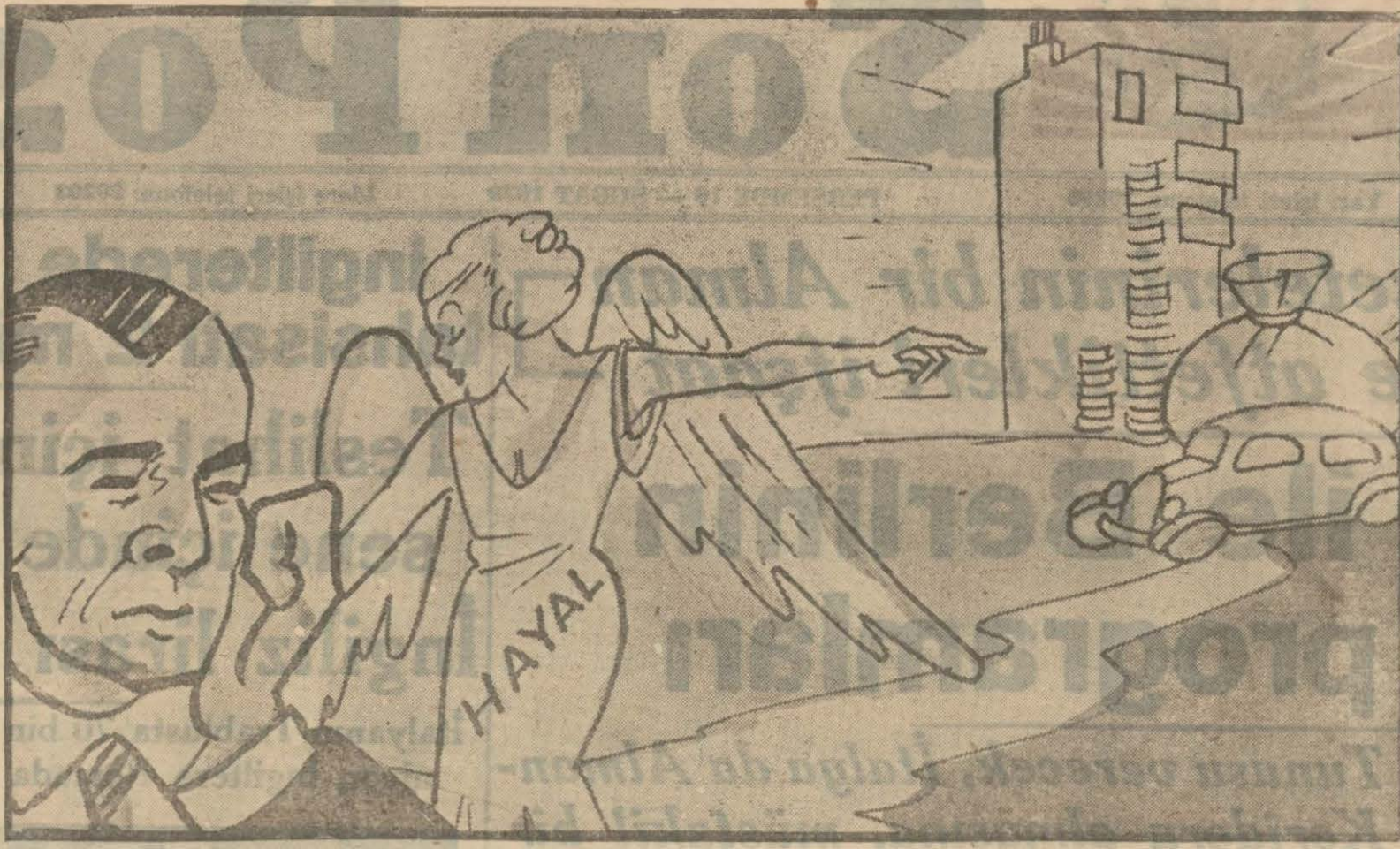
Silâh, bu millî kudretin yalnız bir parçasıdır. Bir milletin en büyük müdafaa kuvveti onun ruhunda, manevî kalite rinde mündemcidir. Bir millet, asrın yürüyüşüne ne kadar iyi ve muntazam ayak uydurabilir, kendi varlığını ne kadar kuvvetli, derin idrak eder ve bilhassa dahil bünyesinin teşkilâtını, hayatının refah ve saadet ihtiyaçları ile ne kadar ahenk bir şekilde tanzim ederse o kadar sağlam ve dokunulmaz bir millet olur.

İsviçre, Belçika, Holanda ve İskandinav memleketleri gibi bugünkü Avrupa'nın en güzel yerlerinde kurulmuş devletler, bize pek güzel gösterirler ki milletlerin müdafaa kuvvetleri, silâhtan evvel, ruh, medeniyet, içtimai bünye ve içtimai teşkilât kuvvetleridir. Onlar gibi yüksek bir manevî kalite derecesine vâsil olmuş milletlere tecavüz etmeği düşünmez, düşünemez, çünkü onları silâhla mağlûb etmek bazılarının için bir bardak su içmek kadar basit bir şey bile olsa, millî ruhlarını öldürmenin imkânı yoktur. Kendi küçük yurdlarında kendi elleriyle kurdukları hayattan memnun olan bu küçük varlıklar, kendi kendilerine o kadar kuvvetle sarılmışlardır ki bunları emek için yapılıcak her hangi bir teşebbüs, mutlaka ve hakikî manasile bir milletin son ferdini de ortadan kaldırmadıkça, gâyesine varamaz. Bugünkü insanlık ta, çok şükür, hiç olmazsa bu nevi kitalleri göze alamayacak derecede medenidir.

Eğer bu söylediklerimiz doğru ise şu sözlerimiz de doğru olmak lâzımdır:

Türk milleti, ağır başlı, çalışkan, ileriyede doğru yürümek için hiç bir müşküle

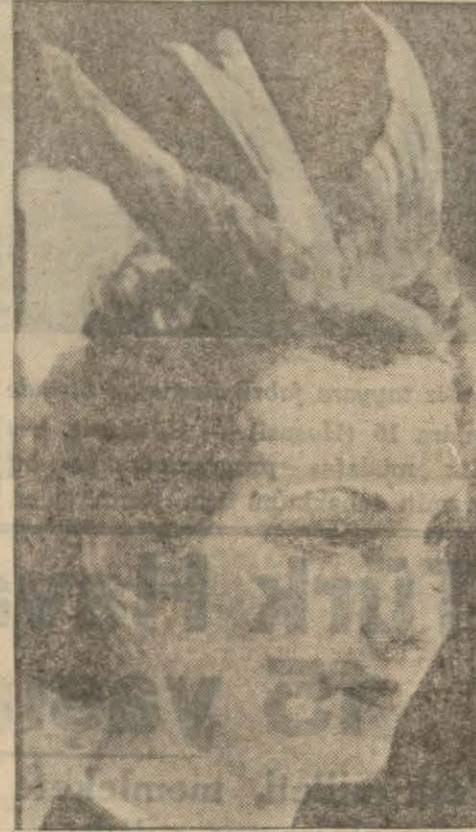
Resimli Makale:

Bal, bal demekle ağız tatlanmaz.

Vâdenden ziyade verene man.

SÖZ ARASINDA

Yeni bir kadın
Modası :
Saçlarda cansız kuş

Şapkaları süslüyen kuş veya diğer hayvan motifleri, şimdi doğrudan doğruya saçlara takılmaktadır. Resimde gördüğümüz gibi, bu İngiliz bayanı, saçının ön tarafına güzel bir kuş iştirmiştir.

göğüs vermekten korkmaz bir millet olmaktır. Hayatının selâmetini ne haricin dostluğundan ve ne de kendisinin olmaları her hangi bir ideolojinin - yani bir yeni zaman dininin - kitaplarda anlatılan az veya çok güzel prensiplerinden bekliyecektir. Türk milleti, kendi kendisine ve kendisinin mahî olan bir ideoloji yaratacaktır. Son senelerin uzun mücadelesi safhaları arasında yaratılmakta olan bu ideolojinin bütün esaslarını şu bir kaç noktada toplamak kabildir:

- 1 — Dahil ve haricte sulh ve bütün milletlerle dostluk.
- 2 — Türk cemiyetini, herkesin huzur içinde çalışmasını ve sayının mahsulünden rahatça ve en geniş bir nisbette istifadesini temin edecek bir içtimai düzenle tehziz etmek.
- 3 — En fazıl ruhundan en modern tek-

Hergün bir fıkra
Perdahı haftaya

Hasis İskoçyalı on beş gün tıraş olmamıştı. Nihayet on altıncı gün bir çok tereddüden sonra berber dükkânına girdi. Berber İskoçyalıya tıraş etti. Tıraştan sonra bir kere daha yüzünü sabuntadı; İskoçyalı sordu:

- Ne yapıyorsun?
- Perdah edeceğim, hiç kıl kalmamış.

İskoçyalı düşündü:

— Şimdilik perdahı lüzum yok, dedi, acele işim var, gideceğim.. haftaya gelirim, o zaman da perdahı yaparsın.

1914 te İngilizlerin
İlk kurşununu
Atan adam

Büyük Harbde İngilizlerin ilk kurşununu atan Mister Tomas Braytonda bir hanede 56 yaşında olarak zatürreden ölmüştür. Mister Tomas, mütareke ilân olunca çağırılarda «ateşi kesiniz!» telgrafını veren telgrafçı Peningtonun samimi bir dostu idi.

niğine kadar bugünkü beşer medeniyetini Türkiyenin her köşesine bol bol yaymak.

En güzel vatan müdafaaasının yolu budur ve biz Türkler bu yolu mutlaka bulacağız. Hattâ vatan müdafaaasını gazete sütunlarında birbirlerinin şahıslarına tecavüz etmekten ibaret sanan bir gazeteci neslinin hâlâ yaşamaya ısrar etmekte olmasına rağmen!

Muhittin Birgen

Çemberlayn'ın
Şemsiyesi
Her yerde moda

İngiliz başvekilinin eşi madam Çemberlayn'ın verilen bir ziyafette, yemek listeleri, resimde gördüğümüz gibi kâğıddan yapılmış şemsiyelerin içine yazılmıştır. Bizzat madam Çemberlayn, «uğur getirir» diye göğsüne iki şemsiyecek takmaktadır.

Ateş yağmuru...

Sovyet tayyareciliği son aylar zarfında yeni bir tecrübe serisine girişmiş bulunmaktadır. Tayyarelere «yangın bombası» yerine «ateş yağmuru» yağdırmak tecrübeleri yapılmaktadır. «Ateş yağmuru» benzin, fosfor, hamız kibritten yapılmaktadır. Bu mayı yükseklerden serpilmektedir. Bu ateş yağmuru ormanları, tarlaları tutuşturmaktadır. Tecrübeler henüz müsbet şekilde neticelenmemiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir meslektaşımız İstanbulda esasen pek parlak olmanın gece hayatının son yıllarda büsbütün sönmüş olmasından şikâyetçi:

— İstanbul tarafında iki üç meyhane on birden evvel, dumanlı ve boğucu havası üzerine kepenlerini örttükten sonra, galiba ancak bir tane işkembeci dükkânı açık kalır. Beyoğlundan gene o saatlerde el etek çekiliyor. Caddenin bir tarafından bakınız, öte yanından tektük adamların yürüdüğünü ya görür, yahud da kimseyi görmezsiniz..» diyor.

Arkadaşımız geceleri İstanbulun üzerine çöken bu sessizliğin ve ıssızlığın sebebini, dükkânların erken kapanmasında, eğlence yerlerinin zaman kaydıla zapt ve rapt al-

tına alınmış olmasında bulmaktadır, halbuki kendisi Rusya da dahil olmak şartıyla garb âleminin bir büyük kısmını gezmiş bir gazetecidir. Bilir ki oralarda da dükkânlar erken kapanır ve eğlence yerlerinin ekseriyeti kapanma saati ile mukayyedir, buna rağmen oralarda saat 9 dan sonra hayat sönmez, sokakları, hiç değilse geyrin bir kısım yerinde aydınlık, kalabalık, neş'el görürsünüz. Binaenaleyh biz İstanbulda gece hayatının olmayışını dükkânların erken kapanmalarından ziyade ötedenberi güneşle birlikte evlerimize çekilmek itiyadından henüz kurtulamamış olmamızda buluyoruz, ve buna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

İnsan beyinli balık..
Lira yutan öküz..

E. Talu

İnsanlar mı çocuklaştı, yoksa dünyada kaçacak şey mi kalmadı? Gazetelerde ve mecmualarda, bakıyorum da: «Garibeler» başlığı altında okuyuculara sunulan havadislerin taaccübü mucib olacak hiçbir tarafı yok!

Meselâ, bizim en çok sürülen ve doğrusu pek te nefis çıkan «Yedi Gün» mecmuasında, Amerikalı bir alimin gûya önemli bir keşfinden bahsediliyor. Bu zat, uzun tetkiklerden sonra, bazı balıkların insan beyni taşıdıklarını meydana çıkarmış. Bunun, belki de ilim ve fen bakımından bir kıymeti olabilir. Fakat garibe değildir. Zira, Yedi Kudretin ötedenberi mahlûkata böyle muziblikler yapmaktan çekinmediği emsalle malûmdur. Bilhassa insanlar üzerinde tecelli eden bu azizlik yüzünden değil midir ki aramızda birçok kuş beyinli, öküz kafalı, eşek inadlı, fil iştihalı, maymun mizacılı insanlara rasgelmekteyiz? Buna mukabil, insanlara aid hususiyetlerin de o hayvanlara istibdal tarikle verilmiş olmasını neden garib telâkki edelim? Bu, bir!

Bir de, gene dünkü bir gazetede, Anadolu muhabirlerinin birinden alınmış bir havadis vardı: Bir öküz kesmişler de, işkembesinden bir altın lira çıkmış..

Muhabir bunu da bir garibe diye anlatıyor. Öküz, para yer imi imiş? Allah, Allah!

A, hemşerim! Ne var bunda kaçacak? Sen ihtimal ki Harbi Umumi zamanlarına yetişmedin. Yetmiş olsaydın nice öküzerin, talihin ve kodamanların yardımıyla nasıl çuvala para kazandıklarını ve havadan gelen o sarı sarı liracıkları gene öküz gibi nasıl yediklerini görmüş olurdu.

Yenen paranın işkembeden zuhür etmesi bahsine gelince, bu da tuhafına gitmesin. İz bırakmayan para insanca ve yerine masruf olarak harcanan paradır. Öküzün yediği para ise, işte böyle işkembe muhteviyatı arasına karışır!

E. Talu

Toplantılar:

Kadıköy Halkevinde konferans
ve konser

Kadıköy Halkevinden: Cuma akşamı salonumuzda Halk edebiyatı mevzuu konferans ve Solo Keman konseri verilecektir.

Dün hamamcılar cemiyeti umumî
heyeti toplandı

Hamamcılar Cemiyeti Umumi İdare heyeti dün öğleden sonra Esnaf Cemiyetleri Birleşik merkezinde toplanmıştır. Toplantıda idare heyetinin bir yıllık faaliyet ve hesap raporları okunarak idare heyeti ibraz olunmuş, esnaf hastanesi inşaatı masraflarına iştirak için azadan 100 kuruş fazla katkı alınması hususunda idare heyetine sarahlıyet verilmiştir.

Hamamcılar Cemiyeti İdare heyeti geçen yıl ortasında müddetleri bitmeden toplantı çekildikten sonra yeniden intihab olunduğundan ve henüz müddetleri bitmediğinden, dünkü toplantıda idare heyeti seçimi yapılmamıştır.

Kızılay Beyoğlu şubasının kongresi

Kızılay Beyoğlu kaza şubasının kongresi bu Cumartesi günü İstiklal caddesindeki kaza merkezinde yapılacaktır.

Halkı izaç eden bir sarhoş
mahkemeye verildi

Yeşildirekte kimsesizler yordunda oturan Halid sarhoş olarak halkı izaç etmeğe başlamış, yakalanarak mahkemeye verilmiştir.

TAKVİM

ŞUBAT

Kısmi sene 1354	16	Arabi sene 1357
Şubat 3	Resmî sene 1939	Kasım 101

PERŞEMBE

GÖNEŞ		Zilhicce		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	55	11	17	5	17
1	12	8	35	11	35
Oğlo		İkinci		Akşam	
D.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12 28	15 23	17 43	19 14	
E.	6 45	9 39	12	1	32

TELGRAF HABERLERİ

Londra Franko hakkındaki kararını ilân etmiyor

Dün toplanan İngiliz kabinesi İspanyol meselesile meşgul oldu

Londra 15 (Husuf) — Kabine, bugün Başvekil Çemberlayn'ın riyasetinde toplanarak bilhassa İspanya meselesile meşgul olmuştur.

Bu hususta, Fransız kabinesinin dün toplantısında cereyan eden müzakerelere dair Paristeki İngiliz sefiri Sir F. F. Fips ile Burgostaki İngiliz mülkiyetli tarafından gönderilen raporlar nazarı itibara alınmıştır.

Parlamento mahfellerinde söylendiğine göre, kabine Franko hükümetini tanımak bahsinde prensip kararı almış fakat bunun zamanını tayin keyfini Çemberlayn ile Lord Halifaksa bırakmıştır. Bu bahiste Fransa hükümetine de istişare edilecektir.

Kabine toplantısını müteakib, Başvekil Çemberlayn Kral tarafından kabul edilmiş ve toplantıda cereyan eden müzakereler hakkında izahat vermiştir.

Diğer taraftan, Avam Kamarasının bugün öğleden sonraki celsesinde bazı mebuslar, hükümetin Frankoyu tanımak bahsinde vaziyet alıp almadığını sormuşlardır.

Başvekil şu cevabı vermiştir:

— Hükümet, hâlen bu meseleyi tekkikte berdevamdır. Binaenaleyh yeni beyanatta bulunacak vaziyette değildir.

Büyük bir kısım mebuslar, Franko hükümetini tanımağa mütemayil olmakla beraber, Amele partisi umumî heyeti, İspanyada meşru hükümet mevcud olmakta devam ettiği müddetce Franko hükümetinin tanınmasına şiddetle muhalefet etmektedir.

Gazetelere göre

Paris 15 — Salâhiyyet bir membadan bildirildiğine göre Leon Berard, Franko ile diplomatik münasebetlerin yeniden teessüsünü hazırlamak üzere resmî bir vazife ile İspanyaya dönmektedir.

Paris 15 — Ordre gazetesinde Bure, Fransız ve İngiliz hükümetlerinin «Frankonun istiklâli hakkında emin rehiner vermesinden önce» bu kararları vermiş olmasından dolayı teessür göstermektedir.

Çemberlayn'ın bir beyanati
Aynı gazetede Pertinax diyor ki:

Çemberlayn 29/4/1938 tarihinde Londrada yapılan İngiliz - Fransız konferansında şöyle demiştir: «İtalyan ve Almanlar muharebe meydanlarında galip geldikten sonra da İspanyadan pırtıyı pırtıyı topharak çekilmedikleri takdirde Fransa ve İngiltere için harekete geçmek zamanı gelmiş olacaktır.» Londra hükümetinin Reisi, bu beyanatta da mısır mıdır Öyle ise, Burgostaki Fransız ve İngiliz mümessillerinin Çemberlayn'ın bu programını tebarüz ettirmeleri iyi olacaktır.

Madrid topçu ateşi altında

Madrid 15 (A.A.) — Saat 21,30 da düşman topçusu ateş açtı. Hükümetin tekrar payitahta yerleştiğindenberi düşmanın büyük çapta obüsler kullanmağa başladığının üçüncü günüdür.

Delvayo Pariste

Paris 15 (A.A.) — Cumhuriyetçi İspanyanın hariciye nazırı Delvayo, bu sabah Parise gelmiştir. Mumaileyh bu sabah Reiscümhur Azana ile görüşmüştür.

Göbbels Alman münevverlerini şiddetle tenkid ediyor

Alman nazırı diyor ki: "Lüzumundan fazla zeki olan güzidelere söz verilemez,"

Berlin 15 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Göbbels, 20 bin memur huzurunda söylediği nutukta «ezeli gayri memnular, münevverler ve yüksek muhit mensublarını» tenkid etmiş ve memurun vazifesini «devletin, ve nasyonal sosyalizmin davasını tam bir imanda benimsemek» diye tarif eylemiştir.

Beynelmilel vaziyete telmihte bulunan Göbbels demiştir ki:

«Ne zaman ecnebi hududlarının Rezi üzerinde olduğu söylene bu hududların bizim istihkamlarımız olduğunu düşünürüm. Eğer bu hududlar, memleketimiz içerisinde ilerletilmek isterse bu, edebiyat yapma devri değil silâhları konuşurma zamanı olur. Böyle bir vaziyet karşısında Almanyada ancak bir tek düşünce bir tek tarz hareket vardır. Lüzumundan fazla zeki olan güzidelere söz verilemez.»

Hatay Meclisinin Büyük Millet Meclisi'ne teşekkürleri

Antakya 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Millet Meclisi toplanmış ve ruza-meye alınan maddeler arasında Büyük Millet Meclisinde kabul edilen Hatay mebuslarının Anavatan devlet demir yollarında parasız seyahat etmelerine dair kanun okunmuştur. Bu kanun Devlet Reisinin bir tezkeresiyle Meclis Reisi'ne gönderilmiş bulunuyordu.

Bu münasebetle söz alan mebuslardan Hamdi Selçuk, Veli Karabay ve Doktor Veli Anavatanın gösterdiği bu alâka ve şefkat dolayısıyla Hatay Meclisinin şükranlarını ifade etmişlerdir. Büyük Millet Meclisine teşekkür edilmemesi Hataya gelecek Anavatanın mebuslarına her türlü kolaylıkların gösterilmesi gene alkışlar arasında karar altına alınmıştır.

İran Veliahdi Suriyeden geçerek Mısra gidiyor

Şam 15 (A.A.) — İran veliahdı, dün için Kahireye gitmek üzere bu ay sonlarına doğru Şamdan geçecektir. İran veliahdine seyahatinde yirmi beş yüksek memur refakat edecektir. Kendisi, Suriye makamları tarafından karşılanacak ve şerefine birçok kabul resimleri tertib olunacaktır.

İran ile Fransa arasında diplomatik münasebetler kesilmiş olduğundan, veliahd mandatar hükümet ile Fransız ordusu mümessillerinden kimseyi görmeyecektir. Veliâhd, Şamda kısa bir müddet ikametten sonra Beruta gidecek ve orada da Fransız mümessilleri tarafından değil, fakat Lübnan reiscümhuru Edde tarafından karşılanacaktır. İran veliahdı buradan, pek muhtemel olarak bir Martta Mısra hareket edecektir. Veliâhd Mısradan dönüşünde memleketine, bir Mısır vapuru ile ve Süveyş kanalı - Kızıldeniz - Basra körfezi yolu ile dönecektir.

Sabahtan sabaha:

Gene baş ve ayak

Atınada yapılan ağaç bayramında kraldan mektep çocuklarına kadar he Yunan vatandaşı bir fidan dikmiş. Çıplak Olimp tepelerini yeşertmek için tertib edilen bu ağaç bayramı muhakkak ki birkaç yıl içinde Atina civarın orman haline getirecektir. Kısıkandım. Yunanistan toprağı taşlıktır, kireçlidir. Eski Yunanistan arazisi pek çoraktır. Fakat azmin elinden ne kurtulu ki! İngiliz çiftçisinin kayalar üzerinde patates yetiştirdiğini biliyeni var mı! Bizim mektep kitaplarımızdan orman kanunlarımızda kadar yer bulan ağaç sevgisi ve yeşillik ihtiyacı henüz kafalarımızda yer bulamadı. Bir zamanlar mekteplerde ağaç bayramı yapmağa heves ettik. Fakat bu hevesimizi öyle bir mevsimde yerine getirdik ki toprak bile nankörlüğümüzü yüzümüze vurur gibi diktiğimiz fidanları kuruttu. Çünkü bayramı ağaç dikme mevsimi olan bu aylarda değil, toprağın çatlamağa başladığı Mayısta, Haziranda yaptık.

Birçok vesilelerle yazdığım gibi biz iyi düşünür, iyi karar verir, fakat fena tatbik ederiz. Kusurumuzu itiraf etmek de bir fazilettir. Ziraat Enstitüleri - miz, Ziraat Fakültelerimiz, ziraat teşkilâtımız, son sistemdir. Ankaradakti Ziraat Enstitüsü Balkanlarda değil, orta Avrupada bile eş bulunmaz bir müessesedir. Mektep programlarında ziraat dersleri vardır. Orman ihtiyacı pek iyi anlaşılmıştır, kanunlar yapılmıştır. Fakat hâlâ çocuklara ağaç sevgisi aşılanmamıştır. Onlara mevsiminde bir fidan diktirip yetiştirmek zevki ve vazifesi telkin edilememiştir, hattâ onların meyva mevsiminde bahçelere girip bir çakaleriği için bir koca dal kırmanın ne çirkin hareket olduğu anlatılmamıştır. Şimdi mevsim geçecek, toprak kuruyacak ve neden sonra mekteplerde ağaç bayramı yapılacak. Gene tekrar ediyorum. Baş iyi düşünün, fakat ayak fena yürüyor.

Bürhan Cahid

Filistin için yeni bir proje hazırlandı

İngilterenin teklif edeceği projeye göre Filistin, Arabların Yahudilere karşı ekseriyette bulunduğu teşriî bir meclis tarafından idare edilecek

Londra 15 (A.A.) — Daily Herald gazetesi, hükümetin Filistin konferansına teklif edeceği proje hakkında şu tafsilâtı vermektedir:

Memleket, Yahudi muhacereti ve arazi satışı noktasından Arab ve Yahudi muntakalarına taksim edilecektir. Yahudi muntakası için bir muhaceret haddi tayin edilecek ve toprak satışı da hususî bir nizama tâbi tutulacaktır. Arab muntakasında Yahudi muhacereti ve toprak satışı menedilecektir. Yahudi muhacereti yalnız ekonomik sebeplerle değil, si-

yasi sebeplerle de tahdid edilecektir. Filistin müstakil bir Arab memleketi olmayacak, fakat Arabların Yahudilere karşı ekseriyette bulunduğu teşriî bir meclis ile idare edilecektir. Arablar ve Yahudiler bu plâni kabul etmedikleri takdirde İngiliz hükümeti cebren tatbik edecektir.

Kudûs 15 (A.A.) — Meşzonia civarında Yahudi işçilerini taşıyan bir otobüsün altında bir bomba patlamış, işçilerden sekiz yaralanmıştır.

Balkan Antantı Konseyi

Hariciye Vekili bugün Ankaradan hareket ediyor

Ankara 15 (Husuf) — Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu Balkan Antantı konseyine iştirak etmek üzere yarın akşam Bükreşe hareket edecektir. Vekile dair şeflerinden Sedat Zeki, hususî kalem müdürü Abdullah Zeki ve Husufî Kaleminden İrfan Sabit refakat edecektir.

Millî topraklar Müzayede ile Satılmıyacak

Ankara 15 (Husuf) — Maliye Vekâleti şehir ve kasabalar belediye hududları içindeki arsalardan maada millî toprakların müzayedeye konularak satılmasını yasak etmiştir. İskân muntakası olarak tefrik edilen vilâyetlerde ki bu topraklar iskân idarelerinde muhacirlere ve yerli çiftçilere, badema muhacir iskân edilmeyeceği cihetle maile emrinde bırakılan vilâyetlerde de bu topraklar keza muhtaç çiftçilere Maliye Vekâletince tevzi olunacaktır.

Tunusta İtalyan Aleyhdarlığı

İtalyan kralının ve Mussolininin resimleri yakıldı

Roma 15 (A.A.) — D. N. B. Bu sabah gazeteleri, Cenub Tunusundaki Redeyef'de vukubulan yeni bir Antifaşist hâdiseden dolayı şiddetli hücumlarda bulunuyorlar.

Bu köyde Kral ve Kraliçenin ve Duçenin İtalyan kütüphanesinden çalınan portreleri sokak ortasında diğer bazı kitaplarla birlikte yakılmıştır.

Suriyeliler Türkiyenin tavassutunu istiyorlar

Adana 15 (Husuf) — Suriye meclisi hafta içinde fevkalâde toplanacaktır. Vatanî hükümetle mandatar hükümetin arasında tamamen açılmıştır.

Şamda hükümet önünde Vatanilerden Mehmed Muslihîm otomobil halk tarafından parçalanmıştır.

Muhafilerin lideri Şehbendere, tahrikâta devamı halinde hudud harici edileceği tebliğ edilmiştir.

Anarşinin Suriyeyi felâkete sürüklediğini gören halkın, Türkiyenin tavassutunu rica için Ankaraya heyet gön-

Başvekil Pazar günü bir nutuk söyleyecek

158 Halkevi bu Pazar merasimle açılıyor

Ankara 15 (A.A.) — Halkevlerinin 7 nci açılış yıldönümü dolayısıyla 19/2/1939 saat 15 de Ankara Halkevinde ve diğer Halkevlerinde yapılacak tören programı aşağıdadır:

1 — Halkevlerinin açılışının 7 nci yıldönümü dolayısıyla yapılacak merasim 19/2/1939 Pazar günü saat 15 de Ankara Halkevinde İstiklâl marşı ile başlayacaktır.

2 — İstiklâl marşını müteakib C. H. P. Genel Başkan vekili Başvekil Dr. Refik Saydanı tarafından bir söylev verilecektir.

3 — Söylevden sonra Türk bestekârları tarafından bir modern Türk musikisi festivali yapılacaktır. Bu festivalin programı şudur:

a — Karagöz «senfonik süit» - Cemal Reşid.
b — Orkestra süiti - Hasan Ferid Alnar -
c — Çifte telli «Senfonik grotesk dans» - Naci Kâzım Akses -
d — Konsertino - Ulvi Cemal Ergin -
e — Sihir raksı - Adnan Saygın -
4 — Mevcud 209 Halkeviyle bu saatte açılacak 158 inin mecmuu 367 Halkevindeki tören de saat 15 de İstiklâl marşıyla başlayacak, Başvekilin nutku dinlenecek ve daha sonra kendi mahallî programlarının tatbikine geçilecektir.

5 — Ankara Halkevindeki merasim, Ankara radyosu ile neşredilecektir.

dereceği rivayet edilmektedir. Söylenmiş göre eski devlet reisi damad Ahmed Nami mandatar hükümetçe iş başına getirilecektir.

Lâzkiyede

Adana 15 (Husuf) — Mürşid kuvvetleri tarafından Lâzkiyede 10 otomobil söyülmüştür.

Vali dün yeni belediye varidatı hakkında beyanatta bulundu

Lütfi Kırdar halka ağır gelmeyecek varidat membarı bulunması lüzumuna dair Şehir Meclisinde söylediği sözleri tanzih ediyor

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar Şehir Meclisinin Şubat toplantısını açarken söylemiş olduğu nutukta, varidat membarlarının kaynaklarını söylediği sırada şunları söylemiştir: «Benim kanaatime göre, belediye nin para ihtiyacı dört suretle temin olunabilir:

1 — Bugün kanunen almağa salâhiyetli bulunduğu vergileri iyi tahakkuk ve vaktinde tamamen tahsil edebilecek imkânları hazırlamak.

2 — Uzun vadeli ve nisbeten az faizli bir istikraz yapmak.

3 — Halka ağır gelmeyecek bazı varidat membarları bulmak ve bunun için de belediye vergi ve resimleri kanununda tadilat ve ilâveler yaptırmak.

4 — Hükümetten yardım istemek.»

Nutku müteale eden gazeteler müteakib günlerde uzun uzadıya neşriyat yapmışlar ve yazılarında halktan bir kuruş bile yeni vergi alınmasına taraftar görünmemişlerdi. Bu hususta sarıh mütealeasını almak için Valiye müracaat eden bir muharririmize Lütfi Kırdar şu izahatı vermiştir:

— Şehir Meclisinin son açılış nutkunda varidat kaynaklarını ne suretle kuvvetlendirebileceğimizi tetkik ederken bunu dört maddede mütealea etmiştim ve bunları da bir sıraya koymuştum.

Birincisi: (Bugün kanunen almağa salâhiyetli bulunduğumuz vergileri iyi tahakkuk ettirmek ve vaktinde tamamen tahsil edebilecek imkânları hazırlamak) idi.

Bunun kifayet edemeyeceği aşikârdır.

Geçti kaynaklarımızı düşünürken uzun senelere aid bir program gözönünde tutularak hesaplar yapılmış ve ikinci maddede uzun vadeli ve nisbeten az faizli bir istikraz düşünülmüştür.

Üzerinde neşriyat yapılan üçüncü maddeyi size biraz daha tanzih etmek istiyorum: (Halka ağır gelmeyecek bazı

varidat membarları bulmak ve bunun için de belediye vergi ve resimleri kanununda tadiller ve ilâveler yaptırmak.)

Haddizatında bu yeni bir mesele değildir. Ve sade İstanbul'a da münhasır olmayacaktır. Cumhuriyet Türkiye'sinin bütün belediyeleri bir çok yeni teşebbüslere girişmiş, inkişaf hamleleri yapmış ve yapmağa hazırlanmıştır. Bu yeni hareket ve faaliyetleri yeni malî imkânlarla takviye etmek zarurî idi. Bu itibarla evvelce Ankarada toplanmış olan belediyeler kongresinde elde mevcut olan belediye vergi ve resimleri kanununda tadilat yapmak, bazı varidat membarları bulmak, müzakere ve münakaşa mevzuu olmuş, bu esas kongre mukarreratı arasında da yer almıştı. Fakat malûm olduğu üzere vergiler lâalettayin tezyid edilemez. Bazı nisbetlerin daha adilâne bir şekilde tadili ve yeni membarlar düşünülürken de bunların halka ağır gelmemesine bilhassa itina edilmesi lâzımdır.

Nutukta bu madde mütealea edilirken Ankarada toplanmış olan kongre müzakere ve mukarreratından mühlhem olmuşum ve gene bu vesile ile işaret etmek isterim ki, vergi ve resim ihdası İstanbul belediyesinin kendiliğinden hal ve intac edeceği bir mesele değildir, kanun işidir. Bu noktanın iyi tebarüz ettirilerek halkça anlaşılmasının teminini sizden rica ederim.

Dördüncü maddede hükümetten gelecek yardım düşünülmüştü. Bunu da hükümetimizin İstanbul gibi dünyanın en güzel, her türlü tabii mazhariyetlere malik bir şehrine karşı ötedenberi gösterdiği derin alâka ve sevgisinden ilham alarak söyledim. Bu yardımın hangi sene' yapabileceğini bu gündün tayine bizim için imkân yoktur. Büyük millî işler arasında İstanbul'a yardım sırasını da bizzat hükümetimiz tayin edecektir.»

Denizde ve karada fırtına gene başladı

İki gün evvel güneşli ve güzel giden havalar dün yeniden bozmuş ve yağmurla beraber sühnet derecesi de düşmüştür.

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan aldığımız malûmata göre, son 24 saat zarfında şehrimize yağın yağmurun miktarı 1,9 kilogram olarak ölçülmüş, rüzgâr şimâh şarkî istikametinden saniyede 7,9 metre hızla esmiştir. Sühnet en yüksek 11,2 ve en düşük 5,4 santigrad kaydedilmiştir.

Evvelki gündün itibaren Karadeniz, Ege ve Marmara denizlerinde yeniden fırtına başlamıştır. Fırtına bilhassa Karadenizde şiddetli olduğundan gemiler yakın limanlara sığınmışlardır. Fırtına yüzünden bazı küçük gemiler de Karadenize çıkamıyarak Büyükdere önünde demirlemişlerdir. Fırtına yüzünden Karadenizde ufak bir iki deniz kazasının vukubulduğu haber verilmektedir. Veysel ve Fahri adında iki kişiye aidi bulunan Güvercin motörü Ereğli'den maden kömürü yüklü olarak İstanbul'a gelirken Şile önlerinde fırtından yoluna devam edemeyeceğini anlamış ve Şile tahlisiyesi önünde demirlemiştir. Bu sırada motor batmak tehlikesi gösterdiğinden Şile cankurtaran sandalları motörün demirlediği yere giderek kaptanla bir makinist ve iki tayfadan mürekkebe mürettebatı almış ve karaya çıkarmışlardır.

Şehir işleri:

Hafriyat sahasında i arsa ve bina sahipleri istimlak bedeli istediler

Bakisterin Arasta sokağında yaptığı hafriyat sahasında arsa ve binası bulunanlar müzeler idaresine müracaat ederek istimlak bedellerinin verilmesini istemişlerdir. Müzeler idaresi istimlak işleriyle meşgul bulunmadığından bu yolda müracaat yapanları belediye'ye göndermiştir. Belediye harita şubesi müdürlüğü müracaatı tetkik etmektedir.

BUGÜN İPEK
Sinemasında

Senenin en HEYECANLI AŞK ve VATANSEVERLİK şaheseri
ATEŞ ÇEMBERİ

Baş Rollerde:
HANRI FONDA ve MADELEINE KAROL

Amerikalıların memleketimizde çevirdiği: **YENİ TÜRKİYE** Türkçe Sözlü **İPEK** Sinemasında gösterilmektedir.

Bu filmde Ebedî Şefimiz ATATÜRK'ün hususî hayatlarına aid tarihî sahneler mevcuttur.

İLAN

OSMANLI BANKASINDAN:

% 3 faizli 1903 ihraçlı MISIR KREDİ FONSYE tahvillerinin 1 Mart 1939 tarihinde yapılacak itfa keşidesinde başa baş tediyesi tehlikesine karşı OSMANLI BANKASI, Galata Merkezî ile Yenica mi ve Beyoğlu şubeleri tarafından pek iyi şartlarla sigorta edileceği, mezkûr tahvilât hâmilelerinin haberi olmak üzere ilân olunur.

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı Dram

Akşam 5 20.30

BİR MİSAFİR GELDI

İstiklal caddesi Komedi

Akşam 5, 20.30

Yanlışlıklar Komedyası

HALK OPERETİ

Buakşam 9 da

ESKİ HAMAM

ESKİ TAS

Operet 3 perde

yakında Julye Jül Balet

naf, dün öğleden sonra Sultanahmed 2 inci sulh ceza mahkemesine sevk edilmişlerdir. Yapılan duruşmada, suçlular, suçlarını kat'iyen inkâr etmişlerdir.

Esnaf, verdikleri paraları zimnî bir mecburiyet karşısında kaldıkları için tediyeleri ifade etmişlerdir. Mahkeme, eldeki delillerin, şimdilik rüşvet verenlerin cürüm atfetmelerinden ibaret olduğunu nazarı dikkate alarak suçluları serbest bırakmıştır.

Yumurta ihracat nizamnamesinde yeniden bazı tadilat yapılacaktır

İç Ticaret Müdürünün riyasetinde yapılan toplantılarda naturel bir yumurta sınıfı ihdası ve bu yumurta ihracatının artırılması imkânları görüşüldü

Dünkü toplantıdan bir intiba

Taze yumurta mevsimi başlamış olmaktadır. Yumurta ihracatçıları henüz duğundan son zamanlarda piyasaya mevsim başında başlayan bu yumurta fazla miktarda yumurta gelmeğe başlamıştır. (Devamı 13 üncü sayfada)

Yarın Akşam **TAKSİM** sineması

Bu sene yegâne filmi göreceğimiz **MARIE BELL'in**

Muhteşem temsili, dehakâr bir romanın yaratığı en feci bir aşk hikâyesi

Meş'um Kadın

Süper filmi takdim ediyor.

Busesinin öldürdüğü kadın...

Aşk ve ölümlü veren kadın...

Bütün lisanslara tercüme edilmiş Fransız akademisinden JEAN RICHEPIN'in ölmez romanı.. Tekrar tekrar görülecek film...

Esnaftan rüşvet alan 5 zabıta memuru tardedildi

Rüşvet veren 28 esnaf sorguları yapılarak ceza mahkemesine sevk edildi

Emniyet Müdürlüğüne yapılan şayanı dikkat bir ihbar ile, Karaköyde muhtelif dükkân sahiplerinden belediye nizamnamelerine aykırı hareketlerine göz yummak mukabilinde para alındığının bildirildiğini yazmıştı.

Emniyet Direktörlüğü ihbarı ehemmiyetle nazarı itibara almış, kimlerin para verdiklerini, kimlerin para aldıklarını geceli gündüzlü çabalarla tesbit etmiş ve tahkikatı kısa bir müddet içinde ikmal eylemiştir. Tahkikat esnasında mahremiyete o kadar dikkat olunmuştur ki, bütün suçlular netice nin tezahürüne kadar meselenin farkına varamamışlardır.

İhbar keyfiyetini müteakib derhal faaliyete geçen polis müdürlüğü, paraların alındığı günü bildiğinden, sivil memurlara resmî üniforma giydirmek suretile hâdisenin mahiyetini müsbet olarak tebarüz ettirmiştir.

Bilâhare Emniyet Direktörlüğüne celbedilen memurlar ve esnaf isticvab olunmuşlardır. Maznun vaziyetinde bulunan beş zabıta memuru derhal tardedilmişlerdir.

Yaptığımız tahkikata nazaran para veren esnaftan haklarında muamele yapılanlar 28 kişidir. Bunlar, muhtelif fırıncı, sebze, sütçü ve şekerci dükkânlarının sahipleriyle tezgâhtar ve çıraklarıdır.

Dükkânları Galata ve Fındıklıda olan ve memurlara para verenler Yorgi, Minas, Muharrem, Aksi, Sarafim, Hristo, Petro, Ali, Tanaş, Apustol, Yani, Vasil, Sutiri, Kostantin, İspiro, Mustafa, Mehmed, Lunda, Yusuf, Necati, diğer Yusuf, Dimitri, Koço, Nikfuri, Yani, Salih, Ziso, Salih, Vasil adlarındaki kimselerdir.

Esnaf ile Emniyet Müdürlüğü memurlarının gönderdiği memurlar temas ettikleri zaman, verilen paraların, badema kendileri tarafından alınacağını söylemişlerdir. Esnaf da memurların değiştiğini zannederek bir şeyden şüphelenmemişler ve muayyen olan miktarları ödemeğe başlamışlardır. Bilâhare 28 şahıs Emniyet Müdürlüğüne celbedilmiş, hâdisenin mahiyeti verdikleri ifadelerle tamamen tebarüz etmiştir.

Tahkikat, alınan paraların ne vakittenberi alındığını, kimlerin ne kadar para verdiğini, verilen paraların tediyelerini ve şimdiye kadar hangi memurların ne şekilde bu tarzdaki tahsilâta devam ettiğini mufassal olarak meydana çıkarmıştır.

Muharririmizle görüşen bir sütçü: — Birkaç senedenberi bu yolda para veriyorduk, demiştir.

Vazifelerinden tardedilen memurlar ile hâdisede alâkası tesbit edilen 28 es

Kütahyada çinicilik

Hergün biraz daha inkişaf eden çinicilik Kütahya için bir servet ve san'at kaynağı haline gelmiye başladı

Kütahya (Hususî) — Değil yalnız memleketimizi iç piyasasında, dünya piyasasında dahi, Kütahya çinileri tutulmakta ve hattâ kapışılmaktadır. Hele son birkaç yılın çini merakı ve rağbeti, bu eski Türk san'atını çok canlandırmış, Türk çini san'atını da çalışmaya sevk etmiştir. Bu eski Türk san'atında atalarımızdan bu güne kadar devam edegelen ince Türk ruhunu bulmak ta çok kolaydır.

Kütahya çinilerinden birkaçı

Türk mimarisinin her aşırda süsü, ziyneti olan Kütahya çinileri, bugün, diğer milletlerin mimari eserlerini de süslemektedir. Şark memleketlerinden, bilhassa Mısırdan, bu münasebetle bir çok siparişler alınmaktadır.

San'at eseri olan her kompozisyonda olduğu gibi, çini san'atçıları da kendi malzemelerini büyük bir titizlikle seçmektedirler. Kütahya çinileri artık, en müşkülpeşend san'atçı, alıcıyı, tatmin edecek bir emeği ve kıymeti haizdir. Çünkü, bünyeyi meydana getiren her ilk madde, bir san'at, zevk ve bilgisile, kısaca, san'atçı ruhuna işlenmektedir.

Şükür ki, istirdaddan sonraki yıllarda sönme tehlikeleri atlaman, harcı âlem çini imal eden atalyeler, bugün san'at ve zevk yolunu bulmuş, hükümetimizin de pek yerinde himayeleri ve panayırılar sayesinde hayatını idameye imkânı hasil olmuştur.

Son İzmir fuarında, İzmir belediyesine Kütahya vilâyetinin hediye ettiği ve «cidden san'at âbidesi» diye anılan muazzam çeşmeden sonra, bu sefer de Newyork beynelmilel fuarına, pek en fefes, pek değerli çini eserler hazırlanmış ve sergi komisyonuna teslim edilmiştir.

Buradaki çini fabrikaları firmaları namına hazırlamakta oldukları nefis eserlerle de sergiye ayrıca iştirak edeceklerdir. Bunun için geceli gündüzlü ve hummalı bir şekilde çalışılmaktadır.

Buradaki bir fabrikada uzun zaman ressamlık yapan Ahmed Şahinle, gene aynı fabrikanın şablon ve torna ustalarından Ali Özker, epey zamandır san'atlarından ayrılmış bulunuyorlardı. Bu sefer, her iki san'atçı birleşerek, eski bir çini fabrikasında çalışmaya başlamışlardır.

Her iki genç san'atçı, çinicilikte yenilikler yapma gayretindedirler. Bu çalışmalarının semerelerini göreceğimiz muhakkaktır. Çünkü, uzun yılların kendilerine verdiği tecrübelerle istinad eden gençlerin, daha, bundan bir kaç yıl evvel, askere gitmeden meydana getirdikleri bedîî eserler, Kütahya

çinicilik tarihine vesika olabilecek değerdedir. Gönderdiğim resimler, bu genç san'atçıların iddialarını herkese kabul ettirecek mahiyettedir.

Her iki san'atçı, yeni eserlerinin çok sağlam, ve sırça ile hamurun ustalıkla birleştirilmiş, resimlerin de çok emekli ve kıymetli olacağını, boyaların da, altıdan on beş renge çıkarılacağını vâdetmektedirler. Şimdiye kadar kullanılan renklerden başka, yeni mallar üzerinde, kahve rengi, koyu mavi, açık mavi, tırşe, kankırmızı, bilhassa eski Türk mavisini görebileceğimiz, temin edilmektedir.

Ahmed Şahin, on beş yıldanberi, bilhassa fırın, sırça, resim, boya, toprak ve kalıp işlerinde çalışmış, muvaffakiyetli bir ustadır. Ali Özker'de temiz bir torna ustasıdır.

Gene bu san'atçılar, mektepler için alçı, üzerine renkli ve kabartma hari-

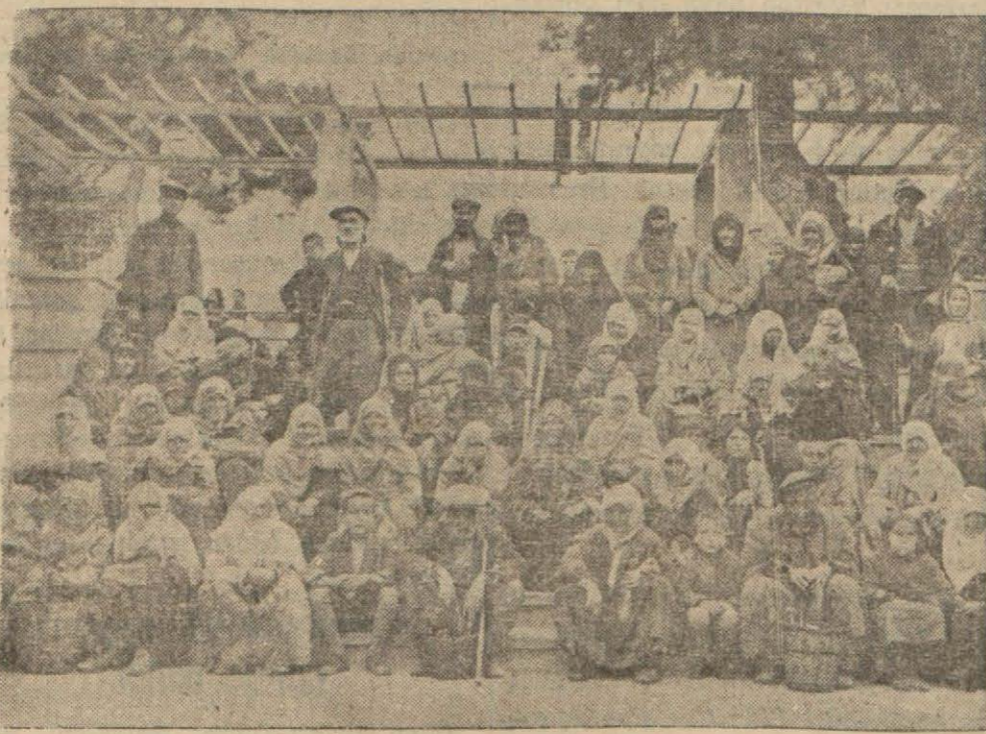
talarla, çini sobalar yapmaya hazırlanmaktadır.

Bu şuurlu mesai gösteriyor ki, eski bir Türk zevkinin ve hünerinin teması olan çiniciliğimizin âtisinden ümidlenilebiliriz.

Trakya talebe yurdları takdir gördü

Edirne (Hususî) — Trakya kız ve erkek talebe yurdlarının ve buralarda sığınan Türk yavrularının vaziyetlerinden mütehassis olan Türk Maarif Cemiyeti Umumi Merkezi Trakya Umumi Müfettişliğine gönderdiği bir teşekkür mektubunda şimdiye kadar her yerde bir çok eserler bırakmış olan General Kâzım Dirğin bu kıymetli eserinden dolayı tebriklerini bildirmiş alçı, üzerine renkli ve kabartma hari-

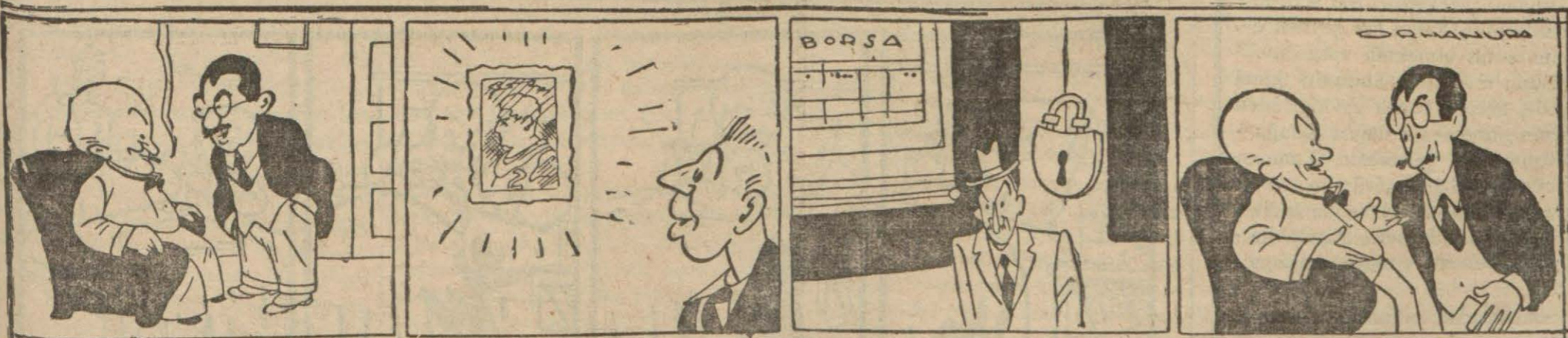
Manisada fakirlere yardım yapıldı

Manisa (Hususî) — Halkevi Sosyal Yardım kolu tarafından muhtaç olan kimselere tuz, sabun, gaz, şeker, pirinç dağıtmıştır. Evin faal başkanı Az-

mi Önakin her türlü faaliyetleri teşvik ve idare etmektedir. Resim yardım gören fakirleri göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey bilmem gazetelerde okudun mu?..

... Bazı memleketlerde pul borsaları açılıyor mu?..

Hasan Bey — Tabii para borsaları bir iş göremeyince...

Yurddan Resimli Haberler

Trabzonda 200 yataklı bir talebe pansiyonu açıldı

Trabzon (Hususî) — Şehrimize kaza ve köylerden gelip de binbir mahrumiyet içinde, kahve, han ve medrese köşelerinde temiz hava ve ziyadan mahrum köhne adalarda yatmak suretile tahsile devam eden yurd çocuklarını bu sefil vaziyetten kurtarmak maksadile Çocuk Esirgeme Kurumunu himayesinde iki yüz yataklı bir talebe pansiyonu açılmıştır. Pansiyoner talebe bu pansiyona ayda beş lira ücret vererek yemek ve yatmak ihtiyacını temin etmektedir. Talebenin verdiği beş lira para pek az bir ücret olduğundan bunun noksan tarafı Çocuk Esirgeme Kurumu ve bu kuruma yardım eden Trabzon tüccarlarının teberrüü ile tamamlanmaktadır. Pansiyonun yatılı şeraiti leyli mekteplerin şeraitinin aynıdır. Verilen yemeklerin kalorisiz leyli mekteplerde tatbik edilen talimatname hükümlerine göre tanzim edilmektedir.

Pansiyonun açılmasını ve fakir ta-

lebenin sefil vaziyetten kurtarılması işini bizzat ele alarak başaran vali Refik Koraltan bu iş için hususî muhasebenin yardımı ile iki bina hazırlattırarak Çocuk Esirgeme Kurumu binasında da yemek yemelerini temin ettirmiştir. Talebe pansiyonunun açılış töreni vali Refik Koraltan tarafından kültür elemanları ve bütün şehir halkının iştirakile yapılmıştır. Açılış töreninde kordelâyı kesmeden önce Trabzonun hayırsever ve iyi işler başarmasını bilen hamiyetli halkın civanmertliğini, bu işde gösterdiği alâka ve yardımını kısa ve veciz bir nutukla tebarüz ettirdikten sonra kültür direktörü Rifat Necdet Evrimer de pansiyonun açılmasında değerli yardımları dokunan valiye, Çocuk Esirgeme Kurumuna, ve hayırsever Trabzonlulara kültür ailssi namına şükranlarını sunmuştur. Resim valiyi talebeler arasında gösteriyor.

Samsunda Veteriner İşleri

Samsun (Hususî) — Samsunda veteriner işleri düzgündür. Bu husustaki çalışmalardan her yıl çok iyi netice alınmaktadır. Sıfat istasyonları da iyi netice vermektedir. Çevrede bugüne kadar ihmal edilmiş olan hayvan nesli gitgide iyileşmektedir. Eski devirlerde merak yoktu. Cumhuriyetin ilânından sonra veteriner işlerine verilen önem hayvan yetiştirmek merakını da artırmıştır. Resmimiz 1934 de inşa edilen ve iyi neticeler veren Çarşamba Sıfat istasyonunu göstermektedir. Vilâ-

yet veteriner muduru Abdülkadir sık sık Samsun çevresine dolaşarak hayvan hastahklarına meydan verilmeyecek sıkı tedbirler alınmasını sağlamaktadır.

Kırklarelinde meb'us seçimi faaliyeti

Kırklareli (Hususî) — 2/2/939 Perşembe günü Parti binasında Valimiz Hasib Koylanın başkanlığında yapılan toplantıda meb'us intihabatı teftiş heyetinin seçimi yapılmış, neticede Daimî Encümen'den Tahir Taner, Mehmed Ali Ersoy, Hamdi Kuleli, Naci Ulu ve belediye meclisi azalarından belediye reisi Haşim Peksöz, Nail Tekiner, Bilâl Güçlü, Ali Rıza Tınmaz, borsa komiseri Necati Barlas, Hüseyin Çakıcı seçilmiş ve derhal faaliyete geçmişlerdir.

Mezarlara nur inci en bir serseri

Arapkir (Hususî) — Burada umumî mezarlık kasabaya biraz uzak olmakla beraber bir çok mahallelerden görünür. Zaman zaman bu mezarlıkta gece yarısından sonra bir ışık görünmekte ve ışık bir saat sonra kaybolmaktadır. Bu ışığı bazı geri kafalı softalar ilâhî bir ışık, nur olduğuna inanmış ve cahil düşüncelerini de etrafa söylemişlerdir. Bu ışık bilhassa yeni ölü olduğu vakit mezarlıkta görünmektedir.

Vak'a şayi olunca, mezarlığa yakın olan mahallelerden birkaç genç ışığı takib etmişlerdir. Bir gece yarısından sonra ışığın gene yandığını gören gençler mezarlığa gitmişler ve mezarlara nur indirenin Köseoğlu mahallesinden Hasan oğlu 45 yaşında Davud isminde bir serseri olduğunu görmüşlerdir. Davuda geç vakit mezarlıkta niçin dolaştıklarını sordukları zaman serseri, mezarları beklediğini söylemiş ve aptal aptal yüzlerine bakmıştır.

Davud, esasen anormal, dimağın hasta bir adamdır. Ötedenberi köylerde dilencilikle geçinir.

İddiaya göre Davud mezarları soy-mak istemiştir.

Hâdiseler Karşısında

SERGİ

Dünkü gazetelerden birinde bir fotoğraf gördüm:

Bu, Newyork sergisinden ufak bir parçanın kuşaklığı alınmış fotoğrafıydı, ta-mamlanmış pavyonlar arasında yapılmış yeni başlanmış bir bina nazarı dik-katını celbettir.

— Acaba ne olabilir ki!

Diyerek, fotoğrafın altındaki yazı okudum. Ve ne olduğunu öğrendim; Türkiye pavyonu imiş.

Newyork sergisine iştirake yeni karar vermiş değiliz; zamanında hazırlansay-dık şimdi bizim pavyonumuz da diğerleri gibi tamamlanmış olurdu.

★

Dünkü gazetelerden birinde:

«Amerika sergisi fotoğraf sergisi değil-dir.»

Serlevhası altındaki şu satırları okudum:

«Haber aldığımız göre Amerika dünya sergisine Türk pavyonunda evvelce plâstik eserler temsil edilmesi kararlaştırılan bir kısma bu sefer foto montaj yapılmasına karar verilmiş. Bu gibi kararlara hangi salâhiyete istinaden verildiğini bil-miyoruz. Lâkin, mevzuu yarının kültürü ve san'atı olan bir dünya sergisine fo-tografla iştirak etmenin gültünlüğü kar-

şısında hayret ve dehşetten kendimizi a-lamıyoruz.»

Şehir Tiyatrosunda «Sözün kısıası» adlı bir vodvil temsil edilmişti. Bu völdilde bir tiyatro müdürü rolünü yapan Ha-zım, tiyatro bileti satmak için bir tarih hocası rolünü yapan Vasfinin evine gi-der. Vasfile konuşurken, onun yazılmış bir piyesi olduğunu öğrentir; piyesi alır, oynayacaktır. Fakat tam temsil günü bir müşkülle karşılaşır. Piyeste eşhas fazla olduğu için Resmîye rolüne kadın artist kalmamıştır. Resmîye rolünü bir erkek artiste vermeyi düşünürler amma, erkek artist te yoktur. Bir tek çare kalmıştır.. Resmîyenin yerine sahneye bir mektub çıkarmak. Yani bir kimsede mektubu kay-betmiş olacak, ve Resmîyenin hitab ede-ceği kimse mektubu yerde bulacak.

★

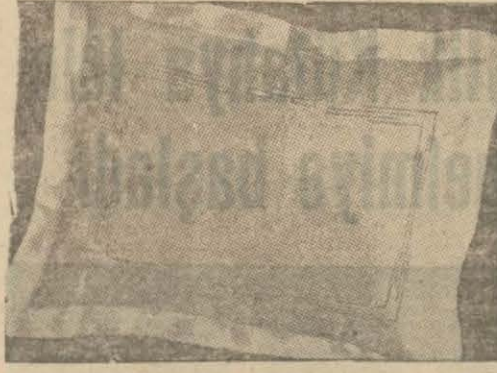
Piyese şöyle biter. Hazım Vasfiye der ki: — Sözün kısıası, ne senin piyesin vardı, ne de benim tiyatro kumpanyam. Üç saat güldürülmeleri icab eden seyirciler var-dı, biz de onları güldürdük.

Ben de yazma şöyle bitireyim: — Sözün kısıası, Newyork sergisinde, serginin devam ettiği müddetçe güldü-rülecek sergi seyircileri yoktur. Türkiye mevzuubahştir. Gözümüzü açalım.

İsmet Hakkı

Kadın Köşesi

Yapılması kolay bir yastık

Basit bir jurdan güzel bir yastık yapı-labilir. İşte meselâ: Bu yastık örneği an-latmaya lüzum bile yok. Düz jur yapma-yı kim bilmez. Hele bu kadar kolay çiz-gileri kim olsa taklid edebilir. Emeği pek az amma bitince hoş bir şey ola-caktır.

Her kadın bilmelidir

İçerisinde insan bilhassa çocuk var-ken odaları süpürmek sıhate çok za-rar verebilir. Yapılan tetkiklere göre şehirlerde oldukça temiz tutulan bir o-danın her bir metre mik'abında 2,200 mikrob tohumu bulunduğu anlaşılmış-tır. Hele bir kere oda süpürülmeğe baş-landı mı içindeki hava öldürücü bir mahiyet alır ve beş dakika sonra to-humun sayısı 75,000 i bulur. On daki-ka sonra da 135 bine yükselir.

Çocukların bu havayı teneffüs edince, ne hale gelecekleri kolayca bilinebilir. Onun için çocuklar içindeyken odaları süpürmemeli, onları mutlaka başka bir odaya, varsa bahçeye gönderip öyle sü-pürmelidir.

★

Parlama: Evlerde hava gazı borula-rı bazan gaz kaçırır, farkında olmadan birdenbire bir kibritle parlar. Buna meydan vermemek için vakit vakit bir mum yakarak boruların boyunca gez-dirip muayene etmek lâzım. Bu usul gazı kaçırmanın yeri gösterirse de gene bir denbire parlama yüzünden tehlikeli o-labilir. Kontrolün en iyisi bir boru il-tisak parçasını pensle tutup sabunlu suya batırma ve boruların boyunca dolaştırma. Gaz kaçan yere tesadüf edince küçük kabarcıklar hasıl olur ve zarar vermeyecek bir koku neşreder.

★

Banyonuzu yaparken her taraf karardı, şu elektriği açayım da gözüm görsün der, düğmeyi çevirirsiniz. Birdenbire çarpıldı-ğınızı görürsünüz. Şiddetine göre bu çar-pılma bazan insanı öldürür bile. Elleriniz ıslak iken bilhassa banyonuzu yaparken elektrik cihazlarına dokunmamaya çok dikkat ediniz.

Bacaksızın maskaralıkları:

Balıkyağı

Mahkemelerde Karısını öldüren Moizin muhakemesi neticelendi

Ağır tahrik sebepleri dolayısıyla katil tahfiften 12 sene 3 ay 20 gün hapse ve müebbed âmme hizmetinden mahrumiyete mahkûm edildi

Bütün celseleri ağırcezada merakla ta-kib edilen bir cinayet davası dün neti-ceye varmıştır.

Hâdisede suçlu bulunan Moiz Tepebaşı Asmalımescitteki evlerinde karısı Kalo-yu, kıskançlık yüzünden, bıçakla yaralı-yarak, öldürmekten maznundur. Hâdis-e, göyle cereyan etmiştir:

Moiz, karısı Kalonun, kendileriyle ay-ni evde oturan Enver ile aralarında mü-nasebet olduğunu duyarak, müteessir ol-muş ve karısına Enverle konuşmamasını söylemiştir.

Buna rağmen Kalonun gene Enverle birlikte gezdiklerini duymuş, nihayet bir gün Taksimde Camhköşk salonunda karısı ile Enveri birlikte otururken rast-lamıştır. Aynı gün eve dönen Moiz, karı-sının:

— Seni istemiyorum, ne diye eve gel-din? sözleriyle karşılaşmış ve birdenbire bıçağını çekerek, onu yaralamak su-retile, öldürmüştür.

Suçlu, Ağırcezada yapılan duruşması sırasında, yapılan sorgusunda:

— Karımı, ben bıçaklamadım. Bıçak onun elinde bulunuyordu. Yere düşerek, saplandı, demişti.

Ancak, mahkemece toplanan deliller karşısında, Moizin bu yoldaki müda-faası gayri varid görülmüştür.

Suçlu sabit olan Moiz, cinayetin işleni-şi de nazara alınarak, ceza kanununun 449 ve 51 inci maddelerine göre, tahfiften 12 sene, 2 ay, 20 gün müddetle hapse ve müebbeden âmme hizmetlerinden mah-rumiyete mahkûm edilmiştir.

Müstehcen film ehli vukufa gösterilerek tetkik edildi

Sirkedde, eski Kemal sinemasında açık aşk sahneleri dolu bir film gösteri-lirken, tertibat alan emniyet memurları tarafından, cürmü meşhud yapıldığını yazmıştı.

Bu hâdiseye etrafında zabıtaca yapılan tahkikat neticelenecek, evrak adliyyeye gönderilmiştir.

Hâdiseye derhal müddeiumumluk el koyarak, hazırlık tahkikatına başlamış-tır.

Dün mevzuubahs film sinemada, Sul-tanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi Reşi-din huzurunda, ehlihibre müvacehesinde gösterilerek tetkikat yapılmıştır.

Avrupa stüdyolarından birinde çev-rilmiş ve bilâhare şehrimize getirilmiş olan bu film, müstehcen sahneleri ih-tiva ettiği ve sinemada bazı şahıslara menfaat temini maksadıyla gösterildiği anlaşılmaktadır. Filmi tetkik eden ehli-hibre hazırlayacağı raporu müddeumu-mîliğe tevdi ederek, tahkikat tekemmül ettikten sonra, hâdiseye mahkemeye int-i-kal edecektir.

Ketmi şahadet suçlusu tahliye edildi

Genç kızları fuhsa teşvikten suçlu randevucu Madam Atina davasında şahadetini ketmetmek ve şahidleri ketmi şahadete teşvik iddiasıyla tevkif edilen Mikellinin muhakemesine asliye 1 inci

ceza mahkemesinde, dün başlamıştır. Atınanın, kendi metresi olduğunu söy-liyen suçlu, yapılan sorgusunda eski şehadetini tekrar kabul ederek, ketmi şehadetten rücu etmiş, başkalarını teşvik meselesini ise, inkâr etmiştir.

Bazı şahidlerin celbi için duruşma talimatı edilerek, Mikelli tahliye edilmiştir.

İki hırsız tevkif edildi

Evlere girerek hırsızlık yapmaktan maznun Mehmed Ali ve Cemal isimlerin-de iki şahıs, dün adliyyeye verilmişler-dir.

Suçlular, 4 üncü sorgu hâkimliğince yapılan isticvablarını müteakib, tevkif edilmişlerdir.

İstanbul müddeiumumisi Ankaradan geldi

Birkaç gün evvel İstanbul adliyesinin bazı işleri hakkında temasırlar yapmak üzere Ankaraya giden müddeiumumi Hikmet Onat, dün şehrimize dönmüştür.

Kültür işleri:

Muallimlere meslek konferansları verildi

İlk mekteb muallimlerine mahsus meslek kurslarına devam edilmektedir. Dün İstanbul erkek lisesine Kadıköy 3-üncü ilköğretim okulunda toplanan ilk mekteb muallimleri meslek bilgilerini arttır-mak için verilen konferansları dinle-mişlerdir.

Maarif Şurası için toplantılar devam ediyor

İstanbul ilk tedrisat müfettişleri ile felsefe ve biyoloji muallimleri dün ayrı ayrı toplanarak Maarif Şurasına verilecek rapor üzerinde konuşmuşlardır.

Konservatuvara 62 talebe kabul edildi

Konservatuarda bu defa yapılan i-kinci sömestir devresi müsabaka imti-hanına iki yüz yirmi dört kişi girmiş, bunlardan altmış ikisi konservatuvara talebe olarak kabul edilmiştir.

Maarif Vekâleti kitabı hakkında mütalea sordurdu

Maarif Vekâleti okuma kitapları hakkında İstanbul Maarif Müdürlüğü'nün mütaleasını sormuştur. Bugün orta tedrisat Türkçe muallimleri toplana-bu hususta görüşeceklerdir.

Askerlik işleri:

335 ilerin ilk yoklamaları

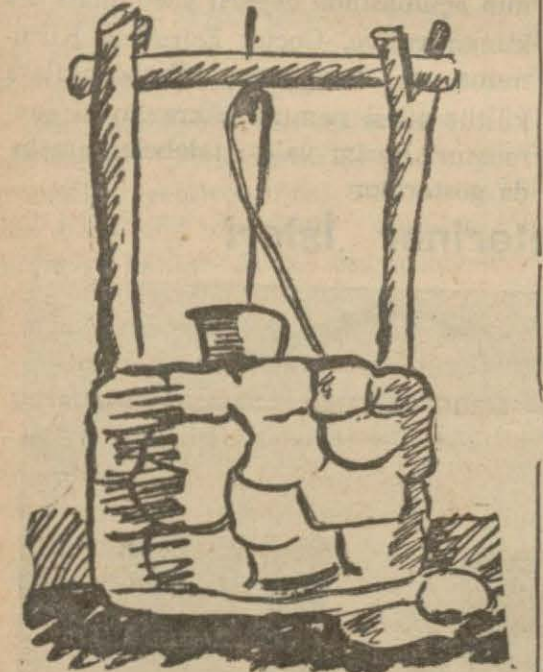
Kadıköy yerli askerlik şubesinde: Kadıköy askerlik şubesine mensub yerli 335 do-ğumlu erlerin devam eden ilk muayeneleri 15/Mart/939 da bitecektir. Bu erlerin nüfus cüzdanı ve dört vesika fotoğrafı birlikte şubeye gelerek yoklamalarını yaptırmaları ve yoklanmasını vaktinde yaptırmayanların ceza görecekları ilân olunur.

İntihab defterlerine yalnız üç itiraz yapıldı

Mahallelerde aslı bulunan intihab defterlerine şimdiye kadar yapılan itirazların yekünü üçtür. Bunlardan bir defterde soyadının yanlış yazılmış olduğunu, diğerleri isimlerinin bulun-madığını iddia etmişlerdir.

Bunları biliyor mu idiniz?

İslık öttürmeğe mâni olan bir su

Amerikada Texas'ta bulunan bu kuyunun suyundan bir bardak içtiniz mi, yarım saat kadar ıslık öttüremezsiniz. Zira terkinde kükürt vardır.

Binbirdirek sarnıcı

İstanbulun en büyük sarnıcı Binbirdirektedir. Burası Bizans imparatoru Konstantin 3'üncü'nün Floksenos tarafından inşa edilmiştir. 64 metre tülünde, 56 metre arzındadır. 224 sütunu vardır.

GÖNÜLİSLERİ

Kadında asık surat..

İstanbulda uzakta şehirlerimizden birinde oturan bir kadın okuyucum hayatından şikâyetçi, fakat sakın maddî veya manevî bir sıkıntısı var sanmayınız.

Okuyucum kocasını sevmiyor, onun tarafından sevildiğini de bilmiyor. Evinde maddî rahatı yerindedir. Hiç bir eksiği yok. Fakat, işin bir fakatı var.

Erkek küçüklüğündenberi kahve hayatına müptelâdır. Akşam yemeğini bitirince kendisini sokakta bulur, kadın muztarib, kocasının avdetini bekler, suratı asıktır ve o gence kavgaya başlar.

— Ne yapayım? diyor. Sevdiğim halde kocamdan ayrılmayı düşünmüyüm zamanlar bile oluyor.

★

Bence kadın haksızdır, daha doğrusu şikâyetinin esasında haklı olmakla beraber kabul ettiği hareket tarzı kendisini tamamen haksız düştürecek bir vaziyette göstermektedir.

Bilir misiniz? Erkek kadının hat-

tâ çirkinliğine varıncaya kadar her eksikliğine tahammül edebilir, fakat inadı çocuğun yüz buruşturmasını aşip da, surat asmada yalnız kaş çatıklığına varan küskünlüğünü asla hamedemez, o zaman yapacağı hareket karakterine tabiidir. Bilâhare pişman olmak şartile, içlerinde şiddetin son haddine kadar varanlar da bulunur.

Aziz okuyucum, kocamın kahve hayatından vazgeçmemesi seni sinirlendirebilir. Fakat her şeyden evvel ona surat etmekten vazgeçmelisin. Bunu müteakib, atacağın ikinci hatvede, kocamı küçük zevklerinden mahrum etmemenin doğru olduğunu düşünmek gelecektir. O zaman sinirinin eksildiğini görürsün ve şu kahve hayatını asgarî hadde indirmek için tatlılıkla neler yapılabileceğini muhakeme etmeye başlayabilirsin.

Atalarımızdan kalma bir darbimesel vardır:

— Tath dil yılanı bile kovduğundan çıkarabilir, deriz, bunu unutma.

TEYZE

PAPAS OSMAN

Malta şövalyeleri Osmanlı tarihinde ikinci bir Sultan Cem vak'ası yaratmağa teşebbüs etmişlerdi
 ("Son Posta", nın tarihi bahisler muharriri yazıyor)

Su testisi su yolunda kırılır, derler. Herkes, dördüncü Muradın iştret yüzünden öleceğine kanaat getirmişti. Hicri 1049 yılının soğuk bir Şubat gecesinde, bütün İstanbul karanlıklara bürünmüş dehşet içinde uyurken, sarayı hümayunun balmumları ile aydınlanmış nefis İznik çinileri müzeyyen bir odasında, dördüncü Muradın pehlivan yapılmış vücudu bir Hind şahının altında bütün heybetle serilmiş yatıyordu. Padişahın «nedimi hası baihtısa» emiğüne Hanım, Boğazın Rumeli yakasındaki lâtif sahil sarayında Revan Fatihinin Muharem eğlencelerine iştirak eden devrin rind ve sair şeyhisâm Yahya Eferdinin bir gazeli, dünyanın faniliğini bu haşmetlü ölünün karşısında pek hazır ve pek acı hatırlatıyordu:

Nazar olmuş tenin görmekle Leylâ sana râm olmaz,
 Hüma saydine târi ankebût et-Kays dâm olmaz,
 Zamani iştret fevtirmek olmaz fırsat eldeyken
 Hemise meclis âmâde, hemise elde cam olmaz,
 Kemine benden olmak aşka behtü saadet-tir,
 Sana ey padişahi hüsn, kim kenter gulâm olmaz,
 Nihayet bulmaz ol yârî güzînin hüsn evsafı,
 Hadîsi hattı yitse küssal zülfü tamam olmaz,
 Zebanı sükkerininden o şuhun va'del vaslın
 İştüb didi Yahya, böyle bir şirin kelâm olmaz,

Artık ne kaçırılacak iştret zamanı, ne bir dilbere kurulacak ağ, ne Leylâ ve ne Kays, ne meclis ve ne cam, ne padişah ne gulâm, ne zülf, ne de vuslet vadi kalmıştı.

Yedişer kollu gümüş ve altın şamdanlardaki balmumlarının titrek alevlerinin akisleri, mor, yeşil, beyaz, kırmızı, dalgal ve çiçek çiçek çinilerde korkunç ölümler gibi uçuşuyordu.

Osmanlı hanedanı inkıraz tehlikesi karşısında

— Devlet ve memleket Sultan İbrahimindir!...

Yillardanberi hergün ölümünü bekleyerek yaşamış olan bir şehzade, Sultan İbrahim, sarayın; lâbirent benziyen koridorlarından geçerek taht odasında «mübarek başına» besmele şerifle hazreti Ömerin amamesini konuştuğu vakit:

— Elhamdülillah yarabbi ki bencilerin abdi zayıf bu makama lâyük gördün! diye dua edecekti.

Fakat Osmanlı tarihinde açtığı bağ döndüren bir sefahet devri, onun imparatorluk makamına hiç te lâyük olmadığını isbat edecekti.

Yirmi dört yaşında genç ve güzel bir delikanlıydı. Osman oğullarından kendinden başka erkek te yoktu. İmparatorluğun rakipsiz varisi idi. Lâkin kardeşi Muradın kanlı saltanatı, gece ve gündüz her an bir cellâd kemendi korkusile yaşanan yıllar asabını bozmuş, erkeklik kudretini bir müddet için söndürmüştü. İbrahimin çocuğu olmuyordu. Zaman zaman düşüp bayılan, kolları ve bacakları gerilerek sinir buhranları geçiren padişahın anı ölümü ihtimali, bütün saray erkânını ve Osmanlı ricalini dehşet içinde bırakıyordu; İbrahimin ölümü, Osmanlı hanedanının inkırazı demekti.

Kuvvet macunları, şeyhlere, hocalara okutulmuş şerbetler, amber habraları, muskalar fayda vermiyordu. Padişahın ölümüne, başta anası Kösem Mahpeyker sultan ile sadrazam ve kızlar ağası olduğu halde bütün ricalin ve saray erkânının yegâne endişesi idi. Bu hususta adeta birbirleriyle rekabete girişmişlerdi. Hükümdara birbirinden güzel cariyeleler, Çerkes, Abaza, Gürcü, Rus, Macar ve Rum kızları takdim ediliyordu. Veliâhd prensi doğuracak kız, hiç şüphesiz ki

Tüccar gemilerine korsan hücumu

kendisini saraya takdim edene parlak bir istikbal vadediyordu.

Kızlar ağasının piçi

Bu arada kızlar ağası Sümbül ağa da Zafire adında, masallarda anlatılan dünya güzellerine, peri padişahlarının kızlarına benziyen bir Gürcü cariye satın almıştı. Fakat zamanın kıymetine göre oldukça mühim bir para sayılan tam dört yüz elli altına satın alınmış olan güzel Zafire, esir pazarından sarayda kızlar ağası dairesine getirilince, boynunu büküp, yüzü renkten renge girip «kız» olmadığını, hattâ «gebe olduğunu» itiraf etmişti.

Belki de yolda, esircilerin gaffetinden istifade eden genç ve güzel bir sürücü, adı Zafire için belki de meçhul kalmıştı, karnındaki çocuğun babasıydı. Sümbül ağa çok zengin bir adamdı. Afrikanın kızgın güneşi altında şırıltıplak yağarken talihi bir oyunu ile Osmanlı sarayına getirilen bu zenci, dört hükümdar zamanında muazzam bir servet toplamıştı. İnsanlığın en ulvî haklarından biri olan baba olmak hakkından zalim bir amelîyat ile mahrum edilmiş olan kızlar ağasının garib bir babalık hissi uyandı. Zafireyi evlâd edindi. Bir müddet sonra da Zafirenin bir oğlu dünyaya geldi. Onu da evlâd edindi ve çocuğa, nimeti ile beslediği aileye hürmetinden Osman adını koydu, fakat zarif ve nükteci İstanbul halkı, Zafirenin oğluna ince bir istihza gizlenmiş en uygun bir lâkâbı takmakta gecikmedi, çocuk sarayda ve şehirde «Kızlar ağasının piçi» adını aldı.

Şehzade Mehmedin doğumu

Osmanın doğumundan pek az sonra da, bir Ramazan gecesine «verai perdei gaydan» da Sultan İbrahime bir şehzade gelmişti. Şehzade Mehmedin anası Turhan haseki narin yapılmış bir kadındı. Prensi emzirecek kadar sütü yoktu. Sarayda bir sütnine aranırsa, Sümbül ağa, İbrahim gibi frensiz, çılğın bir hükümdarın sarayında çok ihtiyatlı hareket etmenin lüzumunu idrak edemedi, güzel Zafireyi, şehzade Mehmede sütnine olarak takdim etti.

Turhan aslen Ukraynalı idi. Narin ve kumraldı. Alnından başlayarak gözlerinin altına doğru serpilmış hafif bir çil, güzel yüzünde lâtif bir gölge gibi sanki daima bir ağaç altında imiş gibi duruyordu. Zafire ise, beyaz, iri ve kara gözlü, esrarengiz bir güzeldi.

Sütnineyi seven padişah

İbrahim güzel sütnine ile alâkadar ol-

makta gecikmedi. Bu teveccüh, evvelâ Turhan hasekinin gururunu zedeledi. Sonra ihtiyar Kösem an'anelere bağlı ihtisamına dokundu. Nihayet üç kadın sarayda büyük bir rezaletle sebep oldular:

Bir gün İbrahim, Revan odasının önündeki mermer havuz kenarına oturmuş, dizine küçük Osmanı almış oynatıyordu. Zafire, bu iltifattan memnun, istikbalde sarayda kazanacağı parlak nüfuz ve kudretten emin, padişahın yanındaydı. Artık bütün sabır ve tahammülü tükenen Turhan haseki, küçük prensi kucağında haşmetlü kocasına yaklaştı, sütnineyi ağır kelimelerle tahkir ettikten sonra padişahın yanından kovdu. İbrahime de şehzadesini uzatarak:

— Sevilmesi lâzım gelen bir çocuk var ise, o da şehzadenizdir!
 Dedi.

Havuzda atılan veliâhd

Amber hapları, macunlar, okunmuş şerbetler, muskalar bu sefer aksi tesirlerini gösterdiler. İbrahim bir cinnet hamlesi ile oğlunu kapı, minimini prensi havaya kaldırıp önündeki mermer havuzda fırlatıverdi.

Sahneyi canlandırmak kolaydır: Babanın çılğın kahkahası, ananın yüreğinden kopan çığlık... etraftakilerde felce benziyen dehşet...

Yalnız bir iç oğlanı itidali kaybetmemiş, havuzda atılmış, şehzadeyi kavrayarak muhakkak bir ölümden kurtarmıştı. Fakat şehzadenin şakağında derin bir yara açılmıştı ki, izi, ölüncüye kadar, babasının ebedi bir armağanı olarak istikbalin dördüncü Avcı Sultan Mehmedinin yüzünde kalacaktı.

İhtiyar Kösem ateş püskürdü, İbrahim, ilk cinnet hamlesi geçtikten sonra ürktü ve sindi. Zafire ile oğlu saraydan kovuldular. Sümbül ağa da başına gelecek felâketi hissetti. Derhal vazifesinden affını ve kızlarağalarına menfa vazifesini gören Mısra gitmek için izin verilmesini diledi.

Sümbül ağa Mısra kaçıyor

Deniz seyahatleri mevsimi geçmişti, fakat Sümbül ağa, Kösem ile Turhanın müthiş bir surette intikam alacaklarından da emindi. Denizde korsanlarla karşılaşmak bir ihtimal idi. Fakat İstanbul'da cellâdla karşılaşmak muhakkaktı.

Karadenizden yeni gelmiş ve yeni yapılmış bir kalyona atıldı. Geminin kaptanı İbrahim Reisin gemiye cenkçi, cephaneye ve silâh almak hususundaki is-

(Devamı 12 nci sayfada)

İngiltere, siyasetini derhal değiştirmelidir!

Roma - Berlin mihverine demeliyiz ki: «Her buhranın yeni bir buhran doğurduğu bir hava içinde yaşamaktan bıktık. Biz de sözümüzü dinletmek için kuvvet siyasetine müracaat edeceğiz!»,

Yazan: İngiliz muharriri Stephans King - Hall

Gün geçmiyor ki totaliter devletlerin tecavüzkâr bir hareketi veya sözü duyulmasın. Bu vaziyet karşısında kendi kendimize soracağımız sual şu olmalıdır:

« Bu devletlerin bir gün Britanya halkının emniyet ve hürriyetini ihlâl edecek bir siyaset tutmayacaklarından emin olabilir miyiz? »

Bence asla. Bu kat'î kanaatim Almanya, İtalya ve Japonya'nın şimdiye kadar yazılan ve söylenen isteklerini ve beş yıldır takib ettikleri hareket tarzını tetkikten doğuyor. Zaten eğer onların böyle bir siyasete sapmaya - cıklarından emin olsak silâhlanma yolunda bunca para harcamamız boşuna bir masraf olurdu. Çünkü: Bizi tehdid eden ne Fransa, ne Çin, ne Amerika, - bugün için - ne de hattâ Rusya'dır.

Bir harbe sürüklenirsek bunun muhakkak totaliter devletlere karşı olacağı hakkında umumî bir kanaat var. Ancak İngiliz milletinin her sınıfı böyle bir harbin hakikî mahiyetinden tamamen ve tehlikeli bir şekilde habersizdir.

Onun kayıtsızlığına sebep şu:

(a) 1066 danberi yenilmemiş olan İngiltereyi «yenilmez» bir memleket sayıyor. 1917 de, yeni bir harp vasıtası olan, deniz altılarının bütün memleketi haftalarla kılığa hattâ bozguna doğru sürüklediği çabucak unutuldu. O vakit deniz yollarımız tehlikeye girdiği için bu hale düşmüş, su ortasında çaresiz kalmıştık. Bundan sonra bize tehlike havadan gelecektir. Hava hücumları ile tarihimizde sonu bulunmaz bir sayfa açılmıştır. Yaşama şartlarımız böyle bir taarruz karşı bizi son derece zayıf bırakmaktadır.

(b) İngiliz milleti sivil halkın bombardıman edilebileceğine bir türlü inanmıyor. Halbuki buna inanmak için günün hâdiselerini bilmek kâfidir.

(c) bazı nüfuzlu şahsiyetler, kısa görüşlü bir menfaat hırsı yüzünden, memleketimizin kendini hakkile müdafaa edebilmesi için geniş ve inkılâbî hamleler yapmak mecburiyetinde olduğunu görmek istemiyorlar. Müdafaa kalkıştıkları menfaatlerinin millet menfaatine bağlı olduğunu bile fark edemiyorlar.

Teknik bakımdan, totaliter devletlere karşı müdafaa, o kadar muazzam bir millî gayrete lüzum gösterir ki bunu gönüllü teşkilât ile temin etmek çok güçtür. Ancak millet -veya hiç olmazsa onun yüzde sekseni - hükümete geniş salâhiyetler verir, hükümet de bu salâhiyeti totaliter devletler şeflerinde görülen kat'iyetle ve süratle kullanabilirse kendimizi tam mânasile ve tam vaktinde müdafaa edebiliriz.

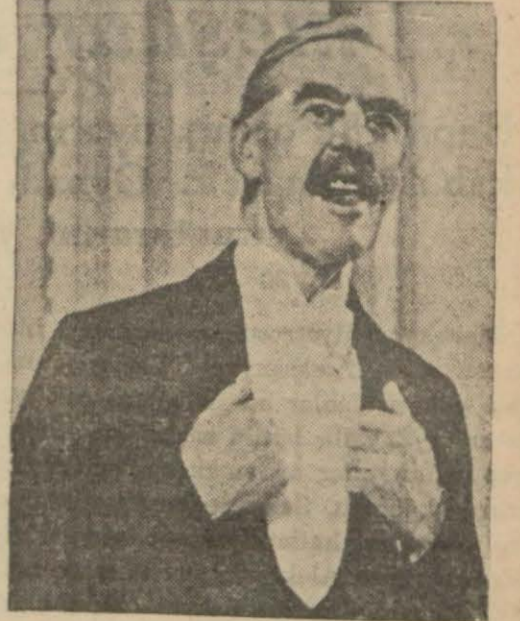
İtiraf edelim ki bugünkü hükümet, müntehiblerin yüzde sekseninin itimadını kazanmış değildir. Son seçim bu nisbetin yüzde 55 olduğunu gösterdi.

«Millî hükümet» derhal halkın yüzde sekseninin kabul edeceği bir siyasete dönmelidir. Bu siyasetin ne suretle tatbik edileceği de kararlaştırılınca hükümet makinesi yeni baştan kurulmalıdır ki kat'î ve seri icraata girişilebilsin.

Bütün bunlar nasıl yerine getirilebilir? Millet o kadar candan istediği idareye - demokrasinin itibarını muhafaza eden, olduğumuzdan ve yapacaklarımızdan dolayı göğsümüzü kabartan idareye-nasıl kavuşabilir?

Müsaadenizle anlatayım: Kralın muvafakatile Buckingham palastı bütün partilerin iştirak ettiği bir konferans toplanır. Bu konferansa Avam Kamarası şefi riyaset eder, program şudur:

(1) İngiltere ve dominyonlarında geniş bir müzaheret görececek olan bir

İngiliz başvekil Çemberayn

«Millî Britanya siyaseti»nin hedefleri. (Amerika ile anlaşma bu siyasetin başlıca şartları arasındadır.)

(2) Bu siyasete dayanan bir «Millî program».

(3) Programı tatbik edecek bir «Millî emniyet kabinesi».

★

Konferansın mevzuunu teşkil eden bu üç hedefin pratik yolları nelerdir?

(1) «Millî Britanya siyaseti» haricde gerek siyaset gerek ekonomi bakımından devamlı ve teşkilâtî bir sulh kurmaya çalışır. Milletler arası uzlaşmalara hürmet eden, ihtilâfların harbîle halline aleyhtar, milletler arası silâh tahdidini mümkün kılan bir sulh.

Dahilde, halkın yaşama şartlarını gittikçe iyileştirmeye uğraşır.

(2) «Millî program»: Millî programın ilk maddesi, milleti tam mânasile müdafaa hazırlamak olacaktır. Buna, halkı şimdiden teşkilâtlandırmakla ulaşılabılır. «Teşkilatlanmak»tan maksad kadın, erkek her feridin harb zamanı nerede ve ne iş göreceğini öğrenmesi demektir. Bu hazırlığın icab ettirdiği fedakârlıklar - daha doğrusu iş ve eğlenceden ibaret olan bugünkü hayatımızda yapacağı değişiklikler - herkese teşmil edilmelidir. Ve eğer bazılarının daha fazla fedakârlıkları göze almaları lâzımsa bunu zenginlerle, imtiyazlılar üstlerine almalıdır.

Programda halkın bu müdafaa çalışmalarına müvazî şöyle bir madde bulunmalıdır: Roma - Berlin mihverine şunları açıkça göstermek ve anlatmak: Her buhranın yeni bir buhran doğurduğu bir hava içinde yaşamaktan bıktık. Münihte sulh uğruna göze aldığımız fedakârlıkların mühimsenmemesinden son derece hoşnudsuzluk duyuyoruz. Dünyaya, nokta nazarımızı tanıtmak için kuvvet siyasetine müracaat edeceğiz. Aleyhimizdeki herhangi bir piyasa mücadelesine bütün ekonomi kaynaklarımızla karşı koyacağız.

Almanya ile İtalyanımız bizden bir istekleri varsa müzakereye hazırız. Fakat tehdide boyun eğmeyiz.

Totaliter devletler, hududlarının içinde istedikleri gibi hareket edebilirler, fakat milletler arasında yalnız şu sulh şekli hâkim olabilir: Milletler arası taahhüdlere riayet eden demokrat prensipler üstüne kurulu bir sulh ve biz ancak bu şart kabul edecek totaliterler fedakârlıklarda bulunabiliriz.

Programın son maddesi de şu olmalıdır: Şayed Alman ve İtalyan hükümetleri bunun milletler arası anarşiyi yatıştırarak tek çare olduğuna inanmazlarsa, biz fikirlerimize iştirak edenlerle birleşip kendimize mahsus bir milletler arası sosyete kuracağız. O zaman totaliter devletlerle demokratlar siyaset, ekonomi ve kültür bakımından iki ayrı dünya gibi birbirinden ayrı lacaklardır. Ateş gibi parlayıp duran totaliterler kuru bir barut olan demok-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Eski günlerin tulûat düşmanı meşhur bir aktörü: Aleksan

Hep birlik olmuş, tiyatro müdürünü öne sürerek ona bir operette zorla bir rol kabul ettirmiştik. Oynadı Fakat perde kapanır kapanmaz "Kâmil bey benim kunturatımı yırt!., diye barbar bağırmağa başladı

— 20 —

Manakyan tiyatrosunun meşhur bir artisti vardı: Aleksyan... Yaşları otuzdan yukarı olanlar bu san'atkârı çok iyi tanırlar. Zavallı, bütün san'at hayatında hep zalim roller oynamak bedbahtlığına maruz kalmıştı. Sahnede yaşadığı tiplerin aksine çok halim, selim ve iyi yürekli bir insan olan Aleksanla sırf sahnede bol bol adam öldürdüğü, türlü fenalıklar yaptığı için mahallesinde kimse konuşmazdı. Sanki hakikaten her gece bir sürü adam katledip, elini kolunu sallıyarak gezen bir katil imiş gibi tanıyanlar kendisinden bucak bucak kaçarlardı, yüzüne hain hain bakarlardı. Manakyanın bu kudretli san'atkâr ile uzunca bir zaman beraber oynadık. Tiziz bir adamdı, tulûata kat'iyen yanaşmazdı. Mükemmel türkçe konuşur, anlamadığı lügatleri bilenlerden öğrenir, rolünü içine sindirerek oynardı.

Manakyan tiyatrosunun inhilâlinden sonra tulûat tiyatrolarında da çahşamk mecburiyetinde kalan Aleksyan Şark tiyatrosunda bize iltihak etmişti. Fakat bütün ısrarlara rağmen tulûat oyunlarına iltihak etmiyordu.

Haftada birkaç akşam melodramlarda rol alıyor, «Tiran» oynuyordu. Yani Zalim roller.. kat'iyen kitabsızlığa yanaşmıyordu.

Tulûat oynadığımız geceler Aleksanın repusu idi. Repo, izinli, istirahat günü manasına gelir. Onun yerine Armanak çıkıyordu.

— Anne! Bunu sen mi bana söylüyorsun? Sen mi? Sen mi?

— Niçin, evlâdım? Şemete Peygamberimiz bile inanmış!

— Rânâda ne şemete görüyorsun?

— Daha ne göreyim? Evimize adım atmasa beraber, büyüklerin gözünden düşün.. sürgün oluyorsun.

— Sebebini anlattım sana. Bunda onun ne kabahati var?

— Bilmem, artık. Ben anayım. Herhalde sana ondan da, herkesten de yakını. Bak buğüne kadar söylemedim. Benim gönlüm bunun böyle olmasını istemezdi.

Talât ayağa kalktı. Anasının bu sözleri teessürünü artırmıştı. Titrek bir sesle:

— Anne! dedi; dinle beni. Babam erkekle öldü; ve beni sen terbiye ettin. Daha küçük yaşından bana öğrettiğin güzel şeyler arasında merdlik, ahde vefa, insanîyet de vardır. Bugün ben bu üç şeye riayet ettiğim için beni takbih, tekdir ediyorsun. Ben, bana inanan, bağlanan, benim için Cafer paşa gibi zengin, nüfuzlu bir adamın, bir vezirin sevgisini, himayesini tepen, intikamını, zulmünü göze aldırın biçare, kimsesiz bir kadını, kurtardığım kadımların üzerine tekrardan atamam! Hakkın var: Rânâ bir fahişe idi. Bundan dolayı halk beni ayıplar. Lâkin Cenabıhakkın, kendi zavallı bir kuluna bu suretle sahabet etmemi hoş göreceğinden eminim. Ne çıkar? Namuslu bir kızla evlenip de bedbaht olmaktansa, bir tövbe kârla bahtiyar yaşamam daha iyi değil mi? Hâtrında mıdır, bilmem? ben, Harbiye mektebine henüz başladığım sıralarda bana babamdan miras kalan kitapları vermiş, «En çok bunu okudu.» diye içlerinden bir tanesini hassaten bana uzatmıştı. Bu, (Harabat) adında bir kitaptı. Bir çok yerleri, babacığımın kalemiyle çizilmiş, işaretleymişti.. orada bir mısra okudu idim: «Güneş yere düşmekle payımal olmaz!» diyordu. Rânâ ile tanıştığım ve onu

Aleksan

Aleksana yaptığımız bir muzibliği anlatayım

Süflör Kalemcian, (Hindiyana) isminde bir operet yazmıştı. Bunun provalarına başladık. Vahşilerin re'isi rolü var ki, Aleksan için biçilmiş kaftan.. lâkin ne olsa tulûat ve şarkılı oyun.. Aleksyan buna yanaşmaz. Nitekim teklif bile edilmeden vahşilerin reisi Armanak oldu. Hem rolü daha iyi bir artiste vermek, hem de Aleksana muziblik yapıp tulûata çıkarmak maksadile, direktör Kâmil Beyi teşvik ettim:

— Kuzum Kâmil Bey, bu rolü Aleksyan oynamalıdır; niçin Armanağa verdin?

Kâmil Bey:

— Çocuk olma Naşit! dedi. Hiç Aleksan böyle oyuna ve böyle role çıkar mı? — Niçin çıkmasın?.. Bu kadar para veriyorsun! Haftada birkaç akşam repo olur mu?..

Arkadaşları da kıskırttım, Kâmil Beyi kandırdık. Derhal bir adam gönderildi, boş zamanlarını, Hasan Efendi gibi «İrfan kıraathanesi» nde tavlâ oynamakla geçiren Aleksyan tiyatroya çağırıldı.

Kâmil Beyin kat'i emri karşısında rolü kabul etti. Hemen provaya başladı. Fakat bir de şarkısı var. Vahşilerin arasında tek başına bu parçayı söylemesi lâzım!

Şarkı da aynen şöyle:

Senden kalma koko felek

Benzer kişi soso solo

Ki ki ki şoşo kolo

Güya hindce bunlar..

Aleksan suratını asıp bunu dinledi:

— Ben böyle saçmadan okuyamam.

Kaldırım bu şarkıyı!

Dedi.

Biz Kâmil Beye işaret ediyoruz:

— Hayır!

de diye..

Kâmil Bey de:

— Şarkı çıkarılamaz. Aynen okumalı-sın!

Cevabını verdi.

(Devamı 13 üncü sayfada)

Hırsızlık Ansiklopedisi

zarfçılık ve tavgılık

İstanbulun üç meşhur zarfçısı arama provası yaparlarken haberleri olmadan alınan bir resim

— 6 —

Zarfçılık

Zarfçılık, hariçten gelen herhan-gi bir yabancıyı kolluyarak parasını çalmaktır. Fakat, zarfçılığın kendisine mahsus bir tarzı, bir hususiyeti vardır. O şehrin yabancıları olan adamın karşısına çıkan zarfçı, bir yerin adını vererek, burayı nasıl bulacağını sorar. Muhatabı, kendisinin de yabancı olduğunu söyler. O zaman zarfçı:

— Nerelisiniz? der.

Adamcağızın verdiği cevaba göre, meselâ İzmirli ise Manisalı, Bursalı ise Orhangazılı veya şuralı, buralı olan zarfçı ahbablığı ilerletir. Birbirlerine ne için seyahate çıktıklarını anlatırlar. Şehri beraber dolaşmağa başlarlar.

Zarfçının, onları takip eden bir arkadaşı vardır. Bu, vaziyeti kollar. Müsâid bir yere gelindiğini görür görmez, yere içi eski Rus paralar ile veya tedavülde kaldırılmış diğer ecnebi banknotlarla dolu kocaman ve şişkin bir zarf atar, gider. Fakat, hakikatte gene onları gözetlemekte ve takip etmektedir.

Zarfçı, yere düşen zarfı hemen koşup kapar. Arkadaşına göstermeden cebine

atmak ister. Fakat yanındaki bulunmaz taşralı adam, hâdiseyi merak etmiştir.

Tabii:

— Nedir o?

Diye sorar ve aldığı sudan cevaba kanaat etmez, beraber gezdiklerini, artık arkadaş olduklarını ileri sürerek zarfı görmek ister. İçinde para olduğunu anlayınca ve kıymeti istiraiesini kaybeden ecnebi paralarının üstüne konan birkaç Türk lirasını da farkedince bu kısmının üzerinde kendi hakkını da bulunduğunu anlatır. Nihayet, iki ahbab çavuşlar tenha bir yere gidip gayıbdan gelen bu serveti yarı yarıya paylaşmak kararını verirler. Tam bu işi yapacakları sırada, zarfçının arkadaşı karşısına çıkıverir. Yarı ağlıyarak, yarı tehdid ederek parasını kaybettiğini, kendilerinden şüphelendiğini ve üstlerini arıyacağını söyler. Böylece başlayan münakaşada, zarfçı inkâr yolunu tutar. Buldukları para dolu zarfı güya ele geçirtmemek için, bir ara, yeni arkadaşına, saf taşralıya verir. Sonra, parasını kaybeden adama:

— Madem ki paranın bizde olduğunu söylüyorsun, üstümü ara, der!

Tabii bir şey bulunmaz. O zaman da

(Devamı 10 uncu sayfada)

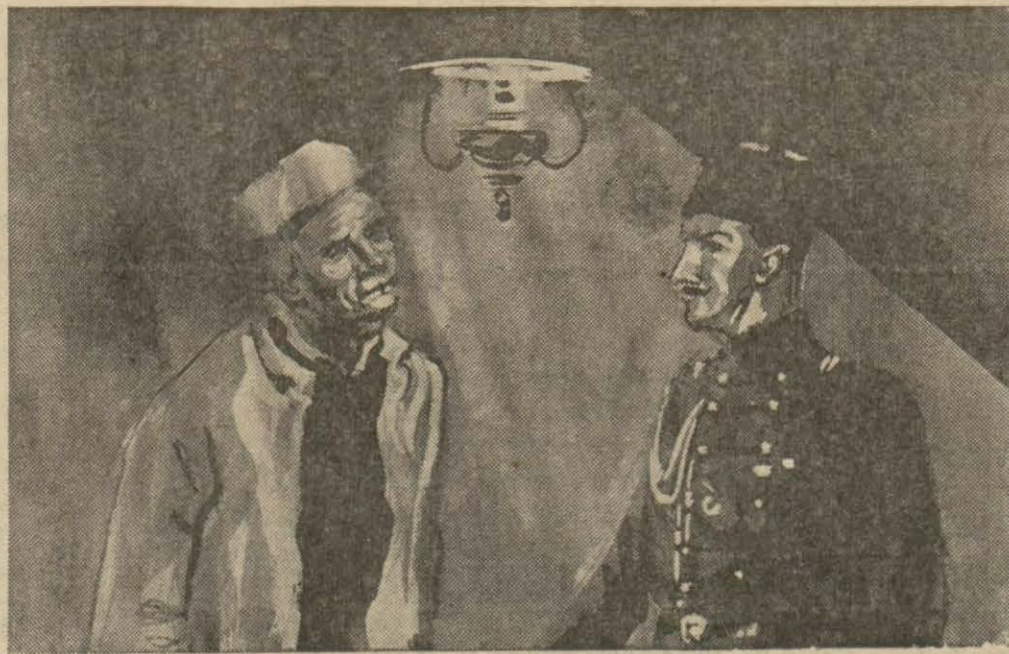
Sabih Alaçam

Son Posta'nın Romanı : 49

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!,"

50 YIL
EWELKI
İSTANBUL

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

Sara Hanım evlâdına hayran hayran bakıyordu.

anne?

Sara hanım evlâdına hayran hayran bakıyordu. Hiç onu bu kadar ateşli, bu derece heyecanlı görmemişti. Rânâyı ne kadar seviyordu? Ve ona karşı hakikaten de ne merd davranıyordu? Şu anda tam babasının oğlu idi. Râhmetli de, insanîyete ve vicdana taallük eden meselelerde tıpkı böyle celâllanırdı, köpürürdü.

Talât sözünü bitirip de, susunca:

— Peki, benim güzel yavrum dedi. Benimkisi analık hissile söylenmiş bir sözdü. Nasıl bilirsen öyle yap. Allah seni, bildiği gibi bahtiyar etsin.

— Teşekkür ederim, anne! Ben de senden bunu bekliyordum.

Yanına sokuldu, buruşmuş eli muhabbetle, minnetle öptü.

Vakit epey geç olmuştu. Sokakta bekçinin sopası sa-at yediyi vurdu. Ana oğul ayrıldılar. Talât odasına gitti.

★

Toplanmaları üç gün sürdü. Talât, kendisine öteden beri muhabbet gösteren Seraâsker kapısı erkânından bir paşanın yardım ile hareketini kısa bir müddet tehr edebilmişti. Eve çabucak kiracı bulama-

Yanına sokuldu, buruşmuş eli muhabbetle, minnetle öptü. Vakit epey geç olmuştu. Sokakta bekçinin sopası sa-at yediyi vurdu. Ana oğul ayrıldılar. Talât odasına gitti.

Talât Trablus valisine bir tavsiye de buldu. Zaptiye kapısına gelip giden ve kendisini, edeb ve terbiyesinden dolayı takdir eden istinaf mahkemesi azasının Münür beyi yanında bir zat, tesadüfen valinin beyanağı çıktı. O, Talâtın eline çok iltizamkârane yazılmış bir mektub verdi.

Genç zabıt artık memnundu. Ara-

lıkta, Rânâ ile evlenmesine izin de çıkmış, buna dair resmen firkaya yazılan tahrirâtı da koynuna koymuştu. Nikâhlarını, varır varmaz orada kıydıracağı.

İdare mahsusanın, İstanbul, İzmir, Girid, Trablusgarb postasını yapan (Nimetihüda) vapurunda iki tane kamara peylediler. Vapur biraz eskice idi. Oldukça garib bir de tarihi vardı. Bundan dört, beş sene evvel, Avusturya Loyd kumpanyasının mali iken ve Mars adını taşıyorken, bir gece Boğaziçinde Çubuklu önlerinde meçhul bir sebepten dolayı tutuşmuş ve batmıştı. İdare mahsusası onun ankazını satın almış, yüzdürmüştü, makine kısmı sağlam olduğundan, tamir ettirmiş ve kendi tekneleri arasına (Nimetihüda) isimle ilhak eylemişti. Memaliki Osmaniyenin uzak bölgelerine devletin resmî postasını bu vapur götürüyordu.

Bir Perşembe günü öğle vakti Talât, anası, Rânâ ve Hürmüz, Sirkeçiden bir sandalla vapura geçtiler. Yenicami minarelerinden müezzinlerin sesi müminleri namaza çağırırdı de, Nimetihüda palamarlarını çözdü, Marmaraya doğru açıldı.

Rânânın ağzı kulaklarına varıyordu. İstanbuldan ayrıldığına, kendisi için pek fena hatıralarla dolu o muhitten uzaklaştığına memnundu. Gidecekleri yerin neresi olduğunu bilmiyor, fakat şimdiden seviyordu. Talâtla biribirlerine orada daha yakın olacaklarına kanaat getirmişti. Aynı zamanda, taşrada bir yüzbaşı karısı olmayı gururunu okuyacak bir vaziyet talâkki ediyordu.

Sara hanım daha sakindi. Hayatına, doğdu doğalı hâkim olan tevekkül, bütün hislerini tanzim etmekte, ne fazla teessüre, ne de fazla heyecana meydan vermemekte idi.

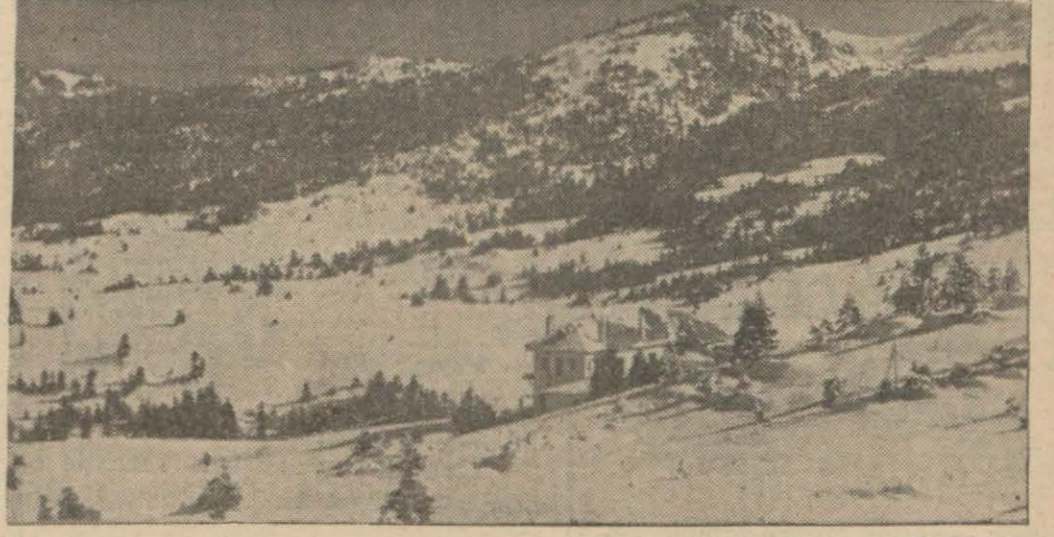
Talât da eski neş'esine, şataretine kavuşmuştu. Rânâ ile beraber, kıç gürtesinde birer sandalyaya yerleşmişler, Hürmüzle şakalaşarak vakit geçiyorlardı.

(Arkası var)

Uludağda bir Pazar günü nasıl geçer?

Uludağda sabahleyin kayakevinden çıkış

Uludağda Büyük otelin görünüşü

Profesör Daynes ve talebesi talim esnasında

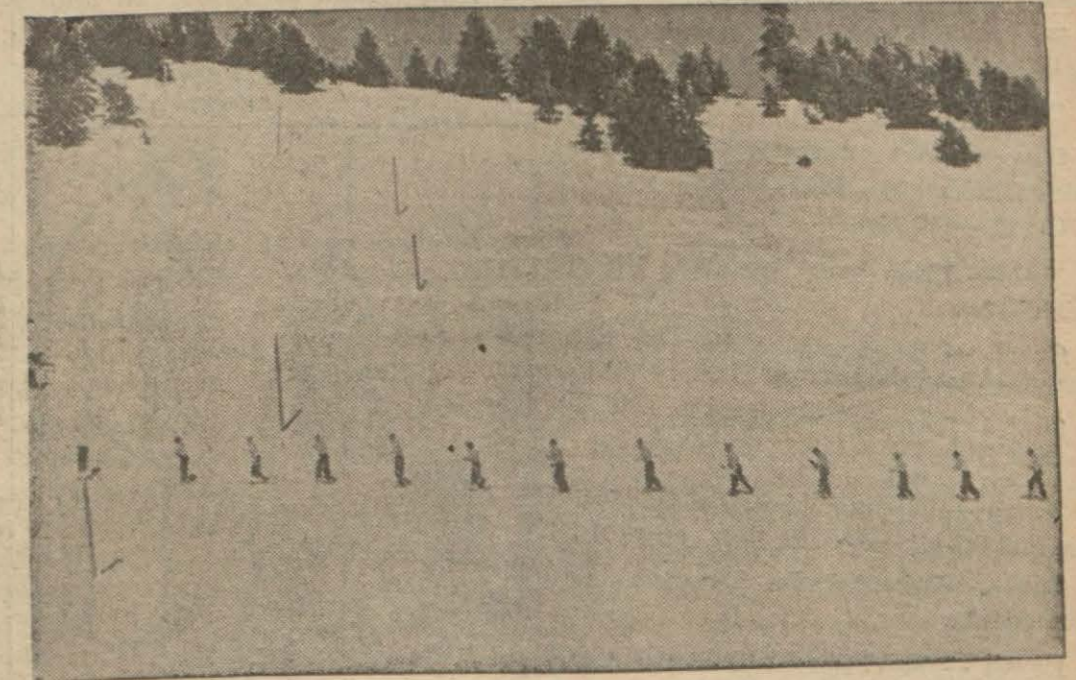
Dünyanın en küçük kayakçısı Tosun, Uludağda yastının rökorunu kurmağa hazırlıyor

Büyük otel salonunda istirahat: Direktör Bayan Nemide, Bayan Ridel, profesör Ridel, kayakçılık federasyonu ikinci başkanı İlyas Sinal, meteoroloji istasyonu şefi Ekrem ve muharririmiz

Uludağda kayakçı kızlarımız

Gazi Enstitüsü talebesinin sabah talimi

Uludağdan görünüşler: (Çam, müzik, gençlik ve kar), (Otelde bekârlık: Eldiven tamiri), (Bursanın en iyi kayakçularından öğretmen Bayan saadet)

Uludağ yolunda bir sporcu genç!

Mevsim karikatürleri

Doktor — Bu on birinci gripiniz, gelecek gripte para almam, bir senede on iki defa gripe tutulan hastalarınıza, on ikinci viziteyi hediye etmek âdetimdir.

— Fakat doktor evde hiç hasta yok.
— Bayan siz yabancı olmadığınız için geldim, bir hafta sonra grip salgın bir hal alacak, o zaman iki misli ücret alırsınız. Siz şimdi baktırın da ucuza gelsin.

SUAL CEVAP

Sordu söyledi

Sual — Girdiği evde kavga çıkaran kimsenin adı nedir?

Cevap — Züğürtlük.

Sual — Yanında sigarası olmayan adam, ne vakit sevinir?

Cevap — Bir tanıdığı sigara istediği vakit.

Sual — Ömründe yıkanmamış bir adam evleneceği gün yıkanmak için bir hamama gitse, hamam da kalabalık olsa ne der?

Cevap — Bugün ne kadar çok insan evleniyormuş, der.

Sual — Bir insanla bir deve arasında ne fark vardır?

Cevap — Deve yemez, içmez çalışır. İnsan çalışmadan yiyemez, içemez.

Sual — Bütün kadınlar nerede aynı derecede güzel görünürler?

Cevap — Karanlıkta.

Sual — Gece karanlıkta sokağa çıkan korkak adamı kim takip eder?

Cevap — Korku.

Sual — İnsan hangi hastalıkla iftihar edebilir?

Cevap — Basağrisile, çünkü, bir başı olduğuna delâlet eder de.

Sual — Sarı saçlı bir kadın neye benzer?

Cevap — Tavcının sattığı altın yüzüğe.. hakiki mi, sahte mi belli olmaz da..

Sual — Kiskanç kadın, her zaman ne dua eder?

Cevap — Makineden hizmetçiler icad edilse de, evimize bir tane alsak, diye dua eder.

Sual — Gramofonla radyo arasında ne fark vardır?

Cevap — Biri sahibinin keyfine tâbi, diğeri, o ne isterse onu çalar, öteki kendi keyfine göre çalar, sahibi istesin istemesin dinlemeye mecburdur.

Sual — Akıl akıldan üstündür, bunun aksini iddia edebilir misin?

Cevap — Ederim. akıl akıldan aşağıdır.

Sual — Efkârlı olmak çok fena şey değil mi?

Cevap — Bilâkis, bazıları bir tek fikir bile bulamıyorlar.

Sual — İnsan, bıçaklardan hangisine benzer?

Cevap — Kamaya; iki yüzüdüğü de.

★★★

RESİMLİ FIKRALAR

Susamak için

Erkek hiç durmadan dansediyordu. Kendisiyle danseden kadın sordu:

Dansı çok seviyorsunuz demek?

— Hayır, içkiyi çok severim.
— Hep dansediyorsunuz da?
— Yorulup susamak için. Büfede o kadar çok içki var ki.

Ne numara

Mağazanın mendil tezgâhında çalışan satıcı kız müşteriye sordu:

— İstediginiz mendiller ne büyüklükte olsun?
— Kırk iki a - yakkabı giyerim.

Şapkam elli sekizdir. Eldivenlerim yedi üç çeyrek, fakat şimdiye kadar ne numara mendil kullandığıma hiç dikkat etmedim.

Bu sefer

Genç kadın, kendisine kur yapan erkeğe baktı:

— Geçen gün bulduğumuz zaman bana ilân aşketmiştiniz... Siz de öyle kızmıştım ki!

— Bu yüzden bu sefer ilân aşketmiyeceğim.

— Ne zarar var.. siz gene ilân aşkedin, geçen seferki tecrübe idi, bu sefer belki kızmayiveririm.

Yazık

Kadın söylüyordu:

— Bir erkeğin kalbine bir kere aşk girmesin, en çirkin kadın gözüne dünya güzeli görünür.

Erkek kadının

yüzüne baktı:

— Yazık!
— Neye?
— Âşık değilim de!

Günün karikatürleri

— Radyoyu söktükten sonra akluma geldi. Cereyan kesilmişti.

— Karım, radyoyu kes. dedi.

Aile karikatürleri

— Kocacığım, artık köpeğim sana alıştı, akşama evde yemek yiyebilirsin.

Misafir gittiğim yerde; karımın bu akşam biraz rahatsız olduğunu, bu yüzden evden çıkmadığını, kendilerinden özür dilememi benden rica ettiğini söyledim.

HOŞ SÖZLER

Sardalya

Yeni evli kadın, akşam işinden eve gelen kocasını karşıladı:

— Kocacığım bilsen sana ne yemekler hazırladım.

— Ne yemekler hazırladın?
— Komşulardan, balıkların çok taze olduğunu duymuştum. Hemen gittim bir kutu sardalya aldım.

Dövüşmüyoruz

Sokakta iki kişi yumruklaşıyorlardı. Polis gördü:

— Dövüş mü ediyorsunuz?
— Birbirlerini yumruklamakta devam ediyorlardı:

— Hayır bay polis, dövüşmüyoruz, dövüşe mâni olmak için çalışıyoruz.

İki cins

Kadın kocasına sordu:

— Bu yaz acaba hangi şapkalar moda olacak?

Kocası güldü:

— Ben biliyorum.
— Sahi mi?
— Tabii sahi. İki cins şapka göreceğiz, bir kısmını sen beğenip almayacaksın, bir kısmını da ben paraya kıyıp sana alamayacağım.

Gene ağlıyorsun

Anne, çocuğunun yüzüne bir tokat vurdu. Çocuk ağlamaya başladı. Anne acıdı. Çocuğu öptü, çocuk gene ağlıyordu. Anne:

— Gene ağlıyorsun, dedi, bak öptüm barıştık.

— Şey için ağlıyorum anne, neye anelere, çocukları tokatlasın diye birer kol yapmışlar.

Ucuz

Güzel kadımla; az güzel kadın karşılaştılar, az güzel kadın o gün her zamankinden güzeldi. Güzel kadın baktı:

— Bugün güzelsin!
— Bir güzellik enstitüsüne gittim.
— Kaç lira verdin.
— On.
— Ucuz, ben bir lira versem kâfi gelecekti!

Rob

Erkek, elinde bir kutu ile eve geldi:

— Bir rop aldım karıcığım.
— Sen ne iyisin, beni düşündün ha!
— Seni mi?.. Hayır, kendime bir rop döşambir aldım.

Hırsızlık Ansiklopedisi

(Baştarafı 8 inci sayfada)

parasını kaybettiğini iddia eden, harigeten gelen adamı aramak ister. Gene gürlü başlar. Nihayet onun kendi cüzdanı ortaya çıkartılır. Hep beraber paralara bakılır. Bu sırada sahibi görmeden paralar yerlerini değiştirmiş olurlar. Zarfçı, arkadaşına, yavaşça:

— Sen savuş, otelede buluşalım. Paralar elden gidecek. Bu adam yakamı bırakmıyor. Paralarının şimdi de bende olduğunu iddia ediyor, der.

Bu muhavereler esnasında karakola gitmek lâfları ortaya atılır. Ellerine geçen serveti kaybetmemek için biçare taşralı hemen savuşmağa bakar. O, bedavadan gelen servetin hülyasını yapıpursun, zarfçılar da buldukları avı paylaşmağa koyulurlar.

Burada, okuyucularımızın bu yazı ile birlikte gördükleri enteresan bir resim hakkında izahat vereceğim:

Bu resim, meşhur Vehbi, Sarı İhsan ve Arab Sabri adlarındaki üç zarfçı arama provası yaparlarken alınmıştır. Ortada bulunan Sarı İhsan, enai rotündedir. Sağdaki Vehbi, soldaki de Arab Sabridir. Her üç sabikalının haberleri olmadan bu resim çekilmiştir! Fotoğraflarını okuyucularımızla beraber «Son Posta» da görünce hayret edeceklerdir!

Tavcılık

Çarşılarda, pazarlarda kelepirci arıyan bazı açık gözler vardır. İşte, bu açık gözleri faka bastırana tavcı denir. Tavcılığa kurban gidenleri tarif etmek istersek, kendilerini Eflâtun zanneden bu kuş beyinliler, «Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olanlar»dır diyebiliriz!

Tavcılık ta tek başına yapılmıyan, muhakkak başkalarının yardımına ihtiyaç gösteren, hattâ «şeriki cürüm»leri mebzul olan bir hırsızlık nevidir.

Kelepirci peşine düşen açık gözler, altın saat, pırlanta yüzük, küpe gibi ziynet eşyasını yok pahasına kapatmak için, dükkânlara uğramazlar, başları sıkılmış adamları akılları sıra kollarlar. Halbuki asıl kollanan kendileridirler.

Tavcılar, arkadaşlarının birinin eline,

(Arkası va

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PERSEMBE - 16/2/39

12.30: Program, 12.35: Türk müziği - Pl.

13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri. 13.10 - 14: Müzik (Cazband - Çigan), Lantos orkestrası. 18.30: Program, 18.35: Müzik (Sollistler - Pl.), 19: Konuşma (Ziraat saati), 19.15: Türk müziği - (İnce saz suzınak faslı - Safiye Tokayın İştirakile), 20: Ajans, meteoroloji haberleri ve ziraat borsası (fiat), 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, R. Persan, K. N. Seyhun. Okuyanlar: Sadi Hoşses, Müzeyyen Senar. 1 - Andon usta - Hüseyin peşrevi. 2 - Cemil bey - Hüseyin şarkı: (Görmek ister gözlerim her). 3 - Nuri Şeyda - Hüseyin şarkı: (Gel beni vasılnla şad et), 4 - Hüseyin Fahrettin - şarkı: (Merhamet kıl), 5 - Cevdet Çağla - Keman taksim. 6 - - Hüseyin türkü: (Dağları aşmadım), 7 - Hüseyin türkü: (Yakın gel yakına), 8 - Mahmud Celâleddin paşa - İsfahan şarkı: (Dil biçare senin), 9 - Arif beyin - İsfahan şarkı: (Canla hasiyet mi var), 10 - İsfahan türkü: (Feslegenî ekdim gül bittî), 11 - Rahmi beyin - Bayatı Araban şarkı: (Bana noldu değişti), 21: Memleket saat ayarı. 21: Konuşma. 21.30: Esham, tahvilât, kambıyo - nukut borsası (fiat), 21.30: Müzik - (Edib Sezen tarafından Violonsel solo), Anton Rubinstein - Sonata opus 18 Cemal Resid - Piyanoda refakst eden. 21.55: Müzik (Opera aryaları - Pl.) 22.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın), 1 - Kutsch - Macar marşı. 2 - Mainzer - Vlyananın çamaşır yıkayan kadınları (polka), 3 - De. Michel - Hasret (Serenad), 4 - Gebhardt - Karnaval - (vals). 5 - Lautenschlager - İkkbahar (Arjantin serenadı), 6 - Kutsch - İspanyol kapriçyosu. 7 - Müller - Küçük serenad. 8 - De Michel - Şen serenad. 9 - Bucatossi - Pestalozza'nın Çiribiribin şarkısı, 23.15: Müzik (Cazband - Pl.). 23.45-24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

İngiltere, siyasetini de hal değiştirmelidir

(Baştarafı 7 inci sayfada)

ratlara yaklaşır yaklaşmaz patlama çağı için, selâmet bu ikisinin birbirinden azami derecede uzak kalmasınıdır.

★

Ve nihayet Buckingham Palas k feransının üçüncü kısmı olan da millî emniyet kabinesi: Bu kabine; larından biri liberal muhaliflerden, si işçi partisinden, biri de Stamp müstakil olmak üzere teşekkül etmektedir. Sıkışık bir vaziyette kalmak için bu şahsiyetler evvelden seçilirdir. Böylece büyük kararlar al salâhiyeti, hiç bir nezaretin mes'ûyeti altında olmayan ellere tevdi miş olacaktır.

★

Sözümü bitirirken şu noktaya da ret etmek isterim: Bütün bunlar 1917 deki acı tecrübelerin 1918 de masını icab ettirdiği fevkalâde tecrübeler nevindendir. Arada bir fark vardır. O zaman donanmamızın siperi arkada ağır ağır hazırlanabiliyorduk. 1 gün ise üstün bir hava kuvveti kasında teşkilatsız, lidersiziz.

Geçen Eylül buhranındanberi boşuna aylar geçirdik. Fakat daha kit bitmemiştir. Halk; istiklâl ve ad uğrunda cesaretinden, canlılığından hiç bir şey kaybetmiş değildir.

Omuzlarında bugünün idare me liyetini taşımakta olanlara hitab yorum:

Francis Drake (*) nin vaktile d yayı dolaşırken tayfasına dediği «Birleşelim, tek vücud olalım.»

Çeviren: Neyyir Ke

(*)Francis Drake: (1540-1595)de büyük bir İngiliz gemicisidir. Dünyayı dolaşanlardanır. İspanyollarla harbe büyük muvaffakiyetler kazanmıştır.

İyi bir mide, iyi bir hazım, sıhhat ve neşe demektir.

MİDE VE HAZMINIZI

MAZON
MEYVA TUZU

almakla düzeltilir.

Mide ve barsakları boşaltır.
HAZIMSIZLIK VE EKŞİLİĞİ
giderir ve vücuda ferahlık verir.

Midenin

EKŞİLİK ve YANMALARINI
ve BARSAKLARI
yakan zehirleri giderir.

SABAHLARI AÇ KARNINA
bir kahve kaşığı alınır

KABIZLIĞI

defeder. Bugünden bir şişe

MAZON MEYVA TUZU

almız.

Mazon MEYVA tuzu

Hiçbir mümsil müstahzarla kıyas kabul etmez mükemmeliyetini takdir edecek ve arkadaşlarımıza tavsiye edeceksiniz.

MAZON ismine HOROZ

markasına dikkat.

Türk Hava Kurumu 15 yaşına bastı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

çalışmak üzere tesis etmiş olan Türk Hava Kurumu Büyük Şeflerin direktif ve teşakülleri Fuad Bulca gibi muktedir, ve üzerine aldığı vazifeyi tam bir anlayışla başaran bir şahsiyetin riyaseti altında ve bütün Türk vatandaşlarının alaka ve sevgisiyle karşılanarak on beş sene içinde tahmin ve tasavvurun fevkinde inkişaf etmiş, faydalı olmuş bulunuyor.

Ankarada ilk toplantısını yapan Kurum daha ilk gününden itibaren halkın alakasını toplama, kısa bir zamanda Türkiye'nin bütün vilayetlerinde, kazalarda, nahiyelerde, hattâ köylere teşkilat yapmıştır.

1935 te Başvekâlette bulunan Millî Şef İsmet İnönü'nün, Kurum kongresinde, irad ettiği, bütün vatandaşlara hava tehlikesinin ne olduğunu bütün korkunçluğuna açıkça anlatan ve onları Türk Hava Kurumuna aza olmağa davet eden nutku, memleketin her tarafında Hava Kurumuna karşı olan alakayı büsbütün fazlaştırmış, birdenbire memleketin her tarafında faaliyet hızlanmış ve kısa bir zaman içinde Kurumun varidatı bir kaç misli artmıştır. Hakikatler halktan saklamaktan nefret duyan Büyük İsmet İnönü'nün nutkunun halka, hitab eden ve bizdeki tayyare ihtiyacının şiddetini anlatan kısmı halka nasıl ders verici mahiyet almışsa «Bana bir buçuk milyon kişi bulunuz ki Kuruma senede yirmi lira vererek aza olsunlar.. İşte senede otuz milyonluk bir hava bütçesi» cümleleri de Kurumu yeni azalar kaydedebilmek için faaliyete geçirmiştir. O faaliyet 1935 denberi her sene artan muvafakiyetlerden alınmış şevkle daha faydalı olmaktadır.

Türk Hava Kurumunun varidatı ianelelerdir. Tayyare piyangosudur. Mahsulâtı arzıyeden ve maaşlardan aldığı yüzde ikidir. Senede yirmi lira veren azaları vardır. Daha az aylık veren yedek azaları da vardır.

Bütün teşekküller buldukları mahallin iktisadî ve içtimai vaziyetile uygun müsamerele, gezintiler ve balolar tertib ederler, bunlar da varidat bırakır. Sonra zenginlerimizin büyük tebelluruları da büyük bir yekûn tutar. Otuz Ağustosun itibaren bir hafta tayyare bayramıdır. Otuz Ağustos günü postalarda mektupların üstüne tutkallı makbuzlar yapıştırılır, tramvay, vapur ve tren gibi vesaiti nakliyede de aynı makbuzlar kulhanlı ve buralardan da epey bir para toplanır.

Türk Hava Kurumunun bir vazifesi de halkımızı hava tehlikesine karşı uyanık bulandırmak, onun Kuruma karşı olan alakasını arttırmak için propaganda yapmaktır.

Hava Kurumu Köylü diye bir gazete çıkarır, bunu köylülere bedava dağıtır ve onun içindeki yazılarla köylüye hava tehlikesinin ne olduğunu ve tayyarenin kıymetini anlatır. Diğer taraftan Hava Kulübü ve Spor ismindeki mecmua da Kurumun bir propaganda organıdır.

Kurumun em müsbet işlerinden biri olan Türkkuşu seneden seneye inkişaf etmiştir. Ve talebelerin adedi günden güne artmıştır. Türkkuşu, Türk askerî tayyareciliğinin yedekte olan bir yardımcısıdır. Harbde vatan müdafaası için hazırlanan Türkkuşunun mesaisi sulhta tayyarecilik gibi modern bir mesleğin sivil halk arasında taammümünü istihdaf eder.

Türkkuşunun 1935 senesinde 18 olan plânör pilotu 1936 senesinde birdenbire 100 oluvermiş, 1938 senesinde 311 sayısını bulmuştur. Programa göre 1939 senesinde bunların adedinin 613 ü bulacağı anlaşılmaktadır.

Yüksek yelken uçuşu pilotları da 1935 senesinde 13 iken, 1938 senesinde 222 olmuştur. Bu sene için çalışma programına nazaran yüksek yelken uçuşu pilot sayısının 375 e çıkacağı görülmektedir.

1935 senesinde Türkkuşunda ancak 13 plânör varken bu sayı 1938 senesinde 135 e çıkarılmıştır. Şimdi Türkkuşu plânör

atölyesinde yapılmakta olanlar bitince 1939 senesinde 268 plânörümüz olacak - tur.

Bu sene Türkkuşu motörlü tayyare pilotu 145 olacaktır. Halbuki iki sene evvel, yani 1937 de yalnız 32 motörlü tayyare pilotu vardı.

Türkkuşunun 1936 da ancak üç tayyaresi vardı. 1939 senesinde bu tayyarelerin rakamı da 42 ye çıkarılacaktır.

Paraşüt atlamaları da bu son senelerde artmıştır. 1937 de 1782 atlama yapılmıştır. 1938 de 3078, bu sene programa göre paraşütle atlama sayısı 7000 e yükselecektir.

1936 da 60 olan paraşüt, 1938 de 131 e çıkmıştı. 1939 da 177 yi bulacaktır.

Kültür Bakanlığın elişi öğretmenleri için Türkkuşunda açılmış kurslarda yetmiş olanların sayısı da 1939 senesinde 150 ye çıkacaktır.

Türkkuşu pilot dersleri o kadar tekâmül etmiştir ki bu sene Harbiye mektebinin bile Türkkuşuna talebe yollanacaktır.

Sulhta tam manasile sivil bir teşekkül, fakat harbde orduya yedek bir kuvvet olacak Türkkuşunun faaliyetlerini Türk Hava Kurumu idare etmektedir. Ve Türk Hava Kurumunun en şayanı tebrik faaliyetlerinden biri de budur.

Türk Hava Kurumuna bütün millet yardım etmektedir. Türkiyede hemen herkes Kuruma azadır. Türk Hava Kurumu on beşinci yıla girerken Kurumun muhasebesine şöyle bir bakıldığında zaman Türk milletinin nasıl canla başla memleketine bağlı olduğunu görerek göğsü müz iftiharla kabarıyor.

Çünkü Türk Hava Kurumuna milletimizin tebellur ve ianelerle yaptığı yardım hakikaten kendi iktisadî vaziyetinin kat, kat fevkindedir.

Türk, milleti bugüne kadar Hava Kurumuna 70.000.000 lira yardım etmiş bulunuyor. Bu hiç te küçük bir rakam değildir ve şayanı tebriktir.

Suad Derviş

Nasid, öldüğü hakkında çıkarılan şayiaları tekzip ediyor

Bir buçuk aydanberi tansiyon yüksekliğinden dolayı rahatsız bulunan halk san'atkârı Nasid tamamen iyileşmiştir. Uzun bir müddet sahnede gözükmediği ve hastahğı da bir hayli izam edildiği için bir çok yerlerde sevimli sana'tkârın öldüğü şeklinde şayialar çıkmış, bu şayialar da kısa bir zamanda etrafa yayılmıştır. Bu yüzden san'atkârın ailesine bir çok taziyet mektupları gelmekte, kendisini sevenler teessürlerini bildirmektedirler.

Halbuki Nasid tamamen iadei afiyet etmiş olarak doktorların sahneye dönmesine müsaade edecekleri günü beklemekte, istirahat eylemektedir. Fakat taziyet mektupları ve ziyaretleri bu yakınlarda o derece sıklaşmıştır ki, Nasid «Sen Posta» dan öldüğü şayialarının tekzipini rica etmiştir.

San'atkâr diyor ki:

« Her tarafta rahmeti rahmana kavuştuğum söyleniyormuş. Bunu herkesten işitiyor, aileme gelen taziyet mektuplarından da anlıyorum. Elhamdülillah henüz sağım, ölmeğe de şimdilik pek niyetli değilim! Geçirdiğim hastalık mütehasis doktorlarımızın sayesinde tamamen zail oldu. Şimdi kendimi her zamankinden daha zinde hissediyorum. Bu şayiaların daha uzun müddet etrafta gezinti yapması hoşuma gitmiyor, malum ya kırk defa söylenilen şey olur. Bunu kırk bin kişi söylerse iş eksprese biner. Rica ederim, tekzip ediniz. Ben sağım, yaşıyorum. Yarın öbür gün sahneye çıktığım vakit halk, Nasid hortladı diye kaçacak! «Son Posta» sağlığını lütfen ilân ederse beni sevenler kadar ben de memnun kahram.»

İngilterede silâhlanma tahsisatı 2 misli artırılıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu kitabdan anlaşılacağına göre 1939 senesinde, evvelce programda tesbit edilen müdafa ve hava teslihati masraflarının takriben iki misli fazla sarfedilecektir.

Müdafa işlerine, sivil halkın müdafaası da dahil olmak üzere, 530 milyon sterlin, hava teslihatına ise 200 milyon sterlin sarfedilecektir.

Bundan başka, inşasına başlanmış olan yedi safiye savaş gemisinden maada iki tane daha, beş tayyare gemisinden maada bir tane daha, iki distroyer filosu, yirmi yüksek süratli takib gemisi ve altı kruvazör tezgâha konacaktır.

Beş senelik plânın tabiki için evvelce hükümete verilmiş olan 400 milyon liralık istikraz salâhiyeti, şimdi 800 milyona çıkarılacaktır.

1937 senesi Nisan ayında ilân edilen beş senelik müdafa plânının tahakkuku için bir milyar beş yüz milyon İngiliz lirası masraf tahmin edilmişti. Halbuki, daha şimdiden bu senenin mutasavver inşaatı da dahil olmak üzere, üç sene içinde bir milyar 300 milyon lira sarfedilmiş olacaktır.

Tayyare inşaatı yarış

Londra 15 (A.A.) — Sunday Express gazetesi, İngiliz tayyare inşaatının bir kaç hafta içinde Alman tayyare inşaatının seviyesine çıkacağını yazmaktadır.

Yaz sonlarına doğru inşaat Alman inşaatını geçecektir. Bazı eksperlere göre Almanya zaman İngiltereyi takib etmekte güçlük çekecektir.

Fransanın yeni tayyareleri

Vaşington 15 (A.A.) — Fransız sefaretinin bildirdiğine nazaran, Fransız hava heyeti işleri bitirmiş ve Amerikaya beş yüzden fazla tayyarelik yeni bir sipariş daha yapmıştır.

Diğer taraftan salâhiyetler bir kaynaktan tasrih olunuyor ki, bu yazdan beri Fransanın Amerikaya yaptığı siparişler 200 Curtiss avcı tayyaresi, 100 Glenmartin hafif bombardıman tayyaresi, 200 North Amerikan hafif bombardıman tayyaresi ve 100 kadar Douglas markalı hafif bombardıman tayyaresini ihtiva etmektedir.

5500 tayyare

Meb'usan meclisinde hava teslihati programının ana hatlarına karşı hiçbir muhalefet gösterilmemiştir. Tayyarelerin sayısını 5500 e çıkarmak lüzum ve zaruretinde herkes ittifak etmiştir.

Libyadaki İtalyan askerlerinin miktarı

Londra 15 (A.A.) İngiliz diplomatik mahfelleri, en son Ciano - Perth görüşmesinde İngiliz büyük elçisinin Libyadaki İtalyan askerleri miktarı hakkında malûmat istediğini teyid etmektedir. Malûm olduğu üzere bu askerlerin miktarı 16 Nisan anlaşması mucibince sulh zamanındaki normal miktara indirilmiştir.

Aynı mahfellerde tebarüz ettirildiğine göre Kont Ciano, verdiği cevabda, Libyadaki İtalyan askerleri miktarının anlaşma mucibince fiilhakika evvelce normal hadde indirilmiş olduğunu, fakat Tunusta Fransız askerlerinin fazlaşması sebebiyle son zamanlarda yeniden fazla laştırılmış bulunduğunu bildirmiştir.

Kont Ciano, vaziyet yeniden normal olduğu zaman askerler miktarının da yeniden indirileceğini ayrıca kaydetmiştir.

70 bin asker

Libyadaki normal İtalyan garnizonu takriben 30 bin kişiden mürekkebirdir. Halen burada ne kadar asker bulunduğu Londrada resmen söylenmemektedir. Fakat bazı gazetelerin yazdığı yetmiş bin rakamı da yalanlanmamaktadır.

Londra 15 (A.A.) — Avam kamara - sında liberal Robert Trablustaki İtalyan kuvvetleri hakkında başvekinden izahat istemiştir.

Hariciye müsteşarı Butler, verdiği ce-

9 senedenberi süt ve meyveyle yaşıyan genç

(Baştarafı 1 inci sayfada)

— Bu delikanlı dokuz senedenberi ağzına yemek namma ancak süt, yoğurd ve meyva koymaktadır. Bundan başka hiç bir şey yemiyor.

Akşam yemeğinde bir sofrada idik. Dikkat ettim. Delikanlı ne çorbaya, ne de etli ispanağa el uzattı. Galiba iki portakal yedi.

Sabahleyin berrak bir güneş Uludağın üzerine doğmuştu. Gençler, süveterlerini bile fazla bularak, yaribele kadar çıplak dışarı fırladılar.

Aralarında o da vardı. Dokuz senedir dünya nimetlerinden ancak tabiatın bilâvasıta verdikleriyle geçinen genç talebenin vücudu, her gün et ve sebze yiyen arkadaşlarından hiç te aşağı değildi. Galiba, kayıklarımı iyi kullanmadığım için yere yuvarlanmışım, o zaman beni kaldırmak için yanıma gelmesin! vesile addederek kendisile konuştum.

— Pek merak ediyorum, dedim. Niçin dokuz senedir yalnız süt, yoğurd ve meyva ile yaşamağı tercih ediyorsunuz?

Gültümsü. Tebessümü Uludağın güneşi gibi pek çabuk çekildi, yerini ciddi mimikler aldı:

— Bunu size böyle ayak üzeri, birkaç dakika içinde anlatamam. Çok uzundur sebepleri...

— Meselâ!.. Bir iki sebep söyleseniz?..

— Bir defa midemi abur cuburla doldurmuyorum. Sanien bu bir irade meselesi.. dokuz senede iradem çelikleşti. Şimdi benim için kırılmıyacak, yenilmeyecek hiç bir kuvvet yoktur. Zira insanlar her işin başında aklıktan korkarlar. Yemek benim için ehemmiyetsiz bir şey.. bir defa günümün birçok zamanlarını yemek yemek için feda etmiş olmuyorum. Zamandan tasarruf.. irade kudreti.. tabiatın verdiği şeylerle tagaddi.. nefse hakimiyet.. gırtlak derdini en son plâna atmak.. nasıl?..

— Fevkalâde.. yalnız beni merakla düşüren bir nokta var Bu rejim sizi kuvvetten düşürmüyor mu?.. Enerjiniz ne âlemde..

14,000 altın lira ne oldu?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lerin bütün malzeme depoları ve Şişli, Aksaray, Beşiktaş tramvay depoları tamamen teslim alınmıştır. Bütün devir ve teslim muamelesinin bu ayın 20 sine kadar bitirileceği anlaşılmaktadır.

Tramvay şirketi memur ve müstahdeminin yardım ve ihtiyat sandığına aid olan 14,000 altın hakkında gümrük muhafaza teşkilâtı tarafından sorulan suale şirket henüz cevabını vermemiştir. Gümrük muhafaza teşkilâtı, aradan beş gün geçtiği halde şirketin hâlâ cevap vermemesini manidar bularak, dün şirkete tekrar müracaat etmiş, acele cevap verilmesini istemiştir.

Diğer taraftan Nafia Vekâleti namına Tramvay şirketi kasa mevcudunu ve memur ve müstahdemin yardım sandığını teslim alan komisyona da devir ve tes-

vabda demiştir ki:

İtalyanın 1938 Nisanında Trablusta bulunan kuvvetleri 70 bin kişi kadardı. Fakat öyle zannediyoruz ki, İngiliz - İtalyan anlaşmasının imzasından sonra bu miktar mühim surette indirilmiştir. Başvekinden de sekiz ikincikinde söyle dediği gibi İtalyan hükümetinden gelen malûmatta bugün Trablusta bulunan İtalyan kuvvetlerinin 32 bin kişi kadar olduğu bildirilmektedir.

İçişleri meclisi, Trablustan çekilen İtalyan kuvvetleri yerine Alman kuvvetlerinin getirilmiş olduğunu zannetmek için hükümetin istinad edebileceği sebepler olup olmadığını sormuştur. Butler, bu hususta hiç bir malûmat olmadığını söylemekle iktifa etmiştir.

Berlin - Roma - Tokyo mihveri
Paris 15 (A.A.) — Figaro gazetesinin Londra muhabiri diyor ki:

Muhatabım istihfafla gültümsüdi:

— Bunu bilâkis enerjimi, bütün insanlardan yüksek bir hale getirmek için yapıyorum. Kuvvetten düşmeği bir tarafta bırakın! Kendimi en mugaddi gıdalarla beslenen insanlardan daha kuvvetli hissediyorum. En ufak bir hastalık geçirmedim. Her mahrumiyete mukavemet edebilirim. Tam bir faaliyet halinde iken aklık denen insanın enerjisini, çalışma zevkini frenliyen mide sızısını duymam. Bundan dolayıdır ki midem için değil, insanıyet için çalışacak daha fazla zaman bulabiliyorum.

— İnsaniyet hakkında fikirleriniz var demek ki.. neler düşünüyorsunuz, neler yapmak tasavvurundasınız?..

Davasını teğrih eden bir avukat ciddiyetle, kayak sopalarını kara mihladık tan sonra kollarını açarak konuşmağı başladı:

— Bir hayat buhranı içindeyiz. Niçin didiniyoruz, niçin uykusuz kalıyoruz, niçin üzülüyoruz, niçin eziliyoruz; bunların sebeplerini biliyor musunuz?.. Ben size söylüyeyim: Hep midemiz için.. insanlar yalnız midelerine düşümler dener.. Bütün didinme daha iyisini yemek için...

Bir hayat buhranı içerisindeyiz, dedim. Evet, insan insanlık yolundan ayrılmış bulunuyor. İnsanlık için çalışanlar azaldı, bütün düşüncemiz, bütün gayemiz hurs halinde midemize bağlı.. bu mide meselesi bir hayat buhranı doğurmuştur. Tabiatın bize verdikleri ile iktifa etmemek, bu buhranın başlıca sebebi. Ben insanıyete daha fazla hizmet etmek.. insanıyete tedavisi çok basit olan bazı yaralarını tedavi etmek için bu rejimi takib ediyorum. Nefse hakimiyet, çelik bir irade, ilk kazançlarıdır bu rejimin..

Bilmem ayak üzeri size fikrimi hülâsa edebildim mi?..

Bu sözleri söyliyerek elimi sıktı. Sopalarını alıp kendini kayagile yokuşa şağı bıraktı.

Nusret Safa Coşkun

lim muamelesi esnasında bu 14,000 altın teslim edilmemiştir.

Haber aldığımız göre, Nafia Vekâleti de bu mesele ile yakından alakadar olmaktadır.

Vaziyetin bu şekilde inkişafı üzerine şirketin, memleket haricine çıkarıldığı zannedilen bu altınların elaltından böyle bir şeye imkân vermemek üzere icab eden tedbirler alınmıştır.

Çekler de müstemleke istiyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu karar suretinde, Çeko-Slovakya'daki ahali kesafetinin İtalya, Almanya ve Lehistan nisbeten daha fazla olduğu ve halkın işesinin güçlüğüle temin edildiği ileri sürülerek, Çeko-Slovakya'da müstemleke verilmesi istenmektedir.

«Berlin - Roma - Tokyo müsellesi, boş bir kelime değildir. Lord Perth tarafından Roma nezdinde yapılan teşebbüs üzerine Kont Ciano, hali hazırda Libyada 60,000 İtalyan askeri bulunduğunu teyid ve İtalya hükümetinin belki de bu mün-takadaki garnizon mevcudlarını arttıracağını ihsas etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Diğer cihetten Berlinden alınan son haberlere göre Alman hava kuvvetlerinin seferberliği aşağı yukarı ikmal edilmiştir. Erkanharbiyenin 15 Marta kadar tamamlanmak üzere tedricî bir seferberlik «program» ı tatbik etmeğe karar verdiği söylenmektedir. Hakikatte, İngiliz müşahidelerine göre, son haftaların en manidar hâdisesi Hainan adasının Japonlar tarafından istilâsıdır. Çünkü Japonlar bu suretle Hindi Çini ve İngiliz müstemlekelerinin emniyetini tehdid etmektedirler.

"Son Posta," nın Hikâyesi TAYYARECİNİN EVLENİŞİ

Çeviren : H. Alaz

Bugün size oldukça hoş ve devrimizin tekniği ile alakadar bir hikâye anlatmak istiyorum. Bu hikâyeyi bana tayyareci bir dostum anlatmıştı.

Hikâye benim hoşuma gitti. sizin de hoşlanacağınızı tahmin ettiğim için yazmağa karar verdim.

Benim tayyareci bir ahababım vardı. Bu ahababım, tayyarecilğe merak sardırarak, tayyarecilik mektebine girdi. ahababım bir köylü idi. Mektebe girmeden önce, anasile vedalaşmağa üzere köyüne gitti. maksadı. son kararından anasını haberdar etmek ve hayır duasını almak. Tabii annesi oğlunun bu fikrini pek beğendi. ona muvaffakiyetler diletti. hayır dualar etti.

Delikanlı, köy kızlarından birile sevişiyormuş. köyüne gidince, tabii sevdiği kıza da ziyaret etmeği unutmadı. Dostumun anlattığına göre, bu köy dilberi pek güzel, pek şirin bir şeymiş. Sevdalıların her ikisi de birbirleriyle evlenmeği düşünüyormuş.

Delikanlı, köyden, oldukça uzun bir zaman için ayrılacağı söyleyince kız bu habere hem sevindi. hem müteessir oldu...

Sevgilisinin tayyareci olması, genç kız için de hoş bir şeydi. fakat, muvakkat bir zaman için de olsa ondan ayrılmak, kıza acı geldi.

— Peki sevgilim, dedi, dilediğin gibi hareket etli.

Sevdalıları, delikanlının yortu münasebetile izinli olarak köye gelişinde nikâhlanmağa karar vererek birbirinden ayrıldılar.

Delikanlı, yüreği ümid ve heyecan dolu bir halde mektebine döndü. hummalı bir faaliyetle nazarı ve amelî derslerine çalışmağa başladı.

Zaman, farkına varılmadan geçti. yortu yaklaşmağa başladı.

Yortunun gelişini ipe çekmekte olan bizim müstakbel genç tayyarecimiz mekteb müdürünün yanına çıktı. tam yortu günü sevdiği kıza düşününü yapmak istediğinden, nikâh muamelelerini ikmal etmek üzere, yortudan bir gün önce köyde bulunacak şekilde izin istedi.

Mekteb müdürü:

— Çok iyi oğlum, dedi. Bu hayırlı kararını tebrik ederim. fakat muhtelif derslerden aldığın notları tetkik ederken, yedi yüz metre yükseklikten atlaştığına dair bir kayda rastamadım. bu beni çok müteessir etti. demek ki sen, bu devre içinde yapmağa ve öğrenmeğe mecbur olduğun şeylerin hepsini yapmamışsın. Halbuki yortudan önce bu yük-

seklikten mutlaka atlamağın lazım. bu atlama işini becermeden sana izin vereme imkân yok.

Hiç beklemediği bu güçlükten fevkalâde canı sıkılan delikanlı:

— Ne yapalım, dedi, madem ki atlamağım lazım, atlarım. Şu halde, benim trenim yarın öğleyin kalktığına göre, ben de sabahın gayet erken kalkar, bu son vazifemi de yaparım.

Mekteb müdürü:

— Pekâlâ oğlum, dedi. Bu mümkün. Antiparantez şunu da söylemeliyiz ki, o zaman bizim genç tayyarecinin böyle yüksek bir yerden paraşütle atlamağı camî hiç te istemiyormuş. öyle ya, gider ayak bir kazaya uğramak ihtimali vardı. Sonra, bizim âşık, bu son günlerde mütemadiyen sevgilisini düşünmüş, yüreği pek yufkalaşmıştı. işte böyle lirik bir ruhi halet içinde tayyareden atlamağın onun hiç te hoşuna gitmiyordu.

Öyle ya, canım; evlenmek gibi münhasıran yeryüzüne aid olan bir işi düşünüp dururken, birdenbire göklere çıkıp, yedi yüz metre gibi bir yükseklikten atlamağa kalkmak hiç te hoş gidecek bir şey değildi.

Vakıa o, esas itibarile, atlayışlara muarız değildi. fakat anlattığımız ruhi halet içinde atlamağın işine gelmiyordu.

Fakat her şey rağmen bizim delikanlı, kendisine verilen vazifeyi yapmağa karar verdi. bu maksadla uçuş sabahı, şafakla beraber kalkıp gitti. ve uçuş için kendisini çağırmağın beklemeye başladı.

Fakat aksi gibi, kendisinden maada, kimsenin bu işe ehemmiyet vermediğini gördü. her şey bir kaplumbağa ağırlığıle cereyan ediyordu.

Bunlar kâfi gelmiyormuş gibi, bizim delikanlı tayyareye binmek üzere iken, uçacağı tayyarenin pilotunu mekteb müdürü yanına çağırdı. Müdürlü pilotun konuşması da saatlerce sürdü. halbuki vakit süratle geçiyor, delikanlıyı köyüne yetiştirecek trenin kalkış saati de gittikçe yaklaşıyordu.

Nihayet pilot mekteb müdürünün yanından çıktı. pilotla müstakbel tayyareci tayyareye bindiler. Tayyare 1500 metre irtifaa kadar çıktı.

Delikanlı, tayyarenin yedi yüz metreye kadar alçalmasını ve atlama işaretinin verilmesini beklemeye başladı.

Tayyare kalkalı kırk dakikayı geçtiği halde, bir türlü, atlama işareti verilmiyordu. Delikanlı, biraz hayret, biraz da acı ile pilotun yüzüne bakmağa başladı.

Nihayet pilotun eli «Hazır ol!» işaretini verdi.

Delikanlı, tayyarenin kanadına çıkarak, verilen işaret üzerine kendini boşluğa salıverdi.

Birkaç dakika, boşlukta, bir taş gibi sukut etti. Sonra, paraşüt açıldı. delikanlı, hafif bir süratle ve tatlı bir meyille aşağıya inmeğe başladı.

Delikanlı, yere doğru yaklaştıkça, gözleri yeryüzünü daha iyi seçmeğe başladılar. Genç tayyareci, büyük bir acı ile, şimendifer hattından çok uzak bir köyün üzerinde olduğunu farkettili.

Yere yaklaştıkça, evler, insanlıklar seçilmeğe başladı. Bir takım insanlar, kendisini göstererek bu tarafa koşuyorlardı.

Nihayet, delikanlının ayakları yere değdi. Etrafına baktığı zaman bir bahçenin içinde bulunduğunu farkettili. bir aalay insan kendisine doğru koşmakta idi.

Genç tayyareci ayağa kalktı. kendisini paraşütten kurtardı ve sorulacak suallere cevap vermeğe hazırlandı.

Köylüler gittikçe ona doğru yaklaşmış, etrafında bir halka teşkil etmişlerdi. Delikanlı köylüleri tetkik etmeğe koyuldu. Fakat gördüğü manzara onu ciddiye şaşırttı. Adeta gözlerine inanamıyordu. bütün bu insanlar ona hiç te yabancı gelmiyorlardı. işte, şu uzun boylu adam, komşusu İvan Kuzmiç değil mi, idi Ya şu koca burunlu şişko, Kolhoz reisini pek andırıyor muydu?

Tayyareci gözlerini uğuşturdu. acaba bütün bu gördükleri bir rüya mı idi?.. Fakat hayır, gördükleri şeyler hiç te rüyaya benzemiyordu. Çünkü gördükleri insanlar arasında sevgilisi Varya da vardı.

Genç kız da tayyareciyi tanıdı. Onu görür görmez uzun bir «ah!» çekti. ve delikanlının kolları arasına atıldı.

Delikanlı sevgilisini kolları arasında gördüğü zaman her şeyi anladı. Demek ki mekteb müdürü, onu - geç kalmaması için - köyünün üzerine kadar tayyare ile göndermiş, fakat aynı zamanda vazifesini yapmak imkânını da temin etmişti.

Demek o, paraşütle kendi köyüne atlamış oluyordu.

Delikanlı, tayyareci tulumunu çıkarınca, bütün köy hakı onu tanımakta gecikmedi. büyük bir alkış koptu. Köylüler, «Orra» diye bağırmağa başladılar. Sevgilisi, delikanlıyı yanaklarından öptü.

Herkes sevindi. ortalıkta bir bayram havası esti. Köylülerin bir kısmı:

— Vay anasını, diye söylendiler, za-

— Hangisi?

— Sen daha evvel bana söz ver, eniştenle görüşeceğine... Bu meseleyi örtbas ederseniz iyi olur.

— O, ayrı mesele.. sen asıl o ciheti söyle!

Suphide yeniden bir tereddüd başlandı. Tekrar sustu, düşündü, elindeki sigarasını tazeledi ve bu defa yakasını tozunu bırakıp düşük çoraplarını yukarıya kaldırdı, bantalınınun paçalarını düzeltti, sonra yanındaki iskemleyi çekerek ayağını dayadı. Bütün bu hazırlık esnasında da düşünmekten geri durmuyordu. Sonunda onun bu haline gülmeğten kendimi alamadım.

— Ehhh, dedim, epey hazırlandın... Dekoru da tamamladın... Haydi bakalım çık şimdi sahneye de monoloğunu, oku!

— Alayı bırak, dedi, bu defa söyleyeceğim biraz daha nazik.. hattâ çok nazik bir mesele!

— Yok canım!

— Hani nasıl söyleyeyim, işin içine Hukuk Mahkemesinden sonra Ceza Mahkemesi de karışabilir..

— Ne diyorsun?

— Evet..

— Sebeb?

— Sebeb.. işte o Despina..

— Despina mı?

— Evet.. enişten onunla ahablığı fazla ileriye götürmüş!

— Bunda şüphem yoktu ki..

— Şüphem yoktu amma, sonunda böyle tongaya basmasına ne dersin?

Hayretle doğruldum:

— Tongaya mı? Nasıl tonga?

PAPAS OSMAN

(Baştarafı 7 inci sayfa)

rarlarını dinlemedi. «Beş Mısır hazinesi mal, nice hasnâ cevariler, nice gulâm mehpâreler, kırk aded küheylân atlar» ile İstanbuldan hareket etti.

Rodosa geldikleri zaman, adahlar, altı tane Malta korsan çektirisinin o civarda dolaşmakta olduğunu, bu mevsimde Mısır gitmenin tehlikeli bulunduğunu, hiç olmazsa, gemiye bir miktar top ve tüfek ile cenkçi alınmasını söylediler.

Korsanların hücumu

Sümbül ağanın zenci inadı tutmuştu. Rodosluları dinlemedi. Fakat, adadan açıldıktan az sonra altı Malta korsan gemisi İbrahim çelebi kalyonuna saldırdılar. Sümbül ağa, İbrahim reis ve gemisinin tayfaları vuruşa vuruşa öldüler. Sümbül ağanın bütün serveti ile cariyeleleri, oğlanları, bu arada Zafire ile küçük Osman Maltalıların eline düştü. Bu hâdise Avrupada şu şekilde yayıldı: «Sultan İbrahimin büyük oğlu şehzade Osman bir saray entrikası ile veliahdlik hakkından mahrum edilerek Mısır'a gönderilir iken Maltalıların tarafından esir edildi!..»

Alın size ikinci bir Sultan Cem vak'ası!.. Malta şövalye tarikatının reisi Laskaris, küçük Osmana kendi şatosunda bir daire tahsis etti. Bu çocuk, Avrupayı tehdid eden Türklere karşı bir silâh olarak yetiştirilecekti! Zafire Maltaya muvasalatından üç ay sonra öldü. Onunla beraber esir edilen 17 cariyeleden beşi hristiyan oldular, dantelâ örmekteki fevkalâde maharetlerinden ötürü İspanya

kraliçesinin sarayına gönderildiler, diğer on ikisini Maltada esir bulunan Karabatak Mustafa Bey adında bir Türk gemicisi satın aldı. Mustafa Bey küçük Osmanı da satın almak istedi. Fakat Malta şövalyeleri onu herhangi bir fidyei necat ile elden çıkarmağı düşünmüyorlardı. Osman on iki yaşına kadar Maltada kaldı. On iki yaşında bir manastıra verildi. Kendisine bir Osmanlı şehzadesi ve Osmanlı tahtının meşru varisi olduğu öğretildi. Müslümanlığın iman şartlarını bilmiyordu. Fakat hristiyan olmamak hususunda da çok ısrar etti. Nihayet parla: bir merasimle vattiz edildi: Dominik dö Sen-Toma adını aldı, Domiken rahiblerinden oldu. Fakat garibdir. Bu sefer de kendisine yeni hristiyan adile hitab edilmedi. Bu genç Dominiken rahibine «Osmanlı Papazı» adı verildi.

Osmanlı papazı İspanyanın meşhur Salmanak üniversitesine gönderildi. Orada ilâhiyat tahsil etti. Sonra Romaya gitti, felsefe okudu. Siması o kadar güzeldi ki, her görenin üzerinde iyi bir tesir bırakıyordu. Hattâ ihtiyar Laskarisin ona âşık olduğu dahî söylenir.

Fakat Maltalıları, Osmanlı papazından umdukları istifadeyi göremediler. Onun İbrahimin oğlu olmadığı anlaşılıyordu. Girid cenginin son senelerinde idi, Türk ordusuna bir nifak sokmak için Giride gönderildi. Fakat Osmanlı papazının Türk serdarına yazdığı mektublara, Fazıl Ahmed Paşanın topları cevap verdi.

Osmanlı papazı 34 yaşında iken müteverrim olarak Maltada öldü.

Reşad Ekrem

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İçatınja günde 3 kaşe almabilir.

mane nişanlıları artık gökten yağmağa başladılar!

Delikanlı sevgilisini koluna takarak kendi evine yollandı.

Meseleyi bilmiyen ihtiyar annesi, oğlunu böyle büyük bir kalabalığın arasında görünce, hem sevindi, hem şaşırıldı.

Bu sırada kızın babası da çıkageldi..

hemen, bir iki saat sonra iki sevdalının nikâhları kıyıldı.. akşamleyin de ziyafet sofrası kuruldu..

Delikanlının annesi, kadehini, yeni evliler şerefine kaldırdı. Büyük bir alkış tufanı arasında ilk kadehler içildi. bu sırada güzel Varya ayağa kalkarak:

— Geç kalmaması için bana kocamı tayyare ile göndermek lütfünde bulunan lütfikâr mekteb müdürünün şerefine içilmesini teklif ediyorum, dedi.

«Orra» sadaları arasında müdürün şerefine de içildi. Onlar ermiş muradına..

Son Postanın edebî romanı: 56

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazarı: Halid Fahri Ozansoy

— Bilmiyor muydun?.. Nasıl belli kaç gündür İskelede inmedin!.. Yoksa senin de kulağına çalınırdu..

— Peki, hangi otelde imiş?

— İspanid'de..

— İşte buna hiç aklım ermedi. Bu adam deli mi? O rezaletten sonra hâlâ Adada dolaşıyor!

— Sana doğrusunu söyleyeyim mi, bu Fuad bey acayib bir adam... Kim bilir belki de Adadan ayrılmayı ablanla tekrar barışmak istemesinden...

— Bunu zanneder misin?..

Yutkundü, masanın üstündeki paketten bir sigara alıp yaktı, saçlarını efile arkaya doğru taradı, hiç sebep yokken omuzundan toz silker gibi yaptı. Ben onun bu haline bakıyordum ve bir şey söylemek istediği halde bir türlü biçimine getirip açamadığını anlıyordum. Nihayet dayanamadım:

— Senin dilinin altında bir bakla var, dedim, söyle bakalım nedir?.. Gene eniştenle aid mi?..

Derin bir nefes alarak yüzüme doğru eğildi:

— Hay Allah senden razı olsun, Tuğrul.. yoksa bir türlü sana bunu söyleyemeyecektim!

— O kadar mühim mi?

— Ehhh.. ne bileyim?.. Kanaate göre değişir. Yani senin anlayacağın, enişten dün beni yakaladı.

— Seni nereden tanıyor?

— Bilmem, onu sormadım. Herhalde seninle pek eski ve samimi arkadaşlığımızı biliyor. Maamafih ben onu şahsen tanıyordum, bana kendisini takdim edince öğrendim.

— Peki, ne dedi sana?

— Dedi ki.. şey.. «siz Tuğrulun çok eski, candan arkadaşısınız. Tabii onun ailesine karşı da hürmet ve muhabbetiniz vardır.» Cevaben, «şüphesiz, dedim, bir emriniz mi var?» O zaman seninle görüşmek istediğini, fakat o hâdiseden sonra buna cesaret edemediğini söyledi.

Hayretimden ağızım açık kalmıştı:

— Tuhaf şey! Benimle ne konuşacak? Dedim.

— Bilmem. Herhalde ablanın davaya teşebbüsü, babanla beraber avukata gidışı hoşuna gitmemiş olmalı!

— Peki, ne bekliyordu? Bütün o yaptıkları yanına mı kalacaktı?

— Ehhh.. kim bilir.. ne de olsa kaç senelik karısı!.. Çocukları da var. Bunları düşünmüş olmalı. Fakat benim en ziyade ihtimal verdiğim, başka cihet...

— Anlatacağım bu... Senin enişten bey kızı gebe bırakmış... Hem bu, sizin buraya taşındığınız zamandan başhyan bir macera... Kızın karnı şimdi göze çarpacak derecede büyüdü. Üstelik her akşam babasından suratına tokatları da yiyor.

— Kızı öldürecek desene! Hem karındaki çocuğu..

— Merak etme, herif öyle usulünce dayak atıyor ki... Önce kıza köşe minderine sıkıştırıyor, sonra hiç birimizi dinlemeden ya saçlarını yoluyor, ya dediğim gibi suratına basıyor şamarları..

— Bu da tuhaf! Bunca zamandır hırslını alamamış mı?

— Hayır, asıl sebep, kızın dava etmek istemesiydi?

— Demek eniştemi sahidten seviyor?

— İhtimal öyle.. orasını bilmem. Yalnız iyice bildiğim bir şey varsa, o da, üç dört günde bir, akşam üstleri o kocakarnının bakteriyoloğ beyefendiyi İskelede araması..

— Niçin arıyor?

— Sızdırmak için... Kaç kere gözlemlerimle gördüm, enişten onluk banknotları karının eline sayarken... Galiba çocuğu da düşürtmeğe çalışacaklar! Tabii, bütün masrafları da enişten yüklenerek..

Artık fazlasını dinlemek istemiyordum. Meseleyi bütün iğrençliği, dayağı, şantajla dinlemiştim. Yeni hiç bir muhakeme yürütmeden:

— Eniştem bugün İstanbula indi mi?

Dedim.

(Arkası var)

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKİR

Vurgunun ortakları

Ali bey, sırtında eski bir pazen en-tari, başında gecelik takkesi, gözlerin-de gözlük, elinde bir (Peyam Sabah) gazetesi ile beni karşılar karşılamaz, büyük bir sevinç alâmeti gösterdi. E-lindeki gazeteyi havada sallıyarak:

— Muvaffakiyet.. muvaffakiyet...

Diye söylendi. Ve sonra, koluma gi-reerek beni alt kattaki odaya sevketti.

Ablam, merdivenleri yıkar gibi bir süratle yukarıdan indi. Odaya girer girmez, âdeta beni tekdîr eder gibi sert bir sesle:

— Yazıklar olsun, size... Hiç bir iş becerememişsiniz. Aldığın para, sana mı yetecek, bize mi?..

Dedi.

Bu garib muamele karşısında o ka-dar şaşırıp ve afalladım ki, bütün i-rademi kaybettim. Derhal cebimdeki tabancayı çıkarıp, son kursununa ka-dar bu kadının göğsüne okmak iste-dim.

Hınzır karı.. beni, elinde kör bir âlet gibi kullanmak istiyor. Ne sefil bir ruh ve vicdana malik olduğunu, işte şimdi de açıkça gösteriyordu.

Eniştem, ondan çok insaflı idi. Be-nim cevab vermeme meydan bırakmadan araya girmişti.

— Hanım!.. Artık sen de çok oluyorsun.. Demindenberi söylüyorum ya-buldun da, bunuyorsun... Taş atıp ta kolun mu yoruldu, a canım... Bugün bu kadar olur.. yarın da daha büyük fırsatlarla, daha kârlı işler bulunur.

Diyordu.

Ablam, hiç bir kayıd ve şart tanı-mıyordu. Gazetenin yazdığı para ve kıymetli eşyanın yarısını istiyordu.

Bu korkunç kadını susturmak lâzım geldiğini hissetmiştim. Onun bu arsız-lık ve havasızlığına karşı, ben de ya-lanla mukabele ettim:

— Pek âlâ, abla.. ben, vermem de-miyorum ki... Biz, bu işi iki kişi olarak yaptık. Aldıklarımızı, taksim ettim. Benim hissem, ancak altı yüz lira ka-dar bir şey isabet etti. Bu paranın bir kısmını da, başka birine vermeğe mecburum. Bunu nazarı dikkate alın. Ona göre bana karşı da insaflı davranın.

Dedim.

Gene eniştemin araya girmesile; vur-aşağı, tut yukarı bir pazarlığa tutuş-tuk. Üç yüz elli lira paraya sulh ol-duk.

Parayı, derhal sayarak teslim ettim. Ve bir daha ablamın yüzünü görme-mek azim ve kararile oradan çıkarak doğruca teyzemin evine geldim.

Beni, kapıda Elisavi karşıladı. O bil-lür gibi tatlı sesi ile:

— Ah, Sarafim ağabey!.. Dün gece, sabaha kadar seni bekledim. Gelmedi-ğin için, bilsen ne kadar merak ettim. Diye bağırdı.

Sevgilimin bu sözleri, birdenbire i-çime bir şüphe verdi. Korka korka sor-dum:

— Beni arayan oldu mu, hiç?..

— Hayır...

Geniş bir nefes aldım.

— O kadar çok işim vardı ki, Elisa-vi.. sabaha kadar çalıştım. Birkaç saat istirahat ihtiyacım var.

Diye mırıldandım. Doğruca odama çıkarak, soyundum. Yatağıma uzan-dım.

★

Uyandığım zaman, vakit bir hayli geçmişti. Sabahleyin erkenden bir iş için Beyoğluna giden teyzem avdet et-mişti.

Oturduk. Dereden tepeden konuşı-yorduk. Söz, gene Elisavinin işe gitmesi meselesine intikal etti. Ben, tekrar şid-detle itiraz ettim:

— Hayır.. ne münasebet?.. Ben sağ-iken, onu çalıştırmam.

Dedim.

Teyzem, herhalde kızının vaziyetini garantiye koymak fikrinde olacak ki: — Teşekkür ederiz Sarafim. Lâkin, senin elim de yufka... Ne kazanıyorsun ki, ona ne verebileceksin?..

Dedi.

Tezemi tükütmekten, Elisaviyi de

Elisavinin gözüne girmek için cebimdeki elli lirayı çıkarırım

kendimden soğutmaktan çekindim. Yattığım odanın kırık düşme tahtala-rının arasına sakladığım paralardan bahsetmedim. Sadece:

— Ben yakında iyi bir işe giriyorum. Oradan, epeyce bir para alacağım. O para ile, paşalar gibi geçiniriz.

Dedim.

Bu sözlerim, teyzemi kâfi derecede tatmin etmedi. Başımı bir tarafa eğdi. Dudaklarını bükkerek:

— Evet.. âlâ... Fakat o iş, devamlı mı bakalım?..

Dedi.

Tezemedeki itimadsızlığı izale et-mek ve aynı zamanda, Elisavinin de gözüne girmek için cebimdeki elli li-rayı çıkardım. Masanın üstüne fırlat-tım.

— Evet.. iş, hem devamlı ve hem de paralı. Dün yeni patrondan alelhesab elli lira aldım. Bununla hem eve, hem

de Elisaviye lâzım olan şeyleri alabi-lirsin, teyze.

Diye, mırıldandım.

Bu hareket ve bilhassa iş hakkındaki sözlerimdeki ciddiyet, kâfi derecede tesir husule getirdi. Elisavinin yeşil gözleri, derin ve minnettarane bir bakışla gözlerime çevrildiği zaman bütün vücudum, tiril tiril titremişti.

★

Paraları sakladığım yerde bırakarak yalnız elmasları ve altın bilezikleri aldım. Tabiidir ki bunların hiç birini Eli-saviye taktıramazdım. Onun için bun-ları bir an evvel elimden çıkararak muhtemel olan bir tehlikenin şiddetini azaltacaktım.

Doğruca Proodomuzun dükkânına gittim. Kurnaz herif, beni görür gör-mez gülümsedi.

(Arkası var)

Eski günlerin tulûat düşmanı meşhur bir aktörü: Aleksan

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Aleksan kendi dilince lâhavle çekerek şarkıyı öğrenmeğe girişti. Hakikaten şar-ki da mana murad olundukta bir şey yok. Ne demek olduğunu biz değil, yazar bile bilmiyor.

Aleksan önüne gelene soruyor:

— Bu koko felek te ne demektir be?..

Bittabi kimse cevap veremiyor. Zira manası yok ki... Oyun gecesi Aleksanyan çok mükemmel makyajı, itinalı giyişi ile vahşiler reisi rolünü bihakkin canlan-dırdı. Sıra şarkıya gelince, suratını astı, kavga eder gibi yüzünden düşen bin par-ça. Mızıkasını okudu. Biter bitmez sürat-le sahneden ayrıldı. Zaten işi de pek kal-mamıştı. Kulise daldı:

— Çağırın bana Kâmil Beyi!..

Ateş püskürüyordu. Palas pandıras Kâ-mil Beyi getirdiler. Daha direktörü u-zaktan görür görmez haykırdı:

— Yırt benim kunturatımı?..

Kâmil Bey şaşırmıştı:

— Ne var, ne oldu?

Diye sordu.

Aleksan müthiş bir rol oynuyormuş gibi barbar bağıryordu:

— Ne kepazeliktir bu?.. Bir mektebli çocuk çıkagelse de be herif sahnede bangır bangır bağıryorsun, şu söyledi-ğin koko felek te ne demektir, anlat ba-na! dese ne cevap veririm?..

Aramadığım lûgat, sormadığım insan kalmamıştır. Kimse manasını bilmiyor, sen bunları Armanağa söylet, kırk yıllık Aleksanın ağzından böyle manasız şey-ler çıkmaz.

Aleksanyanı güç halle teskin ettik. İşte o manasız bir kelime kullanmağı san'a-tına yediremeyecek derecede titiz bir ak-tördü.

Manakyanla beraber sahnemize bü-yük hizmetleri dokunmuştu. Beraber de temsiller vererek sanatını çok yakından tetkik etmek fırsatını bulduğum bu san'atkâra hatıralarım arasında yer ver-mek bana düşen bir vazifedir. O kulak-

tan dolma, geçici bir heves kurbanı, ya-hud tesadüfün halkettiği bir aktör değil, san'atkâr doğmuş, ruhan san'atkâr, has-sas bir adamdı, ömrünün san'ata vermiş, yalnız san'at endişesile çalışmıştır.

Ona bir de rahmetli komik Fahrinin bir azınlığı vardır

Gene Aleksanla beraberiz, Manakyan repertuarından «Paris Mis sokağı cina-yeti» ni oynuyoruz. Cinal piyes 7 perde..

Süflörümüz gözlemlü Muammer.. işi kıkmış gelmedi. O sırada da rahmetli Fahri taşradan dönmüş, İstanbula gel-miş, bizi görmek için tiyatroya uğramış. Hiç unutmam, hattâ ayağında beyaz pan-talon, üzerinde lâciverd bir ceket bulu-nyordu. Kâmil Bey onu görür görmez kolundan tutmuş, süflör deliğine soku-vermişti.

Fahri Allah rahmet eylesin, çok alay-cı bir çocuktur. Bize sordu:

— Piyasle aranız nasıl?..

— Fena değil!

Cevabını verdik, alaya aldı. Sufle e-derken bize takılıyor, lâf atıyor, başka şeyler söylüyor, şaşırıyordu.

Sıra Aleksanyana gelmişti. Fahri ile Aleksanyan henüz tanışmıyorlar. Alek-san sahneye çıkıyor, konuşuyor. Şu cüm-leyi söyleyecek:

— Mutlak ben Kont Reymondan intikam almak isterim!

Fahri bu cümleyi aynen Aleksanyanın şivesini taklid ederek ve cümlelerin icab ettirdiği tonla söylüyor:

— Mutlak ben Kont Reymondan intikam almak isterim!

Fakat bittabi işin içinde biraz da Er-meni şivesine kaçan bir alay ve rolü ka-rikatürize etmek var.

Aleksan fena halde kızdı:

— Bu herif te kimdir? Deliğin içinden benimle eğleniyor. Bana jest, ton veriyor!

Diye bağırarak içeri girdi.

(Arkası var)

Yazan: Nuret Safa Coşkun

Baron de Tott'un hatıraları

Tercüme eden: CÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Padişahın zulümleri

Vezirin defterdarı ile Ermeni müteahhid en müthiş işken-celere tâbi tutuldular. Fakat zalimane tazyiklere rağmen hakikatin meydana çıkarılması imkânı hasıl olmadı

Tercüme eden: Cüseyin Cahid Yalçın

Namus ve iffet kelimelerinin hemen he-men meçul olduğu bir memlekette bir ölünün emvalini benimsemek yolundaki tabii bir temayül de bu sebeblere ilâve edilebilir.

Çoktanberi padişahın bir hemşiresile evli bulunan Ragıp Paşanın iş adamları-na karşı hazinenin gösterdiği hareket gözönünde tutulursa miras meselesinde Türk hükümetinin takib ettiği usule dair iyi bir fikir edinilebilir.

Ruhunun faaliyetini, karakterinin şid-deti ve müfekkiresinin inceliği ile meş-hur olan bu vezir sadrazam makamında iken öldü. Öyle bir ikbal devrinde idi ki işlerine bakan adamlar için hiçbir korku olamayacağı zannediliyordu. Fakat ser-vetleri o adamları me's'ui mevkie soku-yordu. Sultan Mustafanın mübalâğalı hesapları onları mücrim gösterebiliirdi. Padişah namına her taraf mühürlendi. Mirası tetkik meselesini padişah deruhte etti.

Müteveffa sadrazamın defterdarlığı vazifesiyle mükellef bir Türk mallar mü-hürlerken tevkif olunduğu gibi daimi surette bu vezirin bankerliğini yapmış bir Ermeni de tevkif edildi. Sarayın ha-pişanesinde prangaya vurulan bu iki zavallı her an ölüm korkusu içinde idiler. Muhafızlar onlara böyle bir korku vererek eğleniyorlardı. Yiyeceklerini ağır lıklarınca altın pahasına tedarik edebili-yorlardı. En'ufacak kolaylıklar, en ehem-miyetsiz iyi muameleler onlara gayet a-ğır bir paha ile satılıyordu.

Nihayet, hesaplarını verdiler. Padişahın bizzat yapmak zahmetini ihtiyar et-tiği tetkikler kendilerinin masumiyetini isbat etmekten başka bir şeye yaramadı. Fakat bu tetkik neticesinde tatmin edile-miyen hırs ve tamah gizli ve hayalî bir vedianın mevcudiyetini meydana çıkar-mak için işkenceye müracaat etti.

Bu müthiş zulüm ve tazyiklere bostan-cıbaşı memur edildi. En müfteriyane is-nadlara bile kulak verildi. Bunların elle-riye gizlice gayet mühim paralar geçmiş olduğu zannolunuyordu. En zalimane iş-kenceler hakikatin meydana çıkarılması hususunda hiçbir fayda istihlal edilme-den tatbik olundu. Fakat padişahın ha-sisliği fayda görmekten hâli gelmedi. Çünkü Ermeninin babasının ticareti ile kazanmış olduğu servetin büyük kısmını padişah aldı. Vezirin defterdarı da aynı akıbete uğradı. En zalimane işkencelere maruz kaldıktan sonra, hayatını bütün serveti pahasına satın almak mecburiye-tinde kaldı.

İşte müstebidin hiç şüphesiz kanunen icra ettiği adalet budur. Çünkü hiçbir kanun bu tecavüz ve zulmü menetmez. Bunlara maruz kalmak itiyadı da şikâ-yete bile meydan vermez.

Şimdi, efkârı umumiyeye tarafından hür-metle kabul edilmiş, bu işle meşgul hâ-kimler tarafından şerh ve tefsir olunmuş, mektub bir kanunnameye göre Türk mahkemelerinde adaletin nasıl tevzi ve tatbik olduğuna bakalım.

Bizim kanun şekillerimizin mahzur-larından ve çokluğundan bihakkin mü-teessir olan sizler ki, şüphesiz tamamen öyle düşünmediğiniz halde, Türklerdeki adaletin bizdekine müreccâh olduğunu söyleyiniz; size arzedeceğim levhayı dik-katle tamik ediniz. Eğer kendinizde eh-liyet ve kabiliyet görüyorsanız bizdeki o zarar veren fazlalığa bir çare gösteriniz ve bizim ifratımızı tashih ediniz. Fakat bu işi methetmeyiniz.

Padişah aynı zamanda hilâfete de va-ristir ve askerî hükümetin şefidir. İstib-dadı Kur'an üzerine müessesdir. Bu kiti-bin tefsiri münhasıran ülema heyetine aiddir. Her şeyde şeraite tâbi olmak, her şeyde hükümdara itaat etmek lâzımdır. Bu iki nüfuz ve kudretin membaları bir-birinin aynidir. Hukukları müsavi olan fa-kat menfaatleri ayrı bulunan iki nüfuz ve kudret arasında tevellüd edecek mü-nakaşa ve müsademe şimdiden tahmin olunabilir. Kendi kendine zarar vermek kudretinin bunları çok kere birleştirdi-

ğini ve onları karşılıklı bir hüsnü mua-mele ve itilâfa mecbur bıraktığını da tah-min etmek kabildir.

Filhakika, ülema kanunu kendi keyif-leri gibi dile getirebilirlerse ve halkı pa-dişah aleyhinde ayaklandırabilirlerse de hükümdar da bir kelime ile müftüyü azil ve nefyedebilir. Hattâ gerek onu gerek ilmiyeye mensub sair kimseleri mahiv bile edebilir. Kanun ve müstebid birbirlerinden müsavi surette korkmağa ve birbirlerini saymağa mecburdurlar. Fakat müstebid, eğer bir abdal değilse, teraziye bizzarure kendi tarafına meylet-tirir. Bütün hazineler, bütün memuri-yetler, bütün tebaasının hayatı onun e-lindedir. Kendisine itaat temin etmeK için müthiş vasıtalara maliktir.

Şimdi gerek padişahın gerek hâkimle-rin nüfuz ve iktidarlarını nasıl kullan-dıklarını tetkik edelim:

Padişahın nüfuz ve iktidarı ne kadar geniş olursa padişahı temsil eden me-murların nüfuz ve iktidarına bir had çek-mek te o kadar zor olur. Paşalar, Osmanlı İmparatorluğunun bütün sahasında validirler ve paşalıklarını mültezimdirler. (Arkası var)

Yumurta ihraç nizamnamesinde yeniden bazı tadilat yapılacak

(Baştarafı 4 üncü sayfada)

bulluğuna mukabil, dış piyasalarda yu-murta fiyatlarının gittikçe düşmesi üze-rine yeni yılın yumurta ihracatını tehlikeli görenek endişeye düşmüşler ve alâkadar makamlar nezdinde bazı temennilerde bulunmuşlardır.

Yumurta ihracat tacirlerinin bu te-mennileri hakkında görüşülmek üzere evvelki gün ihracatı kontrol dairesin-de İktisad Vekâleti iç ticareti umum müdürü Mümtaz Rek'in riyasetinde, müstahsilden yumurta alan komisyon-cularla ihracatçıların ve dün de yal-nız yumurta ihracatçılarının iştirak et-tikleri iki toplantı yapılmıştır. Top-lantılarda Türkofis namına müşavir Necmeddin Meta ve ihracatı kontrol dairesi şefi Hakkı Nezihî Sanus da ha-zır bulunmuşlardır.

Toplantılarda yumurta ihraç nizam-namesinin tatbikinden sonra yumur-talarımızın dış piyasalarda kıymete-rinin arttığı ve yerli yabancı tacirler arasında ihtilâfa mahal bırakmayarak arbitraja mâni olduğu görülmüş ve bu na dair vesikalar okunmuştur.

Yumurta ihracatçıları, yumurta pi-yasalarının düşmüş olması dolayısıyla çıkması muhtemel olan müşkül vazî-yeti önlemek için nizamnamede bazı tadiller yapılması teklifinde bulun-muşlardır. İhracatçıları bu teklifler a-rasında bilhassa yumurta ihrac nizam-namesine göre yumurtaların sikket ve temizliklerine göre sınıflara ayrılma-sına itiraz ederek naturel yumurta, yani çatlak, bozuk ve kırık olmayan yumurtaların doğrudan doğruya ihra-cına müsaade edilmesini ve sanayî mahsus yumurtaların kirli tolerans nis-betinin artırılmasını istemişlerdir.

Evvelki gün beş saat ve dün de üç saat süren toplantılarda uzun müzake-relerden sonra tacirlerin temennileri kabul edilerek natürel adı altında bir yumurta sınıfı ihdasına ve bunun için nizamnameye kayıtlar ilâvesine karar verilmiştir. Ayrıca yumurtaların kirli tolerans nisbetleri hakkında da yeni nümuneler hazırlanması tekkârür et-miş ve toplantılara nihayet verilmiş-tir. Bu yılın yumurta tiplerinden de nümuneler hazırlanarak Vekâlete gön-derilecektir.

İç ticaret Umum Müdürü Mümtaz Rek, bu akşam Ankaraya dönecek ve tesbit edilen mukarreratı İktisad Ve-kâletine arzedecektir. Yumurta ni-zamnamesindeki tadilatın önümüzdeki hafta içinde yapılması muhtemeldir.

«Son Posta» nun deniz romanı: 96

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Tabancaların tehdidi altında

— Böyle konuşmayınız rica ederim. Diyor ve yerli askere eile işaret ederek onu uzaklaştırıyordu.

Halk bizi iskeleye kadar takib etmişti. Burada küçük bir kürekli sandala atılarak gemimize doğrulduk. Müdür tekrar soruyordu.

— Beni alıp götürmeyeceksiniz değil mi?

Kendisini bu yolda tekrar temin ettim. Nihayet kayıplarımıza rampa ederek ona atladık. Müdür gemimize kendi arzusundan ziyade yerlilerin izhar ettikleri vaz'ı harekete binaen gelmiş bulunuyordu. Kircheiss lākayıd bir tavırla:

— İşte gemi jurnalımız! Diye zaptettiğimiz gemilerin birinden aldığımız defteri uzatıyordu. Müdür, sureta defteri muayene eder gibi sayfaları çeviriyordu. Nihayet defterin bir yerine gelince durakladı. Burası bizim kronometrik kayıtlara mahsus olan sayfa idi ve sayfanın en üst kısmında kalın harflerle şu kelimeler vardı:

KÄISERLICHE MARİNE!

— Bu ne?

Diye kekelemişti. Kircheiss:

— Norveççe bir şey amma.. anlamıyorum onu!

Diye acı acı sınıyordu. Sayfaları çevirmeğe devam eden müdür:

GAND UND STAND!

Cümlesini görmüştü.

— Ne dil bu?

Diye de soruyordu. Bu defa onun tavırında bir istihza manası okunuyordu. Kircheiss:

— Oo, diyordu, şüphesiz ki o da Norveççidir.

Defteri bırakan müdürün eli bir birandayı kaldırmağa teşebbüs etmişti. Fakat onun bir kenarını şöyle kaldırırım demesile süratle indirmesi bir olmuştü. Zira o, tüfeklerimizi görmüştü. Bir ikinci birandanın kenarını kaldırmak istediği zaman da muntazaman istif edilmiş ve icabında raftan elma almakta daha kolay olan bombalarımızı görmüştü. Adamcağzın benzi kül gibi olduğu halde:

— Bunları rica ederim, diyordu, örtülü bulundurun!

Ben:

— E.. muayenenizin sonucu hakkındaki intibamız bayım?

Diye sordum. Adamcağz, simasında belirttiği asidli bir tebessümle:

— Çok mükemmel, çok mükemmel! Diyordu.

— O halde, dedim, şurada toplanan adamlarınıza edindiğiniz bu intibai beyan etmek istemez misiniz?

Müdür o vakit iskeleye üzerinde kaynaşan yerlere dönerek:

— Bu efendiler, diyordu, söyledikleri veçhile, Norveçli sportmenlerdir. Ellerindeki evrak mükemmel ve muntazamdır.

Bunun üzerine:

— Ve şimdi tasdiknamenin verilmesini tekrar rica edebilir miyiz?

Aitu'daki müdürün yazdığı gibi o da bizim bir bahis üzerine denize açılmış ve bu aralık müdürü bulunduğu adaya da uğramış bulunduğumuzu tasdik ediyordu.

— Beni de birlikte götürmeği tasarlamıyorsunuz ya?

Diye tekrar soruyordu.

— Hayır, dedim, asla! Yalnız biraz meyva ve tütün alıp getirinceye kadar refakatimizde bulunmanızı arzu ediyorduk.

Kircheiss, meyva ve tütün almak üzere bir dükkana gittiği zaman ben de, müdürle iskeleye üzerinde öteden beri konuşuyordum. Adayı zaptedip bir gemi gelinceye kadar beklemek ve ondan sonra bu gemiyi de zaptedip engine açılmak daha iyi olmaz mı idi? Bu meseleyi o esnada kendi kendime müzakere ediyor ve neticede kimseye dokunmadan buradan kalkıp gitmenin daha iyi olacağı kanaatine varıyordum. Bu dramın son sahnesi, müdürle be-

nim —Zahiren— çok samimi olarak ellerimizi sıkıp vedalaştığımız zaman oynanmış bulunuyordu. O bizden, hattâ evinde yemek yediğim halde, şüphe lenmiş bulunmakla beraber terbiyeli bir adam olduğunu isbat etmişti. Onu yerliler müvacehesinde tahkir ve tezlil edecek bir mecburiyetle karşılaşmamış bulunduğuma memnun oluyordum. Aksi takdirde bir İngiliz için, bu, çok ağır ve korkunç bir âkibet teşkil etmiş olurdu.

Demir alıp yelkenleri fora ettiğimiz zaman sahilde yürüyen yerlilerden bir alkış sağmağı ortalığı çınlatmıştı. Bu alkış, bizi Alman telâkki ederek fena fena nazarlar atfetmiş olmalarının kefareti gibi idi!

Fakat surasını da itiraf eylemekliğin gerekir ki bu seferimiz esnasında bu Aitutaki adasında büyük bir hata irtikâb etmiş bulunuyordum. Halbuki biz bu adayı zaptedecektik. Üç gün sonra oraya bir İskona muvasalat etmişti. Pek âlâ bu gemiyi elde eder, geri dönüp arkadaşlarımızı alır ve tekrar baskınlarımızı devam edebilirdik.

Halbuki bu böyle olacak ve yapılacak yerde, adamın İngiliz müdürü gelen İskona zabıtlarına bizim ziyaretimizi anlatmış, gemi de ertesi gün alevlecele denize açılmıştı. Biraz sonra rastladığı bir vapuru önliyerek keyfiyeti vapur süvarisine bildirmiş, vapur da derhal telsizle bütün Cenub denizlerine, bu sularda Almanların mevcu-

diyetini ilân etmişti ve binaenaleyh bizim için de vaziyet kötüleşmişti.

XXVII

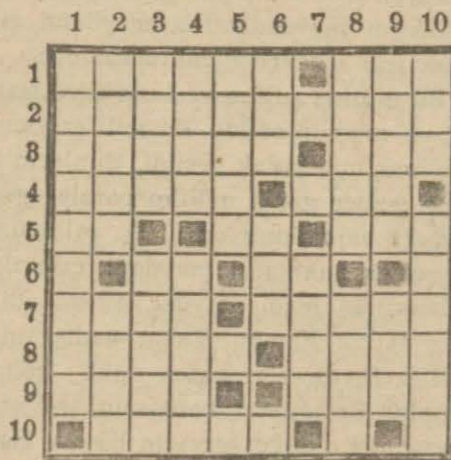
KÜKÜRDÜLÜ BİR DENİZ YOLİLE FİSİ ADALARINA

Kuk takım adalarının bir başka cezaresi olan Rarotonga'da bir korku geçirdi. Bu adaya yaklaşırken vakit gece idi, birdenbire tam karşımızda ve sahilin gölgeleri altında kocaman bir vapur görmüştük. Bunun hiç bir işi yoktu. Bu bir muavin kruvazör olmalı idi. Dümene şiddetle sarılarak ve yelkenlerimizin her bir dikisinden istifade ederek dönmüştük. Tuttuğumuz rotaya göre rüzgâr arkamızdan esiyor ve binaenaleyh rüzgârın bizi sevkedebildiği kadar süratle bu tehlikeli adadan uzaklaşıyorduk. Heran, muavin kruvazörün tarassud postaları tarafından görülmüş bulunacağımızı ve derhal, mezarın kalkmış bir ölünün uzanan parmakları gibi projektör huzmelerinin gecenin karanlığını delerek ardımızdan uzanacağını bekliyorduk.

— Talih bizimle beraber! Diye Leudemann'ın fışıldadım. Çünkü tehlikeden kâfi derecede uzaklaşmış bulunduğumuz kanaatini hasil etmiştim.

Aylarca sonra, gemi süvarilerinden mürekkebe bir toplantıda başımızdan geçen hâdiseler hakkında konuşurken onlardan biri bana bir muavin kruvazörü olabileceğini zannettiğimiz heyulânın kazazede ve metruk bir gemiden başka bir şey olmadığını söylemişti. (Arkası var)

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Artisti ragbette olan san'at - yük - selmek.
- 2 — Mukim.
- 3 — Boşuna - Üye.
- 4 — Bir kadın ismi - Berl.
- 5 — Nefi lâhikası - Rabit edatı - Cefa.
- 6 — Mazil şühudinin müfred üçüncü şahıs lâhikasıla birlikte miyav miyav der - Plşmemiş.
- 7 — Bunu değil - Ekleme.
- 8 — Kâfi - Mamur olmayanı mamur yapmak.
- 9 — Canın sıkılsın - Okuyuc.
- 10 — Bir nevi şekerleme.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Kurtuluşta bir mahalle.
- 2 — Bir şeyin yerine diğerini koymak - Bu dahil.
- 3 — «Ra» sı olsaydı sarhoş atardı - Kesilmiş tri ağaç.
- 4 — Emniyetil - Ezeldenberi.
- 5 — Güzellik timsali.
- 6 — Sonunda bir «H» olsaydı bunama - Derunl.
- 7 — Düşmenin geçtiği delik.
- 8 — Tedvir - Emeller.
- 9 — Lezzetli - Çok olmayan.
- 10 — Valide - İyi bir şey yapana söylenen keime.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıda: (Asador), Samatya da: (Erollos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyüde. (Arif Beşir), Fenerde: (Emilyad), Şehremininde: (Nazım), Şeh-zadebaşında: (Hamdi), Karagörmükte: (Suad), Küçükpazarıda: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Galata da: (İsmet), Taksimde: (Nizamuddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenışehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğazlı, Kadıköy ve Adalaradakilere:
Üsküdarıda: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Sihat, Rifat), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmektedir:

Hâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

TURAN Tiyatrosu
Bu akşam
Ertuğrul Sadi Tek ve arkadaşları
DONANMA GECESİ
Vodvil 3 P,
dans, solo, düet

Fransız gazetelerinin bir Alman Generaline attıkları ifşaat

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nin Polonya işinde bize müzaheret etmelerine güvenebildiğimiz takdirde Teğen muntakasını geri verdirmeyi şimdi den vâdetmiş bulunuyoruz. Lehistan Çeko-Slovakyanın Eylül ayında yaptığı şekilde baş eğmelidir. Zira bütün resmi taahhüdlere rağmen hiç bir devlet kendisini Lehistan için tehlikeye atmak istemeyecektir. Bu münasebetle de harb çıkarması çok galib bir ihtimaldir. Çünkü bu takdirde Lehistan üç cephe üzerinde, Almanya, Çeko-Slovakya, ve iğtişah halinde bulunan Ukranyaya karşı uğraşmak mecburiyetinde kalacaktır. Şu halde Lehistan, Polonya, Beyaz Rusya ve Ukranya şeklinde federatif üç devletten müteşekkül bir halite haline gelecek demektir. Maamafih Ukranyanın derhal müstakil bir devlet haline gelmesi de mümkündür. Lehistan bize Yukarı Silezya ile Koridoru geri vermedir, kendisine Poznan bırakacaktır.

Böyle bir istihaleden sonra Lehistan Alman aleyhdarı bir devlet sifatiyle bütün kıymetini kaybetmiş olacaktır. O zaman Almanyanın müstakbel inkişafını Rusya tarafından mı, yoksa Fransa tarafından mı araması meselesi kendi takdirine kalacaktır.

Müstakil veya muhtar bir Lehistan Ukranyanın teşkilî Rusyada bir ihtilâl kazandırmaya yarayacaktır.

Lehistan Ukranyası ve Rusya Ukranyası bir gün en aşağı 40 milyonluk bir devlet halinde gelecektir. Führer bu devleti bir Alman kolonisi halinde değil, fakat Almanyanın derhal istifade edileceği iktisadî ve siyasî faydaları haiz, bir Alman müttefiki halinde ihdas etmiye karar vermiştir.

Fakat Almanyanın hakikî maksadı Kafkasyaya ve Kafkasyanın ihtiva ettiği servetlere doğru Ukranyayı bir istinad noktası, bir üs olarak kullanmaktır. Baylar, şu noktayı kafanıza yerleştiriniz: Almanyanın istediği şey, Lehistandan ve Çeko-Slovakya'dan sonra, her milletin kendi mukadderatına hâkim olması düsturunu kullanarak Sovyetler birliğini parçalamaktır. O zaman, bu şekilde kurulmuş olan bütün milletler Berlinin idare ettiği bir milletler cemiyeti halinde birleşeceklerdir.

Bu plân neden muvaffak olmasın? Fransa ile İngilterenin mümanaati karşısında kalır, diye mi?

Almanya tasavvurlarında şüphe yok ki, İtalyanın müzaheretine güvenmektedir. İtalyanın sarf şarka mahsus kombi nezonlardan harîf kalacağını bilmesine rağmen bu müzaheretine mukabil ne bek-

Deniz İşleri:

Haliç ve Şirketihayriye tarifeleri tetkik edildi

Haliç ve Şirketihayriye vapur tarifelerini tesbit etmek üzere teşekkül eden liman tarife komisyonu, dün öğleden evvel Deniz Ticareti Müdürlüğünde toplanmıştır.

Deniz Ticareti Müdür vekili Refiğin riyasetinde yapılan bu toplantıda, belidiyemamına iktisad müdürü Asım Süreyya ve Ticaret Odası namına Suad Karaosman ve Sabri Tüter hazır bulunmuşlardır.

Komisyon Haliç ve Şirketihayriye idarelerinin hâlen tatbik etmekte oldukları tarifeleri tetkik etmiş ve bunlarda zam veya tenzilât yapmağa lüzum görmiyerek aynen ipkasına karar vermiştir.

Tarife komisyonu önümüzdeki hafta içinde tekrar bir toplantı yaparak motör ve kayak tarifelerini tetkik edecektir.

Mangaldan sıçrayan kıvılcımdan yangın çıktı

Dün saat 14.30 da Otakçılarda Yenimahallede Cami sokağında 12 numaralı evde oturan tellâl Asafın evinden yangın çıkmış, halkın yardımıyla ateşin büyümesinin önüne geçilmiş ve yetişen itfaiye yangını söndürmüştür. Yangının Asafın oğlu 9 yaşında Kudretin yeme ısıttığı mangaldan sıçrayan kıvılcımlardan çıktığı anlaşılmıştır.

liyor? Şimali Afrikada ve Akdenizde de ha geniş bir yayılmaya intizaren hareket noktası şeklinde Tunusu bekliyor. İtalya şüphe yok ki, bütün Alman ordusu Fransız hududunda toplanmadan, Tunusa müdahale edemez. Bu mesele şimdiden hemen mümkün değildir, fakat Lehistanın kuvvetini kaybetmesinden sonra kat'iyetle mümkün olacaktır. Ne Almanya, ne de İtalya Fransaya karşı harbetmeyi değil, fakat Fransayı her milletin kendî mukadderatına hâkim olması düsturuna tebaan Tunustan vazgeçmeye icbar edecek bir askerî şantaj yapmayı düşünüyorlar. Bu şantaj hangi vasıtalarla yapılacaktır?

Alman - İtalyan hava kuvvetlerinin Fransız - İngiliz hava kuvvetlerine faikiyeti, sonra gene Alman - İtalyan ordularının, bir defa Lehistan ortadan çıkınca Fransız ordusuna karşı ezici hakimiyeti.

Mussolini Führerden ağılebi ihtimal Tunus meselesinin 1939 baharından evvel halledilmesini istiyecektir. Roma - Berlin mihverinin hava bakımından mutlak hakimiyetten istifade kasdile, fakat Führer Mussoliniden Fransaya karşı harekete geçilmesinden önce Lehistan meselesinin halledilmesini talep edecektir. Ve Mussolini Avusturya, Çeko-Slovakya, hattâ son müsterek hudud meselelerinde olduğu gibi ricat etmek mecburiyetinde kalacaktır. Zira bütün Alman ordusu ve hava kuvveti Fransız hududunda toplanmadan evvel Tunus meselesinde ileri gidilemez.

Şu halde Lehistan meselesi 1939 yılının ilkbahar ruznamesine dahilse, Macaristan ve Romanya meseleleri ağılebi ihtimal daha evvel halledilecek ve Tunus işi 1939 sonbaharına kalacak demektir.

Eğer İtalya müddeiyatında Tunusla itifa ederse istediğini yaptırabileceği hemen hemen muhakkaktır.

Fransa ile İngilterenin seferberlik yapacaklarından şüphe etmiyorum. Fakat seferberlikten sonra İngiltere sulhu kurtarmak için Fransaya biraz fedakârlık yapmasını tavsiye edecektir.

Fransız muharriri Alman ordusunun mühim bir rüknüne attığı bu sözlerden sonra

— Almanyanın İtalyaya şimdilik gevşek bir müzaheret göstermekte olduğunu, fakat bu gevşekliğin hem nîbi, hem de muvakkat bulunduğunu, iki devletnin müşterek hareket zamanında mutabık kalırlı kalmaz ortadan silineceğini, maamafih ilk teşebbüsün evvelâ hangi cepheye yapılacağını ağılebi ihtimal Hitlerin kendisinin de bilmediğini kaydediyor.

Müteferrik:

Gümrük memurları kursu iyî netice verdi

Üç ay evvel gümrük memurları için gümrük başmüdürlüğünde açılan kursu bitmiştir. Kursu iştirak eden 23 memurun imtihanları dün öğleden evvel yapılmış ve bütün memurlar muvaffak olmuşlardır. Gümrük memurları için önümüzdeki ay başında yeni bir kursu açılacaktır.

Konservatuvarın ilk konseri

Konservatuvar konser heyeti önümüzdeki Sab akşamı Fransız tiyatrosunda altmış kişilik ilk konserini verecektir.

Ayın 28 inde Şan mualimi Remis vereceği konserin de hazırlıklarına başlanmıştır.

Pollste:

Bir otobüs kontrolünü döven 64 kişi yakalandı

Taksim - Büyükdere hattına işleyen Niyazinin otobüslerinde kontrollük eden Hüsameddini, Tarabyada Koço, Niyazin ve Mihal adlı üç kişi dövülmüşlerdir. Suçlular yakalanmıştır.

Kumar oynayan dört kişi yakalandı

Tepebaşında Meşrutiyet caddesinde Panayotun işlettiği Kanunuesaf kuranesinde kumar oynayan 4 kişi, polisten 2 inci şube 3 üncü kısım memurları tarafından yakalanmışlardır.

Suç delilleri ve bir miktar para mahkûm sadere edilmiş ve suçlular hakkındaki tahkikata başlanmıştır.

Meşhur Alman Güzellik mütehasısı Profesör Doktor E. WINTER

TARAFINDAN
Formülü yapılan

VENÜS KREMI

terkib, tesir ve cild güzelliği bakımından dünyada mevcut kremlerin muhakkak ki en iyisidir. Mübalâgâli reklamlara hacet yoktur. Bir tecrübe ve mukayese kâfidir. Deposu: NURETTİN EVLİYAZADE MÜESSESİ İSTANBUL.

Aile saadeti tasarrufla kaimdir.

Müsait şartlarla banka-ya yatacağınız paralar istikbalinizi koruyacaktır.

Faizleri

Bu Kıt

her ayın birinde ödeyen

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

KUPONLU
VADELİ
MEVDUAT

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

11 - Şubat - 1939 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

Aktif		Lira		Pasif	
Kasa					
Altın: Safi kilogram	17.159.993	24.136.902,95			
BANKNOT		12.548.442,—			
UFAKLİK		1.291.112,12			
Dahildeki Muhabirler:					
Türk lirası	653.828,—	653.828,—			
Hariçteki Muhabirler:					
Altın: Safi kilogram	9.054.614	12.736.038,33			
Altına tahvil kabli serbest dövizler		38.064,02			
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri	11.391.909,30	24.166.011,85			
Hazine Tahvilleri:					
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—				
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiğe hazine tarafından vâki tediyat	16.285.632,—	142.463,931			
Senedat Cüzdanı:					
TİCARİ SENEDAT	84.683.493,73	84.683.493,73			
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:					
(Deruhde edilen evrakı nak- A — (diyenin karşılığı) Esham ve (Tahvilât itibarı kıymetle)	40.863.908,39				
B — Serbest esham ve tahvilât	7.913.081,11	48.776.989,50			
Avanslar:					
Altın ve Döviz üzerine	232.972,09	8.130.849,84			
Tahvilât üzerine	7.897.877,75	4.500.000,—			
Hissedarlar:					
Muhtelif:		11.174.582,34			
Yekûn		362.525.143,13			
			Yekûn		362.525.143,13

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Malın Cın.	Mikdarı	Muhammen B. Lira Kr.	Muvakkat Te. Lira Kr.	Eksiltme şekli	Saati
Süpürge	3000 aded	341 25	25 59	Pazarlık	15.30
Üzüm Kes. Biç	10 "	350 —	26 —		16.—
Cibali F. ahçılığı işi					16.30

I — Cibali fabrikası memur ve amele lokantası ahçılığı bir sene müddetle eksiltmeye konmuş ve mevcut nümüneler mucibince yukarıda yazılı iki kalem malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Eksiltme 7/3/939 tarihine rastlayan Salı günü yukarıda hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler, yemek fiat listeleri hergün sözü geçen şubeden alınacağı gibi nümüneler de görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme ve ahçılık işine iştirak edecekler 300 liralık depozitolarla yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «990»

Gebze Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

Gebzenin Aşağı Hereke K. de üçüncü a - partında oturan Süleyman kız Şükriye tarafından kocası Hereke K. de mensucat fabrikasında dokuma dairesinde amelelik yapmakta iken hâlen ikametgâhi meçhul bulunan Abdürreşid oğlu Reşid aleyhine a - çılan boşanma davasının taraflarının muhakemesi sırasında: Müddetaleyh Reşid hakkında evvelce ilânen yaptırılan davetiyeye rağmen mahkemeye gelmemiş ve bir vekil de göndermemiş olduğundan hakkında g - yap kararı verilerek muhakemesi 13/3/939 Pazartesi günü saat 10 na talik kılınmış ol - duğundan yevmi mezkûrda mahkemeye gel - mediği veya bir vekili kanuni göndermediği takdirde bir daha mahkemeye kabul edil - meyerek muhakemesine gıyaben bakılacağı ilânen tebliğ olunur. (998)

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasısı: Pazardan maada
hergün (3 - 6) Divanyolu numara 104, ev te -
lefonu 22398 - 21044Emekli, Dul ve Yetim maaşları
iskontosu hakkında

Emlâk ve Eytam Bankası İstanbul Şubesinden:

Bankamıza maaşlarını iskonto ettiren emekli, dul ve yetimlerin vize mü -
meleleri bundan sonra Bankamızca yaptırılacağından bu iş için maaş sahible -
rinin Malmüdürlüklerine gitmelerine hacet kalmamıştır. Ancak, iskonto için ilk
defa müracaat edecek olanlar vizelerini bizzat yaptırmağa lardır.Haziran, Temmuz ve Ağustos üç aylıklarının iskontosuna Mart iptidasında
başlanacağından maaş sahiblerinin cüzdanlarını vizesiz olarak yatırıp numara
almk üzere aşağıda yazılı günlerde şubemize gelmeleri ilân olunur.

Bilumum malûller	20 Şubat 939	Pazartesi günü
Fatih askerî	21. > >	Salı >
Fatih mülki	22. > >	Çarşamba >
Eminönü askerî	23. > >	Perşembe >
Eminönü mülki	24. > >	Cuma >
Kadıköy, Bakırköy	25. > >	Cumartesi >
Üsküdar, Eyüb	27. > >	Pazartesi >
Beyoğlu, Beşiktaş	28. > >	Salı >

Adalar, Yalova, Kartal, Sarıyer ve Beykoz Malmüdürlüklerinden maaş alan -
ların vizeleri de diğerleri gibi Şubemizce hazırlanacak ise de bunların cüzdan -
larını evvelden yatırıp numara almalarına hacet yoktur. Bu Malmüdürlüklerine
mensub olanlar 6 Mart Pazartesi günü Bankaya gelip aynı günde aylıklarının
iskonto ettireceklerdir. «1016»İ L Â N
TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI
ANONİM ŞİRKETİNDEN1 Mart 1939 tarihinden itibaren şirketimiz namına memlekette
ithal edilecek makine, alât ve edevat, inşaat ve işletme malzeme -
siyle sair bilcümle eşyanın gümrük muamelesi ve tertip edilecek
fabrika ve mahallere kadar sevki münakasaya konmuştur.Teklifler kapalı zarfta olarak 25 Şubat Cumartesi günü saat
11 de isteklilerin önünde tetkik edilmek üzere İstanbulda Bah -
çekapı Taşhanda 42 numarada kabul edilir.İsteyenlere şartnamesi parasız olarak yukarıdaki adresten
verilir.

Radyolin Kullanmak

Ve sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra niçin onunla dişleri temizlemek lâzımdır?

Çünkü

Ağız mütemadiyen faaliyette olan ve daima mikropların yaşadığı bir uzundur. Her yemekten sonra dişlerin boşluklarına kırıntılar dolar. Onların tahammürü hem dişleri çürütür, hem diş etlerinde iltihab husule

getiren ifrazat yapar, mikroplar çoğalır. Geceleri hasıl olan ifrazat ise sade dişleri değil, bütün ağız cihazını bozar. Dişlerinizin sağlığını, midenizin bozulmamasını ağızınızın güzelliğini istiyorsanız.

Sabah - öğle ve akşam, her yemekten sonra dişlerinizi

RADYOLİN

dis macunile muntazamam fırçalayınız

FOSFARSOL

kan kuvvet iştihâ

ŞURUBU

Umum doktorların müttetik takdir ve milyonlarca vatandaşa itimadla tavsiye ettikleri en mükemmel bir kuvvet şurubudur. Daima kanı tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştihâ temin eder, her zaman gençlik, dinclik verir, zekâ ve hafıza kudretini yükseltir. Sinirleri adaleleri kuvvetlendirerek uykusuzluğu, halsizliği, fena düşünceleri giderir. Vücut makinesinesine lâzım olan bütün enerji ve kabiliyeti vererek insanı daima azim, irade, neşe sahibi eder. Mide, barsak tembelliginden ileri gelen muannid inkıbazlarda, bel gevşekliği ve ademi itidarda şayanı hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOLU: Diğer bütün kuvvet ilaçlarından ayıran başlıca hassa; devamlı bir surette kan, kuvvet, iştihâ, yaratması ve ilk kullananlarda bile mucize gibi tesirini derhal göstermesidir. Tifo, grip, zatürre, sıtma ve umum kansızlıkla neticelenen tehlikeli hastalıkların nekahat devrelerinde en mükemmel bir derman şurubudur. Sihat Vekâletinin resmî müsaadesini halzdir.

ALMAN KOKU

ANKARA memurlar kooperatif şirketi tarafından getirilen en iyi
ALMAN KOKU depoda teslim
Tonu 25 liradır.

Kurşun mühürlü Çuvallar içinde evlere kadar da teslim edilir.

Müracat yeri **Ankara memurlar kooperatif
şirketi istanbul irtibat bürosu**

Sirkeciye, Yalıköşkü caddesinde, Liman hanı karşısında
Mühürdar zade hanında No. 32 Telefon 23074

DEPOSU: Kuruçeşmede Altın Çapada 2 No. lu
Kooperatif deposu telefon: 35 - 69

Kiralık kapalı yüzme havuzu ve gazino

Çocuk Esirgeme Kurumundan :

Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından inşa ettirilmiş olan Çocuksaray caddesinde Sus sinema binası altındaki kapalı yüzme havuzu gazino ve müstemilatı bu işten anlar talibler arasında açık artırma suretile kiraya verilecektir. İhalesi 28 Şubat 939 Salı günü saat 15 te Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezinde yapılacaktır. Görmek ve şartları öğrenmek isteyenlerin Kurum hesap işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri. (1013)

Akba kitab evi

Her dilden kitap, gazete, mecmua, mekteb kitaplarının ve kurtasiyenin Ankara satış yeridir. Undervud makinesinin acentasıdır.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

“Sirop Pectoral,”

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Bayoğlu İstanbul

“Hastam Son Derece Muztarip İdi,”

Hastabakıcısı, bir kaç gün zarfında sıyatiki defetti. Hastabakıcı Bayan M. Yazıyor:

Hastaya bakmak üzere davet edilmişim. Hastanın muztarip bulunduğu SİYATİK'e karşı su banyolarile tedavi edilmesinden dolayı kuvvetli bir soğuk algınlığına yakalanmış, Daima yanımda bulundurduğum sizin kıymetli ALLCOCK yakısını tatbik ettim. Ağrıları sükün bulmuş ve bir gün sonra sıyatik zail olmuştur.

SIYATİK! DERHAL DEF'EDİLİR!

Siyatikten muztarip iseniz müz'ic sancılarınızdan kurtulursunuz. Delikli ALLCOCK yakısını tatbik ettiğinizde, hemen sıhhi bir sıcaklığın OTOMATİK BİR MASAJ gibi ağrıyan yerin etrafına yayıldığı ve ağrıları defettiğini hissedeceksiniz. Delikli ALLCOCK yakısı adalata yorgun asaba tam bir sükün ve ağrıyan mahalle yeni kanın cevellanını temin eder.

DELİKLİ ALLCOCK YAKISI Fiyatı 27 1/2 kuruştur.

Şirketi Hayriyeden:

Hissedarlar Umumî heyetinin toplantısı:

Hissedarlar Umumî heyeti, 1939 yılı Martının 23 nü Perşembe günü saat 14.30 da Şirketin Galatada Fermentecilerde kâin Merkezi İdaresinde alelade surette içtima davet olunur. İşbu toplantıya elli ve daha ziyade hisse sahibi olan hissedarlar iştirak ederler ve rey sahibi olurlar.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ:

- 1 - 1938 yılı hesabı hakkında idare meclisi ve murakıp raporlarının okunması ve mezkûr hesapların tasdiki ile idare meclisinin ibrası.
- 2 - Müddetleri biten üyelerin yerlerine üye seçilmesi.
- 3 - Müddetleri biten murakıpların yerlerine murakıp seçilmesi ve ücretlerinin tayini

Yıldız

8 nci

Sayıtı Bugün çıktı

Dört renkli nefis bir kapak içinde kâmil renk ve resimle dolu 52 zengin sayfa

YILDIZ Türkiye'nin biricik Sinema, Gezellik, Edebiyat ve San'at mecmuasıdır.

YILDIZ'da bulacağınız yazı ve resimler okadar orijinaldir ki değil diğer yerli gazetelerde, Avrupa mecmualarında bile bulunmaz.

YILDIZ'ın Türkiye'nin en şık, en ileri, en zarif mecmuası olduğunu herkes biliyor. Siz de bir tane alınız ve görünüz.

YILDIZ 15 kuruşa satılır.

ASİPİN KENAN

Romatizma ağrıları için en iyi ilaçtır.

DİKKAT:

APIKOGLU

SUCUKLARINI

tercih ediniz.

Halis koyun ve siğir etinden mamuldür. Bütün bakkallarda satılır. Taklitlerinden sakınız.

Telefon: 24340

Dr. A. KUTIEL

Galata Topçular Caddesi No. 43